The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

LATVIJA
AMERIKĀ

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N. Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20-$6.40 par vienu collas slejas telpu.

WEDNESDAY, JANUARY 13, 1960. 4./933. n-rs. TREŠDIEN, 1960. GADA 13. JANVĀRĪ 10. gads.

KRIEVU RAĶETES KLUSAJĀ OKEANĀ

PREZIDENTS EIZENHAUERS APMIERINĀTS AR SAV. VALSTU TĀLŠĀVĒJU RAĶETĒM

Sav. Valstu prezidenta aizrādījumam, ka amerikāņi šinī gadā varētu atsākt atomieroču mēģinājumus, bijušas tālejošas sekas: Padomju Savienība paziņojusi, ka tā jau tuvākajā laikā uzsāks raķešmēģinājumus Klusajā okeanā.

Padomju Savienība paredzējusi izmēģināt savas tālšāvēju raķetes Maršala salu apkārtnē. Mēģinājumi ilgs vienu mēnesi, un šai laikā minētā apkārtnē visa kuģošana tiks pārtraukta. Japāņu zvejnieki par to gatavojas iesniegt oficiālu protestu.

Sav. Valstu valdība tai pašā sakarā paskaidro, ka Padomju Savienības plāni nav nekādā veidā nelegāli. Izmēģinot savas atombumbas Klusajā okeanā, Sav. Valstis rīkojušās gluži tāpat, vēl vairāk — okeana territorija, ko izolējuši Sav. Valstu atomieroču mēģinājumi, bijusi daudzkārt lielāka nekā tā, ko tagad izolēt pieprasījusi Padomju Savienība.

Salīdzinot ar Sav. Valstu atomieroču mēģinājumiem, Padomju Savienības raķetēm tomēr ir „pavisam cita nozīme". Kamēr amerikāņi Klusajā okeanā izmēģinājuši vienīgi agresijas ieročus, atombumbas un ūdeņražbumbas, Padomju Savienība to vietā izmēģinās „zinātniskiem pētījumiem" nepieciešamas raķetes. Vismaz tā ziņo Tass, un amerikāņi nevar darīt neko citu, kā vienīgi nogaidīt.

Sākoties atomieroču mēģinājumu pārtraukšanas sarunām Ženēvā, Sav. Valstis, Anglija un Padomju Savienība — katra valsts uz savu roku — nolēma pārtraukt atomieroču mēģinājumus. Sav. Valstis solījās turēt doto vārdu līdz 1959. gada 31. decembrim, ko tās arī darīja. Jaunajam gadam tuvojoties, prezidents Eizenhauers lika saprast: ja Ženēvas sarunās šai jautājumā nekāds progress nebūs panākts, Sav. Valstis savus atomieroču mēģinājumus būs spiestas atsākt. Reaģējot uz minēto paziņojumu, Padomju Savienība savukārt paziņoja, ka tā grib uzsākt raķešmēģinājumus Klusajā okeanā. Saviem mēģinājumiem krievi grib atlicināt tikai nelielu territoriju, lai pārējai pasaulei pierādītu savu raķešu precizitāti. Sav. Valstis ar savu Atlasu to jau ir pierādījušas. Pēdējos piecpadsmit mēģinājumos amerikāņu tālšāvēju raķete nekad nav nokritusi tālāk par divām jūdzēm no sava mērķa.

Ļoti iespējams, ka Padomju Savienības reakcija uz amerikāņu paziņojumu, izsakot vēlēšanos atsākt atomieroču mēģinājumus, liks pamatus jaunai atomieroču mēģinājumu serijai. Un šoreiz ar mēģinājumiem nodarbosies ne tikai līdzšinējās 3 atomvalstis, bet gan četras, jo tagad savu pirmo atombumbu izgatavojusi arī Francija, nolemjot to izmēģināt Saharas tuksnesī, lai pārējā pasaule domā, ko domādama.

KĀŠUKRUSTI ATKĀRTOJAS

Tiek aptraipītas arī šejienes sinagogas.

Kā zināms, kāškrustu zīmēšana uz sinagogu un dažādu žīdu uzņēmumu sienām no Eiropas pārsviedās arī uz Sav. Valstīm un Kanādu, jo sevišķi Toronto. Lai līdzīgu gadījumu atkārtošanos aizkavētu, vietējā policija solījusies apsargāt visus žīdu dievnamus.

Šī akcija izraisījusi zināmas pārrunas visā pasaulē. Izraēla par to jau ir paspējusi oficiāli protestēt. Rietumvācija, kur viss tas sākās, sākusi pret to cīnīties. Anglijas strādnieku partija izstrādās jaunus likumus, kuros kāškrustu zīmētājiem būs noteikts cietumsods.

NETĪK RUNĀT PAR DISKRIMINĀCIJU

Pēc etnisko grupu iesniegumiem Ontario provinces valdībai par diskrimināciju darba vietās pagājušajā gadā — vairāki laikraksti ar nožēlu konstatēja, ka valdība gan bija solījusi stāvokli uzlabot, bet savu solījumu nav pildījusi. Pārmetums ir dibināts arī šodien, jo nav zināms, ka starplaikā kaut kas nopietns būtu darīts ļaunuma novēršanai vai mazināšanai.

Tāpēc pārsteigums bija L. Kosāra raksts (kopā ar autora uzņēmumu!) „L.A." pagājušajā vasarā, kurā tas aprakstīja jaunās pavalstniecības nodaļas darbību un valdības kritiku nosauca par „čalojumu".

Pats L. Kosārs raksta, kā nodaļas galvenais uzdevums esot „iepazīstināt immigrantus ar valdības darbību", izdot brošūras un organizēt izstādes, bet ne ar vārdu nepiemin diskriminācijas novēršanu. No teiktā izriet, ka pavalstniecības nodaļas kompetencē diskriminācijas novēršana nemaz neietelp, bet gan vienīgi propaganda.

Provinces valdības nevēlēšanās iedzīvināt pašai savus pretdiskriminācijas likumus ir kritizējama, un pamatota kritika nav „čalojums", bet ar propagandu nosegta nelāga rīcība gan ir čalojums.

N. N.

VELTA ĀDMINE UZVAR

Toronto galda tenisa kluba rīkotajās Ontario meistarsacīkstēs A klasē uzvaru izcīnīja Velta Ādmine, ar 21:17, 21:18 un 21:17, finālā uzvarot savu pretinieci Ženiju Marinko. M.Marinko savukārt pieveica lietuvieti Pranas Gvildijs ar 21:19, 22:20 un 21:19 rezultātu, izcīnot uzvaru vīriešu klasē.

PASAULES MIERA UN LABKLĀJIBAS NODROŠINĀŠANAI

PREZIDENTA EIZENHAUERA PĒDĒJAIS VĒSTĪJUMS KONGRESAM

Prezidents paziņoja, ka līdz pēdējai minūtei, kamēr atradīsies Baltajā namā, viņš darīs visu iespējamo pasaules miera un ASV labklājības nodrošināšanai.

1953. gada 2. februārī, kad jaunais Sav. Valstu prezidents uzrunāja Kongresu, Tālos Austrumos jau vairāk kā divus gadus plosījās Korejas karš. Kopš tā laika astoņas reizes no vietas Kongresu ir uzrunājis tas pats prezidents, un pagājušo ceturtdien bija astotā un pēdējā reize. Var tikai minēt, kas līdzīgu runu teiks 1961. gadā.

Prezidents Eizenhauers pēdējā vēstījumā aicināja abas likumdošanas palātas visvairāk ievērot valsts intereses, pārtraukt strīdus ar administrāciju un kopā ar to strādāt vispārības labā.

„1960. gads", teica prezidents, „solās būt ienākumiem bagātāks visā mūsu vēsturē. Šinī gadā tautas labklājība sasniegs rekorda līmeni. Šis fiskalais gads beigsies ar $200.000.000,- atlikumu un 1960./61. g. budžets tiks līdzsvarots."

Atzīmējot zaudējumus, kas valstij un tautai nodarīti ar metallistu streiku, prezidents aizrādīja, ka darba devēji un strādnieki rīkosies pareizi, ja laikā novērsīs konfliktus. Viņš izteica cerību, ka jaunais līgums starp uzņēmumiem un strādnieku ūniju nepacels cenas rūpniecības ražojumiem.

Prezidents arī cer, ka Kongress šinī sesijā pieņems likumus, kas aizsargā pilsoņu tiesības un novērš rasu diskrimināciju.

Sakarā ar tautas izglītību, ieteica Kongresam un pašvaldībām rūpēties par jaunu skolu celšanu.

Runājot par valsts aizsardzību, prezidents atzina, ka tā ir sevišķi augstā līmenī. ASV militāri ir tik spēcīgas, ka neviena valsts neuzdrošināsies tām pieteikt karu. **Katra valsts, kas iedrošināsies uzbrukt ASV, būs nolemta iznīcībai.** Valsts, kuras arsenālā pašlaik esot starpkontinentālās raķetes „Atlass", kas spēj pārvarēt 5.000 jūdžu attālumu. Pēdējos četrpadsmit mēģinājumos šī raķete spējusi sasniegt mērķi un nokrist 2 jūdžu attālumā no tā, kas esot sevišķi labs panākums. Augot arī atomaro zemūdeņu skaits; tās apgādātas ar raķetēm. Esot nepareizi, ja domā, ka pētījumiem ar satelītiem starpplanētu telpā būtu militārs raksturs. Neatkarīgi no tā, kas Padomju Savienībai izdevies un kas neizdosies sasniegt, amerikāņu ballistisko šāviņu un raķešu ieroču programma nemaz necieš no tā, ka pašiem nav sevišķi lielu raķešu motoru. Lietpratēji viņam ziņojuši, ka pašu raķešu šāviņi pilnīgi atbilst valsts aizsardzības vajadzībām.

Par ASV attieksmi ar Padomju Savienību prezidents teica: „Starptautiskais saspīlējums, ja ticam padomju vadoņiem, pēdējā laikā drusku atslābis. Taču jautājums ir, par cik tiem var ticēt. Ja tie ir īsti, varētu ticēt, ka Austrumu un Rietumu attieksmes arī turpmāk uzlabosies — draudu un spiediena politiku aizstās sarunas. Bet pagaidām vēl grūti pateikt, par cik mūsu cerības ir pamatotas. Tikai nākotne to rādīs. Padomju Savienībai gan vēl būs daudz jāpierāda, ka viņu nodomi ir īsteni. Tagad būs darāms viss iespējamais, lai pilnīgi likvidētu — pasauli atbrīvotu no pastāvīgu krīžu draudiem, no kuriem katrs var viegli izraisīt jaunu konfliktu."

Prezidents brīdināja nepadoties lielam optimismam. „Brīnumi nenotiek", viņš teica, un „nevajaga domāt, ka jaunu vienošanos rezultātā ar Padomju Savienību viss tūdaļ ies citādi. Taču kāds sākums šinī virzienā ir nepieciešams. Mums jārod ceļš uz mieru. Viens šāds ceļš ir sakaru paplašināšana starp Austrumiem un Rietumiem. Otrs ceļš — sarunas, kurās ievērojamu lomu spēlēs vienošanās par atomieroču mēģinājumu pārtraukšanu.

Lai nodrošinātu mieru, sevišķi svarīgas ir sarunas par atbruņošanos. Maskava visu laiku apgalvo, ka šīs sarunas atzīstot par ļoti svarīgām. Taču mums līdz šim nav zināmi, kādas ir Maskavas īstās domas par bruņošanās kontroli, un bez kontroles katra vienošanās būs nevērtīga.

Gronki brauciens uz Maskavu atlikts

Italijas valdība paziņojusi Kremļa vīriem, ka šobrīd ar prezidenta Gronki slimību, apciemojumu Maskavā viņš spiests atlikt.

Konservatīvie pret šo apciemojumu izturējās rezervēti, bet komūnisti bija karsti atbalstītāji.

Ar nepatiku par šo viziti domāja arī Vatikāns, kas Romā sagaida Vorošilova pretviziti, iespējams, ar Chruščeva piedalīšanos.

Tāpēc arī ziņa par Gronki vizītes atlikšanu uzņemta ar atvieglojuma nopūtu; Romā tūdaļ izplatīja ziņa par prezidenta diplomātisku „slimību".

Taču ārsti šīs baumas tūdaļ izkliedējuši, paskaidrojot, ka prezidents saaukstējies. Viņi arī 72 g. v. Gronki ieteikuši braucienu atlikt.

Stavropoles apgabals atpaliek

Maskavas laikraksts „Pravda" strostē Stavropoles apgabala administrāciju, kuras priekšgalā ir nežēlastībā kritušais Bulgāņins, jo tur visnotaļ krītas lauksaimniecības produkcija, īpaši gaļas ražošana.

Pēc Pravdas norādījuma, 1959. gadā apgabalam vajadzējis dot 230 tūkst. tonnu gaļas, bet uz 20. decembri valdība saņēmusi tikai 172 tūkst. to.

„Tas nav pielaižams," pasvītro avīze, „īpaši tādēļ, ka Stavropoles apgabals ir viens no bagātākajiem Padomju Savienībā.

Sinonistu aresti Rumānijā

„Kontinentālā telegrafa aģentūra", kas specializējusies jautājumos par notikumiem aiz dzelzs aizkara, ziņo par masveida žīdu apcietināšanām Rumānijā.

Visus apcietinātos žīdus vaino „sinonisiskās" tendencēs vai „spiegošanā" par labu sinonistiem. Apcietināšanas izdarītas Bukarestā, Jassā un Klužē.

Rumānijas rabīnus, pēc tās pašas aģentūras ziņām, piespiež publicēt paziņojumus, kuros sinonistus apzīmē par imperiālistu rokas puišiem.

GĀNA GRIB UZŅEMTIES AFRIKAS ATBRĪVOŠANU

Gānas ministru prezidents Nkruma aicina Angliju palīdzēt Afrikas atbrīvošanas kampaņā.

A k r ā. Gānas republika, kur demokratijas vietā valda neapšaubāma ministru prezidenta Nkrumas dikdatūra, nav apmierināta ar savu lomu pasaules politikā un gatavojas izplesties. Un proti, **Gāna grib panākt neatkarību visām Afrikas kolonijām, brīdinot Angliju, ka sadarbības laiks kļuvis pavisam īss.** Lai gan oficiāli vārdos netiek teikts, kas notiktu, ja Anglija šai jautājumā negribētu sadarboties, atmiņā jāatsauc tikai asiņainās pagātnes ainas, lai situācija kļūtu pavisam skaidra.

Pagājušā nedēļā, kā zināms, Gānā viesojās Anglijas ministru prezidents Mekmillens. Šai laikā ministru prezidents Nkruma viņu arī iepazīstināja ar Afrikas „atbrīvošanas" plānu.

Sarunās ar Anglijas ministru prezidentu Nkruma nekavējās atklāt savas valsts ārpolitiku, kas ir tipiska Afrikai un Vidējiem Austrumiem. Nkruma lika saprast, ka viņam ir nepieciešama saimnieciskā palīdzība (arī viņš plāno kaut ko Nasera Ašvanas aizsprostam līdzīgu, gan mazāku) un, ka viņam ir puslīdz vienalga, no kurienes šāda palīdzība varētu nākt. Ar to kā Rietumiem, tā Austrumiem ir parādītas nepieciešamās zīmes. Nkrumam, tāpat kā Naseram un Tito, nav nekādas politiskās lojālitātes, un ir pilnīgi vienalga, no kuras puses viņš barojas. Nkrumas sacītais arī nozīmē: ja viņš nesaņem palīdzību no Rietumiem resp. Anglijas, viņš nekavēsies griezties pie Padomju Savienības. Un tā kā pēdējā par visu varu cenšas iesplesties Afrikā (kaut vai financējot Nasera Ašvanas ūdensaizsprosta būvdarbu sākumu), tad ierobežota palīdzība Gānai tai būtu ļoti izdevīga. Un pēdējā to būtu gatava saņemt.

BOSTONAS PRESES BALLES RĪKOTĀJI

Rīkotāji sagatavo aploksnes un izsūta ielūgumus viesiem uz Preses balli, kas notiks 23. janvārī un rakstnieku dienai 24. janvārī. Attēlā no kreisās sēd: Lidija Mikarte, Marija Benjamiņa, I. Gruntmane, Dr. I. Motmillera, V. Čandere un O. Akmentiņš. Otrā rindā no kr.: K. Čakste, R. Dreimane, M. Cīrule un A. Cīrule. Foto V. Grāvītis

ILZES KONRĀDES 6. PASAULES REKORDS PELDĒŠANĀ

Ilze Konrāde sasniegusi divus jaunus pasaules rekordus — 400 metru un 440 jardu brīvā stila peldējumos. Līdz ar to Ilzei tagad pieder seši pasaules rekordi — jau divās minētajās distancēs, kā arī 800 metros, 880 jardos, 1500 metros un 1650 jardos. Pasaules peldēšanas sporta lietpratēji domā, ka Olimpiskajās spēlēs, kā vīriešu, tā sieviešu brīvā stila peldējumos zelta medaļas aizceļos uz Austrāliju — Ilzei un Jānim Konrādiem.

JAUNA ĒRA ĒĢIPTĒ

Mēģinādams iegrožot nepaklausīgos Nīlas ūdeņus, Apvieontās Arabu Republikas prezidents Nasers liek pamatus Ašvanas ūdens aizsprostam.

K a i r o. Ēģipte ir sausuma un mūžīga ūdens trūkuma zeme. No tās territorijas (383.000 kvadrātjūdžu) tikai 3,9% (13.600 kvadrātjūdžu) ir kultivētas. Tai pašā laikā Ēģiptei pietiek ūdens, lai kultivētu daudz lielākas platības. Bet, vispirms, šis ūdens ir jāsagūsta.

Jau gandrīz tūlīt pēc karaļa Faruka padzīšanas tagadējam prezidentam Naseram radās doma par milzu ūdensaizsprosta celšanu Nīlas upē. Tas kalpotu divējādi: kā ūdens rezervuārs neauglīgās zemes apūdeņošanai un kā elektriskās jaudas radītājs. Pagājušajā nedēļā sākās Nasera sapņu piepildījums. Saņemot Padomju Savienības financiālo, saimniecisko un technisko palīdzību, Ēģipte uzsāka Ašvanas ūdens aizsprosta celšanu Nīlas upē. Pašreiz gan no Padomju Savienības saņemts tikai 90 milj. dolaru, būs nepieciešams daudz vairāk. Bet darbu sākuma fazei ar krievu kapitālu pietiek. Lai aizsprostu pabeigtu, Ēģiptei ar bezgala lēto darba spēku tas izmaksās vismaz vienu miljardu dolaru. Vai arī visu pārējo kapitālu dos Padomju Savienība? Par to pašreiz prezidents Nasers vēl neuztraucas. Nāks laiks, nāks padoms, un nāks arī nepieciešamā nauda, lai kādi tās avoti.

Nerodoties nekādiem neparedzētiem sarežģījumiem, Ašvanas ūdens aizsprosta pirmā daļa būs pabeigta līdz 1964. gadam, otrā daļa līdz 1970. gadam. Nobeigumā aizsprosts būs 2,6 jūdzes garš, 436 pēdas augsts, savā rezervuārā saturot 170 milj. kubikmetru ūdens, ar ko pietiks, lai kultivētu vienu miljonu akru tagad neauglīgās zemes.

No sākuma varētu likties, ka projekts stipri pacels ēģiptiešu dzīves līmeni. Apstākļiem nemainoties, kā tas arī notiktu — ienākumi no lauksaimniecības palielinātos par 35%. Bet, tāpat kā visur citur pasaulē, arī Ēģiptē nepārtraukti vairojas iedzīvotāju skaits. Un dienā, kad būs pabeigts Ašvanas ūdens aizsprosts Nīlas upē, ēģiptiešu skaits būs pieaudzis tik daudz, ka jaunais aizsprosts nedos nekā vairāk, kā varēs vienīgi noturēt dzīves standartu pašreizējā līmenī. Lai to uzlabotu, ar Ašvanas aizsprostu vien vairs nepietiks, un būs jāgudro kas jauns.

Padomju ieroči Irakai un Ēģiptei

Izraēlas valdības galva Ben - Gurions paziņojis parlamentam, ka, pretēji Chruščeva aicinājumam atbruņoties, Irakā un Ēģiptē pienāk padomju ieroči.

Miris krievu zinātnieks

Tass ziņo, ka 7. janvārī 59 g. vecumā miris prof. Pāvels Parenago, viens no ievērojamākiem padomju speciālistiem starpplanētu satiksmes jautājumos.

Profesors pēdējos 20 gados Maskavas universitātē vadījis astronomijas katedru. Viņš arī bijis Valsts komisijas, kas pētījusi starpplanētu lidojumus, loceklis un vairāku darbu par saules sistēmas dinamiku autors.

UZTRAUKUMS LONDONĀ

Antisemitiskā akcija Rietumvācijā nelabvēlīgi ietekmē angļu un vāciešu attieksmes, dodot trumpjus rokās tiem, kas pretojas abu Vāciju apvienošanai un tiesību piešķiršanā vāciešiem turēt atomieročus.

Tāpēc nav neiespējams, ka britu valdība nostāsies pret Vācijas apvienošanu. Šo jautājumu sabiedrotie, kā zināms, nodomājuši celt priekšā Chruščevam valdību galvu konferencē.

ZIŅAS ĪSUMĀ

● Padomju Savienības Augstākās padomes priekšsēdis Vorošilovs paredzējis apmeklēt Indiju. Pēc prezidenta Eizenhauera triumfa Jaundelhi, pats Chruščevs ar vizīti negrib riskēt, tādēļ tiek sūtīts Vorošilovs, jo Padomju Savienības valdības reprezentēšanās šai laikā ir absolūti nepieciešama. Prezidents Vorošilovs Indijā ieradīsies jau šī gada 20. janvārī. Pēc Indijas maršals Vorošilovs apmeklēs arī Nepalu, kas sākumā viņa plānā nebija paredzēts. Pēdējās apmeklējumu izskaidro ar komūnistu Ķīnas agresīvo politiku.

● Pamatjautājumu atrisināšanai izplatījumā komūnistu valstis nolēmušas sadarboties ar Rietumiem. Minēto faktu pagājušās nedēļas nogalē paziņoja izplatījuma pētīšanas komitejas prezidents Dr. Van Der Houlsts no Holandes, paskaidrojot, ka sadarbībai pievienojušās Padomju Savienība, Čechoslovakija un Polija.

● Tuvojoties Sav. Valstu prezidenta vēlēšanām, liekas, ka kandidāta izvēlē republikāņiem būs daudz mazāk grūtību nekā demokratiem. Ar Ņujorkas gubernātora Rokfellera atteikšanos par vienīgo republikāņu kandidātu palicis viceprezidents Niksons. Demokratiem, turpretim, ir vairāki kandidāti, piemēram, senātori Kenedijs, Hemfrijs, Džonsons un Simingtons, un, protams, vēlēšanās jau divreiz caurkritušais Stīvensens, kas vēl vienmēr var uzpeldēt kā demokratu kandidāts arī nākamajās vēlēšanās.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

PRETŽĪDU AKCIJA EIROPĀ

Ja Ziemassvētku priekšvakarā izdarītos anti-semitiskos uzrakstus uz Ķelnes sinagogas sienām ieskatītu par atsevišķiem muļķīgiem izlēcieniem, kuŗus nebūtu pareizi vispārināt, tad sekojošās dienas pierādīja, ka šāds uzskats nav gluži pareizs. Vai no visām Rietumvācijas malām pienācā ziņojumi par pretžīdu demonstrācijām, gan ne atklātām, bet klusībā nakti izdarītām — uzrakstu veidā aicinot tautu vērsties pret „žīdu pieaugošo varu Bundesrepublikā".

„Nost ar žīdiem", „Vācu tauta, mosties!" u. c. uzraksti liecina, ka Bundesrepublikā arvien vēl dzīvs ir sava veida antisemitisms. Cik policijai izdevies noskaidrot, tad vai visi pretžīdu uzrakstu fabricētāji ir jauni cilvēki, 20—25 g. veci, un, kas sevišķi zīmīgi, vai visi apcietinātie jau iepriekš bijuši sodīti. Ir aizdomas, ka aiz tiešiem nedarbu darītājiem stāv kāda organizācija, kas par uzrakstu izdarīšanu labi samaksā.

Min divi iespējas. Kā pirmā uz apsūdzēto sola nolikta Vācu valstspartija (DRP — Deutsche Reichspartei), kuŗu Rietumvācijā atzīst par nacistu ideju mantotāju un izplatītāju. Bundesrepublikas iekšlietu ministrija nodomājusi pret šo partiju ievadīt izmeklēšanu, lai tad pēc tam to atzītu par nelegālu un slēgtu. Otra iespējamība, ka uzraksti ir komūnistu darbs. Pamatojumu šādam uzskatam saskata „Vācu demokratiskās republikas" (DDR) preses rakstos, kas pretžīdu akcijā saredz Bonnas valdības „kaŗa garu" un tās „fašistisko uzbūvi".

Bet ne tikai Rietumvācijā, arī citās Eiropas valstīs notikušas un notiek pretžīdu akcijas. Par tādām ziņo no Anglijas, Francijas, Holandes, Italijas, Zviedrijas, Norvēģijas, Dānijas. Rietumvācijas televīzijā kāds vācu žurnālists, kas ir kāda Frankfurtes laikraksta korespondents Maskavā, zināja stāstīt, ka arī Baltijas valstīs, kur viņš nesen bijis, varēts vērot pret žīdiem vērstus naidīgus saukļus. Vācu žurnālists cita starpā minēja arī Rīgu, kur šādi gadījumi notikuši.

Tātad ne tikai Rietumvācijā, kuŗu gan ieskata par antisemītisma perēkli Eiropā, notiek žīdu nicināšana un pūlēšanās tos „nobīdīt malā". Ja vācu tautai par šādu tendenci sevišķi pārmet, tad pamatā tam Hitlera laika izdarības pret žīdiem.

Taču nebūtu pareizi, ja pret žīdiem izkliegtos saukļus Rietumvācijā atzītu par „jaunām pretžīdu akcijām à la Adolfs Hitlers". Tā tas nav. Tie 30.000 žīdu, kas vēl dzīvo Bundesrepublikā, visumā nevar sūdzēties, ka viņiem būtu no vācu tautas jācieš. Lielākā daļa viņu nodarbojas ar tirdzniecību un rūpniecību, un šajās nozarēs līdz šim [illegible] tiek pie bagātības. Un nav nekāds noslēpums, ka daudzi Vācijas žīdi ir turīgi.

Arī paši žīdi notikušos antisemītiskos 'aktus' dēvē par nepadomīgu jaunekļu triku. Viņi gan notikušajam pievērš samērā izcilu vērību, taču vācu tautu nedarbos neapvaino. Vairuma ieskats ir, ka pie nākte vainīgie ir [illegible] jaunekļi, kas [illegible] nīcīgas minoritātes [illegible] aicinājumiem.

Ārpus Bundesrepublikas robežām visvairāk par antisemītiskām izrīcībām Rietumvācijā uztraukušies varasvīri Pankovā. Viņi jau pat paredz, ka „visā drīzumā Bonnā kļūs nacistisks [illegible]". Nacionālsociālisma ideju iesīlīcinātāji Bonnas valdības aprindās esot divi ministri — iekšlietu ministrs Šrēders un bēgļu Oberlenders. Kamēr šie bijušie Hitlera „kalpi" būšot valdības locekļi, tikmēr „žīdiem Rietumvācijā nav nākotnes". Kā komūnisti [illegible] Rietumvācijas fabricētāji vai uzrakstu izdarītāji [illegible], ko Austrumvācijas sarkanā prese uz stingrāko nosoda. Un tomēr paliek spēcīgas aizdomas, ka tieši komūnistu rokās [illegible] darbos, jo šādā veidā gribēts diskreditēt Rietumvācijas federālās republikas valdību.

Mks. Rietumvācijā.

VAI SAGAIDĀMA MILOVANA DŽILASA APŽĒLOŠANA?

Sastopoties ar ļaudīm, kas šādu vai tādu iemeslu dēļ pēdējā laikā uzturējušies Dienvidslāvijā, apgrozījušies samērā nozīmīgu komūnisma funkcionāru aprindās, nākas dzirdēt, ka Dienvidslāvijā drīzumā esot sagaidāms it kā kursa pagrieziens pa labi. Dienvidslāvu komūnisti privātās sarunās uzsvērot, ka [illegible] diktatūras grožus palaidīšot vaļīgāk (tie tur, salīdzinot ar citām komūnisma žņaugtajām zemēm, ir visvaļīgāk), bet tas nenozīmējot komūnisma padošanos un kapitulēšanu. Esot paredzama agrāko sociāldemokrātu vadoņu atbrīvošana no cietumiem, bet, [illegible] par kardināla Stepinača rehabilitēšanu, dienvidslāvu komūnisti klusējot. Viņi gan izsakoties, ka Milovanam Džilasam, kas cietumā neizrādot ne mazākās „grēku nožēlošanas" tieksmes, esot mīkstināts bargais cietuma režīms. (Protams, šis apgalvojums ir [illegible].)

Privātās sarunās Dienvidslāvijas komūnisti arī atzīstot, ka tas, ko Džilass rakstījis savā grāmatā „Jaunā šķira", ir patiesība, jo daudzi partijas un sociālistiskās saimniecības varenie uzvedoties pilnīgi tāpat kā „jaunā šķira". Privāti [illegible] braucieni ar dienesta mašīnām un grezni [illegible] ceļojumi esot tikai „jaunās šķiras" ārēji redzamās izpausmes, jo arī citādi daudzi komūnisma varenie atkārtojot [illegible] kapitālistiskos zemju valdošās šķiras paņēmienus.

Maršala Tito „nodevīgais draugs" Milovans Džilass kā visu komūnists savu visā pasaulē ievēroto grāmatu pēc pašu dienvidslāvu komūnistu privā[illegible] [illegible], nevis ši [illegible] kritika, bet gan tas, ka viņš ar šo kritiku esot [illegible] kapitālistisko pasauli, [illegible] nodarījums... Tagad tiesi [illegible] Džilasam [illegible] dienvidslāvu ko[illegible] [illegible] kas esot [illegible] Džilasam [illegible] sagaidīt apžēlošanu, ja viņš apsolītos [illegible]: — Es [illegible]

KAUTRĪGIE TŪRISTI IGAUNIJĀ

Kādā zviedru firma sākusi organizēt ekskursijas uz Igauniju. Viena šāda ekskursija bija paredzēta 28. decembrī, bet Zviedrijas igauņu žurnālistiem neizdevās noskaidrot, vai ekskursija devusies ceļā un cik tajā piedalījušies, jo firma nekādas ziņas neizsniedz. Novērots, ka igauņi, kas apciemo Igauniju, negrib, lai citi igauņi to zinātu.

Tallinā šogad notiks dziesmu svētki, pieminot pirmos igauņu dziesmu svētkus pirms 90 gadiem. Komūnisti jau tagad sāk [illegible] propagandu, lai igauņi no Zviedrijas un no Amerikas apmeklētu šos dziesmu svētkus.

CEDELGHEMAS ABSOLVENTU VAKARS TORONTO
1960. G. 16. JANVĀRĪ, PLKST. 19:00,
KROĀTU NAMĀ, 1650 DUPONT ST. W.
Piedalās RUNČI SPROSTĀ, vad. A. GEDVILO
★ VARJETĒ PROGRAMMA un DEJA ★
Ieeja kungiem $2.00, dāmām $1.00.
Rīko SIDRABA ĀVAS BRĀLĪBA un TORONTO LATVIEŠU DARBA KOPA.

Padomāsim vairāk par latviešu valodas pareizrakstību

Skolām jārespektē autoru darbi

Mēs esam svešumā jau 15 gadu un pūlamies saglabāt latviešu valodu, kā svarīgāko faktoru latvietības saglabāšanā. Presē vairākkārt parādījušies raksti par valodas tīrību. Sveši vārdi jaucas ar latviešu vārdiem ikdienas runā, bet cenšamies no tiem atturēties rakstos. Mums par laimi ir latviešu gramatikas grāmatas gan pamatskolām, gan vidusskolām. Vai tās lietojam, ir cits jautājums, bet vienam otram derētu šīs grāmatas pašķirstīt un arī palasīt.

Diezgan savādi liekas, ka pēdējā laikā periodiskos izdevumos parādās īpašvārdi rakstīti ar mazo burtu. Latviešu valodā īpašvārdus raksta ar lielo burtu. Nezinu, kāda vajadzība, vai kādas grūtības liek šo gramatikas likumu atmest. Esmu dzirdējusi, ka — tas esot stils. Rakstīšanas stils var izpausties burtu veidā — tie var būt platāki, gaŗāki, šaurāki, stāvāki, vai slīpāki, bet taču ne kāda burta vietā lietojot citu! Nedomāju arī, ka autori, kuŗu vārdus daži „stilisti" atļaujas rakstīt ar mazo burtu, būtu apmierināti par sava vārda negramatisku rakstīšanu. Lai kādas personas vārdu publiski rakstītu citādāk nekā tas ir, būtu gan vajadzīga attiecīgās personas atļauja. Tas tā par mūsu pašu vārdu rakstīšanu, bet vēl pārsteidzīgāki esam ar citu valodu īpašvārdiem. Tā nesen biju kādā sarīkojumā un skatījos programmā. Tur bija rakstīts: — Nocturne — Chapin'a. Pirmajā mirklī neattapos. Latviešu valodā lietotā „Noktirne" pārvērtusies „Nocturnē", nebūtu liela nelaime, bet mani pārsteidza Chapins. Ir tikai dabiski, ka, paņemot rokā programmu, kas sastādīta latviešu valodā, latviski arī lasām — un tā es lasīju: Čapina Nokturne. Gadiem ilgi esam rakstījuši Šopēns, vai nu vairs nesaprastu, ja arī tagad tāpat rakstītu?

Pāris rindiņas zemāk tajā pašā programmā zem Chapin'a rakstīts tā: Ave Maria — Fr. Šuberte. (Pieņemsim, ka galotne ir tikai iespiedumkļūda), bet kādēļ tad šis vārds, kas arī nav latviešu, rakstīts ar latvisko Š un nevis ar vācisko Sch? Un kādēļ mēs oriģinālvalodā rakstītiem īpašvārdiem kabinām klāt latviešu galotnes? Vieglāk un vienkāršāk būtu rakstīt tā, kā līdz šim esam rakstījuši — Šopēns, Rīdings, Šuberts. Ja nu tik ļoti gribam oriģinālā rakstīt, tad to būtu ieteicams pievienot iekavās, lai neviens Šopēnu nesajauktu ar Čapinu.

Mēs vispār atļaujamies nerespektēt autorus, viņu darbus sagrozām pēc patikas. Dažkārt, klausoties skolēnu deklamētos dzejoļus, jāskaišas gribot negribot. Pārteikties, aizmirst, to mēs saprotam, bet apzinīgi pārveidot kāda autora dzejoli bez autora atļaujas gan nevienam nav tiesības. Samainot vārdus, kas nemaina dzejoļa saturu, nekāds ļaunums nevienam netiek nodarīts, tikai pierādīts, ka nespējam pareizi iemācīties. Bet apzinīgi sagrozot dzejoļa jēgu, mēs izrādām necienību pret autoru. Tā būtu viena lieta, otra — un tā nav tik nesvarīga — ir respekta graušana. Ja bērniem iemācām dzejoli, kuŗu esam sagrozījuši pēc sava prāta, un viņš to vēlāk lasa kaut kur pareizu, kas tad notiek? Vispirms bērns teiks: dzejolis nepareizi iespiests. Bērni pieņem skolotāja mācības, un kā skolotājs ir teicis, tā arī viņi iemācās. Ja paskaidrosim, ka pareizais tomēr ir iespiestais dzejolis, bērns, varbūt, sākumā apšaubīs teicēju. Tā bieži iznāk, ka bērnam bieži jāapšauba vai nu skolotāji vai vecāki. Kam tad ir pakalpots? Beigās bērns pasaka: skolotāji paši nezina, lūk, te grāmatā ir rakstīts tā! Jā, diemžēl, grāmatā ir rakstīts tā, bet skolotāji bērniem māca citādi.

Vai tomēr nebūtu labāk pašu skolotāju un — autoru darbu respektēšanas dēļ mācīt bērniem dzejoļus tā, kā tie ir uzrakstīti? Vai nevajadzētu arī vārdus rakstīt tā, kā mācām saviem bērniem? Padomāsim mazliet vairāk par latviešu valodas gramatiku un tikai tad to grozīsim.

Indra Gubiņa.

FRANČU KOMŪNISTUS ĶEŖ BUMERANGS

Lai mēģinātu kaut kā pielabināties franču kaŗavīriem, Francijas komūnisti turienes Nacionālajā sapulcē nesen skaļi un patētiski pieprasīja paaugstināt kaŗavīru algas, kuŗas esot tik nožēlojamas (tas tiesā!), ka tām nevienā valstī nevarot atrast piemēru, jo franču obligātā dienesta kaŗavīra alga dienā ir tikai 30 franki. Tas labākajā gadījumā nozīmē, ka franču kaŗavīrs dienā saņem 5-7 ASV centus . . . Vienkāršāko cigarešu paciņa Francijā līdz šim maksāja 110 frankus (stāvoklis ar š. g. 1. janvāri, sakarā ar jauno „cieto" franku kļūst mazliet citādāks), kādēļ kaŗavīrus bija spiesti atbalstīt viņu ģimenes locekļi.

Atbildot komūnistiem, Francijas aizsardzības ministrs savukārt paskaidrojis, ka arī viņš kaŗavīru algas ieskata par mazām (un tur nekā pagaidām nespējot darīt), bet arī Padomju Savienības armijas kaŗavīri neesot labākā stāvoklī kā franču kaŗavīri, jo arī tie saņemot tikai 30 rubļus mēnesī — un par tiem arī viņi nevarot nopirkt neko vairāk kā franču kaŗavīri par savām nožēlojamām aldziņām. Franču komūnisti Nacionālajā sapulcē pēc šāda paskaidrojuma uz brīdi palikuši pavisam klusi . . .

As.

ILGSTOŠS SKANDĀLS PARĪZĒ

Franču sabiedrība īsti nezina, kādu nostāju ieņemt jautājumā par tā saukto „Rožaino baletu" un par agrāko Nacionālās sapulces prezidentu (Andrè Le Troquer), jo šis sirmais kungs tiek apvainots mazgadīgu meiteņu morāliskā samaitāšanā. Attiecīgās izmeklēšanas iestādes un daļa preses apgalvo, ka viņa agrākajā dienesta dzīvoklī notikušas briesmīgas lietas. Tur bieži piecpadsmitgadīgas kaili izģērbtas meitenes piedalījušās dažnedažādās orģijās, kuŗas ietilpušas privāti aranžētajos „Rožainā baleta" uzvedumos. Par piedalīšanos seksuālās un citādās orģijās liecina arī „Rožainā baleta" kādreizējās dalībnieces, kuŗas pie cienījamā kunga esot devušās pat vecāku mudinātas, lai nākotnei nodrošinātu labas darba vietas . . . Bijušais Nacionālās sapulces prezidents apvainojumus kategoriski noliedz un apgalvo, ka viss troksnis esot sacelts vienīgi politisku iemeslu dēļ . . .

JAUTĀJUMI, KAS PRASA STEIDZĪGU ATBILDI

VĒROJUMI ALJA'S VALDES SĒDĒ

Amerikas latviešu jaunatnes apvienības 1959./60. gada darbības posms ceturtā valdes sēde notika 2. janvārī Filadelfijas Brīvo Latvju biedrības telpās. Uz šo svarīgo apspriedi diezgan tālus ceļus bija mērojuši apvienības valdes locekļi no Čikāgas, Milvokiem un Indiānāpoles, kas vien jau liecina par augsto pienākuma apziņu. Sēdi atklāj un ar atzīstamu veiklību un prasmi vada ALJA's priekšsēdis J. Šleseris. Sekretāres pienākumus uzņemas apvienības kasiere G. Ķeņģe. Ieradušies arī vidienes apgabala priekšsēža v. A. Klētnieks, austrumu apgabala priekšsēža v. J. Jauntirāns, biedrzinis K. Zobs, pulciņu nozares vadītājs O. Upatnieks, Čikāgas jaunatnes pulciņa pārstāvis L. Neimanis, kā arī viesi: Amerikas latviešu akadēmisko mācības spēku apvienības priekšsēdis prof. P. Starcs, ALA's Kultūras fonda priekšsēdis Dr. P. Norvilis, vairāki Filadelfijas jaunatnes pulciņa dalībnieki un citi viesi.

Sēdes darbība rit ļoti spraigi un lietpratīgi. Šai sēdē valdei jāatrisina diezgan daudz svarīgu jaunatnes pašdarbības problēmu, jāizkārto materiālās dabas jautājumi un jānosprauž šī gada darbības vadlīnijas. Tāpēc nav jābrīnās, ka debates par katru jautājumu pieņem ļoti nopietnu raksturu un reizēm draud pat iesilt un izvērsties nevēlamā plašumā.

Ļoti svarīgs jautājums ir — kā piesaistīt gados jaunākos? Kā panākt, lai tie nenoklīst un nenomaldās, bet izaug par īstiem latviešiem? Kā pacelt viņos latvisko apziņu, iedvest latvisko lepnumu? Tie ir jautājumi, kas prasa steidzamu atbildi, bet to atrast nav nemaz tik viegli. Pēc gaŗākām pārrunām un daudziem ierosinājumiem sēdes dalībnieki vienojas, šo jautājumu rosinot, pievērst vislielāko uzmanību kā no ALJA's valdes puses, tā arī aicināt to darīt katru jaunatnes pulciņu par sevi. Sevišķi liela vērība tam būtu jāvelti 1960. gada jaunatnes nedēļā, kas paredzēta rudenī, oktobrī.

Prof. P. Starcs aicmina neatrauties no vecākās paaudzes, bet iet plecu pie pleca kopēju uzdevumu veikšanai. Daudz vērtīgu ierosinājumu dod arī Dr. P. Norvilis, pie tam apsolīdams arī ALA's atbalstu, kur vien tas būtu vajadzīgs. Nākošo apvienības valdes sēdi paredz noturēt kopā ar LNJAK valdi 1960. gada 12. martā Niagarā. Nākošais ALJA's kongress un balle paredzēti 13. februārī Filadelfijā. Kongresā paredzēts ielūgt ALA's priekšsēdi prof. P. Lejiņu un citus sabiedriskos darbiniekus.

Lielās jaunatnes sanāksmes izkārtošanas pienākumus uzņēmies Filadelfijas latviešu jaunatnes pulciņš. Balles vakarā paredzēts arī kāds kultūrālas dabas priekšnesums, domājams, nelielas lugas uzvedums.

Jaunatnes apvienība paredz arī aktīvi piedalīties 1960. gada dziesmu svētkos Indiānāpolē un šim nolūkam sagatavot īpašu rakstu krājumu, ko izdalīs svētku apmeklētājiem. Tāpat kā līdz šim, arī šai gadā ALJA paredz piedalīties arī ALA's kongresā, sūtot vienu vai vairākus pārstāvjus.

Kamēr austrumos un vidienē jaunatnes pulciņu darbība risinās diezgan rosīgi, tikmēr par tālajiem rietumiem gaužam maz kas dzirdams. Lieta tā, ka Kalifornijā, Vašingtonā un citās rietumu valstīs latviešu trimdinieki daudz vairāk izklaidēti, kādēļ darbībā jāpārvar lielas grūtības, un sazināšanās un satikšanās rit ļoti gausi.

Par pašu apvienības valdes sēdes norisi ar patiesu prieku jāsaka, ka nav daudz tādu gadījumu, kur līdzīga rakstura sēdes risinātos tik veikli un gludi, kā šai jaunatnes sanāksmē. Te atzinība pienākas kā sēdes vadītājam, tā visiem pārējiem valdes locekļiem, kas jau iemanījušies parlamentārajās metodēs tik tālu, ka pat viskarstākajās debatēs „nenolec no sliedēm", prot aizstāvēt savus ieskatus un vajadzības gadījumā sameklēt arī pamatojumu statūtos un protokolos. Un tas jau ir liels sasniegums, ko nebūtu lieki iemācīties arī vienai otrai citai organizācijai.

K.

Toronto latviešu koncertapvienībai jauna vadība

Sākoties jaunam kalendāra gadam, Toronto latviešu koncertapvienības vadība bija sasaukusi pilnsapulci darbības izvērtēšanai un jaunas valdes vēlēšanām.

Pēc valdes un revīzijas komisijas ziņojumiem konstatēja, ka apvienība darbojusies ar labām sekmēm un ieņemts ap $2.000,-, no kuŗiem kasē skaidrā atlikumā ir ap $600,-. Šai sakarā bija nācis ierosinājums palielināt honorārus māksliniekiem par $50,- katram, jo koncertapvienības nauda ir šo mākslinieku pelnīta.

Līdzšinējiem valdes locekļiem — pr. T. Ķeniņam un M. Vētram nekandidējot, valdē ievēlēja M. Vosveniecі, E. Timermani - Ozolu, N. Krūmiņu, T. Kronbergu un J. Cīruli. Kandidātos P. Rasiņš un M. Pāvula.

Jaunā valde konstruējās šādi: pr. J. Cīrulis, pr. v. un administrātors N. Krūmiņš, kasieris — T. Kronbergs un sekretāres M. Vosveniece ar. E. Timermani - Ozolu.

J. Benjamiņas ziedojumu $100 — jaunu, apdāvinātu mākslinieku atbalstam, nolēma likt stipendiju fonda pamatā, no kuŗa nolēma izsniegt stipendijas privāto studiju audzēkņiem.

LATVIEŠI KALAMAZŪ FESTIVĀLĀ

Latvieši ar savu stendu un priekšnesumiem Kalamazū tautību festivālā iemantoja sevišķi daudz cildinājumu un labu atsauksmju. Attēlā: kāds stenda stūrītis ar rīkotājiem un talciniekiem. Sēž no kreisās: E. Grotēns, Z. Salenieks, Aīse Ose (stenda vārzine) un L. Bērziņš. Stāv no kreisās: DV vīru koŗa diriģents J. Zuika, V. Miķelsons, Latv. b-bas pr-ks J. Grotēns, A. Butners un L. Rava.

KANADĀ

TORONTO

● 8. janvāŗa rītā H. Gulbja mājā, 260 Gainsboro Rd., izcēlies ugunsgrēks, kuŗa cēlonis — neuzmanīga apiešanās ar uguni. Īrnieka mazgadīgais dēlēns sadomājis parotaļāties. Aizdedzinājis svecīti, un, lai vecāki to nemanītu, ar degošo sveci ielīdis drēbju skapī, kur tad aizdegušās drēbes un citi priekšmeti. Nevarēdami tikt pašu spēkiem ar uguni galā, saimnieki izsaukuši ugunsdzēsējus, kas ugunsgrēku likvidējuši, bet izdauzīti vairāki logi un māja pielieta ar ūdeni. Mājas īpašniekam cēlušos zaudējumus atlīdzinās apdrošināšanas sabiedrība, bet īrniekam, kuŗa dzīvoklī ugunsgrēks izcēlies, sadegusi visa iekārta, kas neesot apdrošināta. Zēna māte, mēģinādama uguni apslāpēt, apdedzinājusies un nogādāta slimnīcā.

HAMILTONĀ

● Ceturtdien, 7. janvārī, pl. 1.00 dienā izcēlies ugunsgrēks Emīlijas Sniķers, Irmas un Viļņa Jākobsonu mājā, 27 Nightingale Ave.. Uguns radies no elektrisko vadu īssavienojuma, pilnīgi izdegusi ēdamistaba, visa māja cietusi no dūmiem.

Izsauktie ugunsdzēsēji uguni ātri likvidējuši. Mājai nodarītie zaudējumi tiek vērtēti uz $3000,-. Ugunsgrēka laikā mājā bijusi tikai I. Jākabsone ar bērniem, kam vēl laikus bijusi iespēja glābties. Irmai Jākobsonei viegli apdegusi seja. Māja bija apdrošināta.

NIAGARĀ

● Niagaras - Sv. Katarīnes jaunatnes pulciņa Dzirkstele sportisti pēc svētku pārtraukuma uzsāk regulāros treniņus pirmdienas vakaros Morisona ielā 523; basketbolā zēniem, no plkst 7-8, volejbolā meitenēm un zēniem — no plkst. 8-9. Vēlama dzīvāka meiteņu atsaucība.

Pulciņa priekšnieces Rasmas Sakars jaunā adrese: 2395 Drummond Rd., Niagara Falls, tālr. EL 4-6167.

SKAISTĀS BLAKTIS

Lielākā preparēto blakšu kollekcija Eiropā nesen nodota publikas apskatei Rietumvācijā — Ašaffenburgas dabas zinību mūzejā. Kollekciju, kuŗā ir 1457 visu iespējamo sugu un pasugu blaktis, savā dzīvē savācis nesen mirušais Dr. Kārlis Zingers. Mūzeja vadība paskaidro un apliecina, ka daži blakšu eksemplāri esot „īstie dārgakmeņi", kuŗu lielums svārstās starp pusmilimetru un pieciem centimetriem. Skaistākā blakts esot „Tingis ampliata" un pasaulē visienīstākā blakts — „Cimex lectularis", kuŗa mīl cilvēku mājokļus, īpaši gultas un pārtiek no cilvēku asinīm. Tomēr lielais vairums no dažādām blakšu sugām lauksaimniecībai un mežsaimniecībai esot tieši nepieciešams.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 16

I. Andrejsons, C. L. U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

LASITAJU vēstules

KĀ BŪS AR OTRO PAAUDZI?

Latvijas Amerikā redakcijai:

Esmu visus šos gadus sekojis laikrakstos iztirzātajam jautājumam — cik ilgi vēl jaunieši paliks latvieši? Jurists E. Lapiņš, atsaucoties uz sabiedriskā darbinieka H. Kreicera atzinumu, ka nākošā paaudze vairs nebūšot latvieši, ieteic „šo celtni tālāk nebūvēt, kam tik nedroši pamati", un atstāt jaunatni pat bez latviskās baznīcas, izlietojot iekrājušos līdzekļus pretkomūnistiskai informācijai. Tie ir ļoti smagi vārdi, bet — kaut ļoti sāpīgi atzīties, daudz tanīs patiesības.

Varbūt minētā problēma vēl sāpīgāk izjūtama mazajās valstīs, kā, piemēram, Venecuēlā kur jaunatne izkaisīta pa dažādiem novadiem, un nav neviena, kas viņus apvienotu vai atgādinātu viņu latviskumu. Daudzas jo daudzas ģimenes iegādājušās daudz latviešu grāmatu, domādamas ar tām atsvaidzināt mūsu bērnu latvisko garu, bet vai viņi tās lasa vai lasīs? Domāju nekad, ja dzīves apstākļi turpināsies līdzšinējie. Pie mums ir ģimenes, kur bērni ir vecumā no 8 līdz 15 gadiem, bet tikpat kā nerunā vairs latviski, un pat mājās sarunājas svešvalodā, kaut mātes un tēvi mēģina atbildēt latviski, ko gan bērni vēl saprot, bet viņiem trūkst vārdu izteikties savas mātes valodā. Visur piemin latvisko ģimeni, latvisko garu, bet vai ar to vien pietiek, kad mūsu bērni, iedami dažādās skolās, tur gūst paliekamāku iespaidu nekā mājās pie vienmēr aizņemtajiem vecākiem? Daudzās ģimenēs Venecuēlā meitas un dēli izvēlējušies sev sveštautiešus par dzīves draugiem, tie vairs citus neapciemo, un arī latviskos dievkalpojumos viņus neredz, tātad zuduši mūsu saimei!

Kanadā, ASV un Austrālijā ir lielas latviešu jaunatnes organizācijas, kas veic neatsveŗamu darbu jauniešu pašdarbības un latviskuma veicināšanā, tāpat darbojas lielās vasaras nometnes, latviskās sestdienas skolas, bet ja tad vēl no turienes atskan izmisuma saucieni, ka otrā paaudze nebūs vairs latvieši, tad man gandrz jāsaka: pie mūsu apstākļiem tam vajadzētu izbeigties jau šinī paaudzē, bet ir arī vēl šeit īsti latviskas paaudzes, kaut maz, kas rāda priekšzīmi pārējiem. Ja kādreiz ar mūsu bērniem siesim saiņus, lai atgrieztos brīvajā Latvijā, atkritīs visas tās raizes, kas mūs, „vecos", māc, un laiks nāks, lai to neaizmirst mūsu jaunā paaudze!

J. H-ns, Venecuēlā.

„LATVIJAS BRĪVĪBAS KAŖŠ"

ir iznākusi kā pirmā grāmata Latvijas vēstures un kultūrvēsturisku grāmatu kluba „Pilskalns izdevumā. Kļūstot par kluba biedru, šo grāmatu saņemsit par $2.-. Grāmatnīcu pārdošanas cena šai grāmatai ir $3.60. Klubs izdod vienu grāmatu ik 4 mēnešus.

Nākošā grāmata — H. HELMAŅA, „CĪŅĀ PRET LIELINIEKIEM" iznāks februārī.

Grāmatas un informāciju pieprasiet:
PILSKALNS,
1540 SOUTH, 21st ST., LINCOLN 2, NEBRASKA, USA.

Mūsu laikraksta LATVIJAS AMERIKĀ pārstāvis VILIS MIĶELSONS Kalamazū, 426 N. Prairie Ave, pieņem sludinājumus un kārto abonementus.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 10

I. Andrejsons, C.L.U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

LASĪTĀJU vēstules

KĀ BŪS AR OTRO PAAUDZI?

Latvijas Amerikā redakcijai:

Esmu visus šos gadus sekojis laikrakstos iztirzātajam jautājumam — cik ilgi vēl jaunieši paliks latvieši? Jurists E. Lapiņš, atsaucoties uz sabiedriskā darbinieka H. Kreicera atzinumu, ka nākošā paaudze vairs nebūšot latvieši, ieteic „šo celtni tālāk nebūvēt, kam tik nedroši pamati", un atstāt jaunatni pat bez latviskās baznīcas, izlietojot iekrājušos līdzekļus pretkomūnistiskai informācijai. Tie ir ļoti smagi vārdi. bet — kaut ļoti sāpīgi atzīties, daudz tanīs patiesības.

Varbūt minētā problēma vēl sāpīgāk izjūtama mazajās valstīs, kā, piemēram, Venecuēlā kur jaunatne izkaisīta pa dažādiem novadiem, un nav neviena, kas viņus apvienotu vai atgādinātu viņu latviskumu. Daudzas jo daudzas ģimenes iegādājušās daudz latviešu grāmatu, domādamas ar tām atsvaidzināt mūsu bērnu latvisko garu, bet vai viņi tās lasa vai lasīs? Domāju nekad, ja dzīves apstākļi turpināsies līdzšinējie. Pie mums ir ģimenes, kur bērni ir vecumā no 8 līdz 15 gadiem, bet tikpat kā nerunā vairs latviski, un pat mājās sarunājas svešvalodā, kaut mātes un tēvi mēģina atbildēt latviski, ko gan bērni vēl saprot, bet viņiem trūkst vārdu izteikties savas mātes valodā. Visur piemin latvisko ģimeni, latvisko garu, bet vai ar to vien pietiek, kad mūsu bērni, iedami dažādās skolās, tur gūst paliekamāku iespaidu nekā mājās pie vienmēr aizņemtajiem vecākiem? Daudzās ģimenēs Venecuēlā meitas un dēli izvēlējušies sev sveštautiešus par dzīves draugiem, tie vairs citus neapciemo, un arī latviskos dievkalpojumos viņus neredz, tātad zuduši mūsu saimei!

Kanadā, ASV un Austrālijā ir lielas latviešu jaunatnes organizācijas, kas veic neatsveramu darbu jauniešu pašdarbības un latviskuma veicināšanā, tāpat darbojas lielās vasaras nometnes, latviskās sestdienas skolas, bet ja tad vēl no turienes atskan izmisuma saucieni, ka otrā paaudze nebūs vairs latvieši, tad man gandrz jāsaka: pie mūsu apstākļiem tam vajadzētu izbeigties jau šinī paaudzē, bet ir arī vēl šeit īsti latviskas paaudzes, kaut maz, kas rāda priekšzīmi pārējiem. Ja kādreiz ar mūsu bērniem siesim saiņus, lai atgrieztos brīvajā Latvijā, atkritīs visas tās raizes, kas mūs, „vecos", māc, un laiks nāks, lai to neaizmirst mūsu jaunā paaudze!

J. H-ns, Venecuēlā.

„LATVIJAS BRĪVĪBAS KAŖŠ"
ir iznākusi kā pirmā grāmata Latvijas vēstures un kultūrvēsturisku grāmatu kluba „Pilskalns izdevumā. Kļūstot par kluba biedru, šo grāmatu saņemsit par $2.-. Grāmatnīcu pārdošanas cena šai grāmatai ir $3.00. Klubs izdod vienu grāmatu ik 4 mēnešus.
Nākošā grāmata —
H. HELMAŅA,
„CĪŅĀ PRET LIELINIEKIEM"
iznāks februārī.
Grāmatas un informāciju pieprasiet:
PILSKALNS,
1540 SOUTH, 21st ST.,
LINCOLN 2, NEBRASKA, USA.

Mūsu laikraksta
LATVIJAS AMERIKĀ
pārstāvis
VILIS MIĶELSONS
Kalamazū, 426 N. Prairie Ave,
pieņem sludinājumus un kārto abonementus.

...ur tiesības manuskriptus saīsināt.
...anuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs ...ievienota pastmarka.
...du vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās ... atbilst redakcijas viedoklim.

ATSPĒKO UNDĒNA DOMAS

VĒSTULE NO ZVIEDRIJAS

(E. E.) — Zviedrijas latviešu centrālās padomes valde, kopā ar igauņu un lietuviešu pārstāvībām vienojusies par ciešāku sadarbību nākotnē, nodibinot **Baltiešu Sadarbības Komiteju Zviedrijā**, praktisko darbu veikšanai, izraugot sevišķu sekretāriātu, kurā no igauņiem darbojas cand. iur. A. Pae, no lietuviešiem cand. phil. Liņģis un no latviešiem inž. I. Freimanis.

Šis komitejas pirmais kopīgās darbības solis bija sevišķa zviedru preses konferences noturēšana Stokholmā sakarā ar Zviedrijas ārlietu ministra Undēna izteicieniem Zviedrijas riksdagā par Baltijas valstu patstāvību. Undēns starp citu teicis sekojošo: „Kad Baltijas valstis pirms 20 gadiem tika okupētas, es ļoti noteikti šeit, Riksdagā, uzsvēru, ka šāda rīcība ir patvarība. Tagad, 20 gadus vēlāk, kad šīs zemes bijušas padomju valstī tikpat ilgu laiku, cik tās agrāk bija pastāvīgas, es neatrodu to savienojamu ar Zviedrijas interesēm, lai stāvētu Riksdagā un prasītu to atbrīvošanu."

Sapulcējušos zviedru žurnālistus ar BSKZ iztrādāto memorandu iepazīstināja bij. Igaunijas ārlietu ministrs H. Laretejs, un par to rakstīja lielākie Stokholmas un arī provinces laikraksti.

Šī BSKZ akcija bija vairāk kā vietā zviedru vispārības uzmanības saistīšanai par Baltijas valstu patstāvības jautājumu, it sevišķi tāpēc, ka neattaisnojami klusēja citas šādām vajadzībām esošās organizācijas Zviedrijā.

JAUNGADS LIETUSSARGA ZĪMĒ

Jaunais 1960. gads Stokholmā un Zviedrijas dienvidu daļā pienāca lietussarga zīmē. Nebija sniega, bet visu laiku liela migla un drēgnums, pārmaiņus ar lietu. Šogad Stokholmā izpalika arī vispārībai rīkotais Jaunā gada sagaidīšanas vakars, un latvieši Jauno gadu pa lielākai daļai sagaidīja savos mājokļos, pulcējoties ģimenēs un ielūgto draugu vidū.

Novēlu visiem mūsu laikraksta LA atbalstītājiem un lasītājiem Zviedrijā — Laimīgu un sekmīgu Jauno 1960. gadu! E.

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

DROSMI PALIKT LATVIEŠIEM

Pēdējais, ko aizgājušajā gadā iznāca darīt, bija lasīt Latvijas Amerikā 1959. gada pēdējo numuru. Kad sprāga petardes, skanēja sirēnas 1960. apsveikšanai, mierīgi paliku savā vietā un lasīju visizteiksmīgāko un visnozīmīgāko devīzi, kāda jebkad kādam laikrakstam bijusi:

„Draugi grib mūs asimilēt, ienaidnieki grib mūs iznīcināt. Bet mēs gribam palikt latvieši."

Mani apņēma kauns par nokavēto. Un pirmo čeku 1960. g. es uzrakstīju — Latvijas Amerikā abonementam! Un sajūtos padevies sirds balsij. Tā nekad mani nav vīlusi. Kļuva viegli un labi.

Jūs, kas lasāt šīs rindas, esat LA abonents. Bet jūs darītu labi, ja izlasītos LA numurus vienmēr nosūtītu saviem draugiem un paziņām, kam „neiznāk naudas" šī laikraksta abonēšanai. To darīdami, vienmēr uzrakstiet uz priekšlapas: „Lasiet šo latviešu laikrakstu, jo tā izdevējiem un redaktoriem nav savtīgu nolūku. Tanī savas domas izsacīt atļauts katram latvietim!"

Padodieties šim aicinājumam!

⁂

Tepat gads drīzi būs apkārt, kamēr sanāksmēs, laikrakstos un citur, vietā un nevietā tiek malties gar „Jauno Gaitu" — Mēs esam noskumuši un bažu nospiesti, ka aiz mums nepaliks audzes, kam būs patika palikt latviešiem. Bet „Jauno Gaitu" izdod un rediģē jauni vīri un jaunas sievas, jaunekļi un jaunavas, kam sirdis liesmo latvietībai! . . .

Es lasu „Jauno Gaitu". Un lasīšu! Tā maksā $3,75 un visam gadam! . . . Kad ap šo izdevumu sacēla brēku tā nelasītāji, es izdevējiem nosūtīju $10,00 pa virsu. To pašu es atkārtoju šogad.

Man tuvojas 60. Es būtu priecīgs „Jaunās Gaitas" numurus saņemt ik nedēļas. — Padodieties, lūdzu, arī jūs šim „neprātam" — atbalstīt jaunos, mūsu pašu, latviešu jaunos! . . .

⁂

No dzimtenes man piesūta latviešu izdevumus. Ar dziļu interesi es tos lasu. Un vēroju, ko man piesūta draugi un ko ienaidnieki . . . Man prieks pazīt viņus abus. Man nav bailes ne lasīt, ne atzīties, ka lasu.

⁂

Vašingtonas valstī ciemojās krievu basketbolisti. Viņu vidū bija arī pieci latvieši. Vairumam no mums laikus netika zināms, kad un kur viņus varēs redzēt. Un tomēr kāds simts latviešu viņus redzēja. Vairāki desmiti arī ar viņiem izrunājās. Man žēl, ka nebiju toreiz stadionā. Bet es izrunājos ar diviem, kas runājuši ar viņiem. —

„Meitēn!" es saciju, „mums viss ir sakārtots un sagatavots," stāsta brašs latviešu students, „seko tūlīt man un jau pēc minūtes tu būsi drošībā, ka varēsi palikt brīvībā!"

„Jauki, draugs!" atbild viņa. „Jauki no jums!" atkārto. „Bet mana brīvība nebūs latviešu tautas brīvība! Es gribu būt varone un nebēgt!"

„Jūs tur samals!" es saku.

„Neļaujieties samalties sevi te!" atsauca meitene.

„Pēc tam mēs ilgi turējām viens otra roku un mums klusēja mutes . . ." atstāsta nobeidz students.

„Kur neattapīgi tas bija un sanāca, ka mēs viņiem aizlaikus nebijām savākuši un neiedevām katram kaučū $10,00. — Tik es tos iespiedu saujā savam sarunu partnerim. „Paldies, latviet!", viņš sacīja. „Izdalīsimies: mums katram iznāks divi dolari, par ko uz dzimteni aizvest kādu atmiņu no jums, kas esat domās ar mums", savu sarunu atstāstu viens „vecāks kungs — melnstrādnieks te.

⁂

Labi zinu un atminu, ka jau 60 gadu mani „ķecerīgie" un „buntavnieciskie" spiedz, ko reti ja reizi izdevies iedabūt iespiestas avīzēs, aizvien ir ierosinājuši protestus un radusi atsaucību. Šķietami jau neko [illegible] reiz. Un tomēr — piesūtiet šo [illegible] gan, kuru gribat pamudināt pret vai par šeit pasacīto!

Mēs būsim un paliksim latvieši tik ilgi, kamēr mūsu nedzisis tiekme par latvietību runāt un to atcerēties. Tāpēc pretim šai tiekmei!

Vecais Ābers.

ŽANIM LUCIM PIECDESMIT GADU

Šī mēneša 13. dienā paiet piecdesmit gadu, kopš iesācies Žaņa Luča mūžs. Montreālā, bet visvairāk dzimtenē — Jelgavā un Vecmīlgrāvī, būs daudz tādu, kas atcerēsies un pieminēs šī nekad nenogurstošā tautas audzinātāja, koru dziedātāja un nesavtīgā sabiedriskā darbinieka rosīgās darba gaitas. Bet lai par šiem epitetiem runā fakti.

Dzimis skolotāja ģimenē Dzērves pag. pamatskolā, Aizputes apriņķī. Viņa skolas gaitas iesākās arī Kurzemē, kur viņš beidz Nīkrāces pamatskolu. Tēvam pārceļoties uz Jelgavu par skolotāju institūta pamatskolas pārzini, Žaņa tālākais mūžs norit Jelgavā, kur viņš mācās 2. valsts reālskolā un, to absolvējot, 1928. g., iestājas Latvijas universitātes matemātikas un dabas zinātņu fakultātē, matemātikas nodaļā. Kā eksterns noliekot eksāmenus vajadzīgos paidagoģiskos priekšmetos, Žanis Lucis iegūst skolotāja tiesības un ar 1934. g. uzsāk skolotāja gaitas Vecmīlgrāvī — Augusta Dombrovska pamatskolā. Šinī skolā ar ļoti atzīstamām sekmēm viņš nostrādā turpat 10 gadus, līdz 1943. g. viņu ieceļ par Liepājas valsts ģimnazijas saimniecisko pārzini. Kā liecina viņa tā laika kollēgas, tad Ž. Lucis šai postenī ir ieguvis atzīstamas sekmes kā saimniecisko problēmu kārtošanā tā laika tik chaotiskajā situācijā, tā arī nesavtīgā palīdzībā visiem mazajiem cilvēku bērniem, neverojot viņu konfesionālo vai arī rasisko izcelsmi.

Nonākot 1944. g. Vācijā, Ž. Lucis apmetas uz dzīvi Eichštetē, kur, nodibinoties pēc kara UNRRA'i, tiek iecelts par UNRRA's slimnīcas administratoru. No šejienes viņa ceļš 1950. g. ved pāri okeānam, un viņš ar visu ģimeni apmetas Montreālā. Sākumā ir grūti atrast piemērotu darbu, bet diezgan drīz tas jau viņam izdodas, un viņš sāk savas darba gaitas šinī krastā kā vecākais zīmētājs kādā inženieru birojā. Jāpiezīmē, ka šinī birojā ar viņa atbalstu un ieteikšanu dabūjuši darbu vairāki latvieši, un viņš daudziem tautiešiem, kas strādā šinī birojā, nav liedzis palīdzību kā zīmējumu technīskā izpildīšanā, tā arī matemātisko problēmu risināšanā.

Gandrīz jau ar pirmām ieceļošanas dienām Ž. Luča skats atkal piegriežas latviešu sabiedriskam [illegible] un daudz gadu no vietas viņš ir latviešu sestdienas skolas skolotājs [illegible]

Nevar nepieminēt Ž. Luča [illegible] Tēvzemē. [illegible] Fraternitas Vesthardiana filistrs.

Tie būtu t. s. „sausie dati" par [illegible] Žaņa Luča 50 mūža gadiem. Bet visi, kas viņu pazīst tuvāk un kam bijusi izdevība darboties ar viņu kopā, zinās, ka aiz šiem datiem slēpjas cildena latvieša sirds, kas nekad nav piekususi palīdzēt otram, nekad nav atteikusies darba, nejautājot, vai un kas par to maksās, un kas dziļā pienākuma apziņā, savu spēku robežās ir kalpojusi savai tautai un tēvzemei. Uz to lai Dievs viņam palīdz nākošos 50 gados!

Kr.

Sarkanās briesmas Rietumvācijā

MŪSU LĪDZSTRĀDNIEKA VĒSTULE NO RIETUMVĀCIJAS

Bavārijā stingri apkaŗos komūnistus

Bavārijas iekšlietu ministrija jaunā gadā nāk ar paziņojumu, ka komūnistu pagrīdes darbībai nākotnē sevišķi sekos. Esot skaidri pierādījumi tam, ka ne labie radikāļi, bet gan tieši kreisie esot tie, kas Bundesrepublikas eksistencei sagādājot visvairāk briesmu. Sarkano aģentu skaits un aktīvitāte aizvadītajā gadā pieņēmusi kolosālus apmērus.

Šinī sakarā interesanti citēt faktus, ko šinī nedēļā publicēja kāds rietumvācu laikraksts. Tas raksta: „Vai jūs zināt, ka katru dienu tiesu un policijas iestādēs atzīstas astoņi komūnistu spiegi vai aģenti ;ka ik mēnesi Bundesrepublikā komūnisti izplata 800 dažādus propagandas izdevumus simtiem tūkstošu lielā tirāžā; ka pagājušā gada pirmajā ceturksnī vien Rietumvācijā apcietināti 737 DDR aģenti; ka 1959. gadā Bundesrepublikā nodibinātas mazākais 50 jaunas pagrīdes organizācijas, tā sasniedzot ievērojamo skaitli 600; ka Rietumvācijas armijas rindās iefiltrēts daudz sarkano spiegu, kas visi strādā komūnistiem. Bez tam arī no ārpuses jaunā armija pakļauta nemitīgiem sarkano spiegu grāvieniem un sabotāžai.

Augšējie skaitļi un metodes mudina Rietumvācijas valdību Bonnā, kā arī atsevišķo valstiņu parlamentus un valdības komūnistu apkaŗošanai lietot iespējami iedarbīgākos līdzekļus.

Krievu trimdas organizācijas sevišķi apdraudētas

Pēdējās nedēļās Rietumvācijā notikuši vairāki atentāti, kas visi vērsti pret krievu un ukraiņu trimdas organizācijām. Kā zināms, pirms kāda laika Minchenē nonāvēja ukraiņu brīvības cīnītāju Stefanu Banderu, īsi pirms Ziemsvētkiem Brīvās Eiropas raidītāja telpās atrada indi, kas bijusi domāta vairāku desmitu cilvēku noindēšanai. Nupat krievu bēgļu pārstāvētāja organizācija Bundesrepublikā piedzīvojusi jaunu atentātu.

Viss tas rāda, ka visvairāk komūnistu apdraudēti brīvā pasaulē ir tieši krievu bēgļi. Kā Eiropā, tā Āreiropā viņu ir ļoti daudz, viņu un pretkomūnistiskā darbība ļoti aktīva un iedarbīga. Tas sarkanajiem Kremlī un satelitiem ir dadzis acīs. Diemžēl, bet līdz šim vācu policijai nav daudz pieturas punktu noziedznieku notveršanai. Negribētos ticēt dažam krievu bēgļu apgalvojumam, ka „Bundesrepublikas drošības iestādēm maza interese par to, kas ar ārzemniekiem notiek". Šķiet, tā gluži nav, jo ar ārzemju bēgļu terrorizēšanu terrorizēta ir arī valsts drošība vispār.

Vai studentiem būs priekšpārbaude?

Arī šis pautājums Rietumvācijā pašlaik daudz un skaļi pārrunāts. Pastāvīgi pieaugošais studentu skaits neapskaužamā stāvoklī novedis Bundesrepublikāniskās universitātes un augstskolas. Telpu trūkuma dēļ studijām jānotiek neapskaužamos apstākļos. Kā mācību spēki, tā studenti vaino Bonnas valdību, ka tā mazu vērību piešķir studējošai jaunatnei. Opozicijas partijas prasa, lai valdība līdzekļus jaunatnes izglītībai ietaupa uz armijas rēķina. Opozicija prasa arī, lai Bonnas parlaments neakceptē Amerikas prasību par Rietumvācijas „aktīvāku financiālu piedalīšanos NATO militāro spēku uzturēšanā".

Ar Vācijā jaunu un interesantu ieteikumu nācis iekšlietu ministrs Dr. Šrēders. Viņš ieteic universitātēm realizēt studēt gribētāju iepriekšēju pārbaudi. Vācijā, kā zināms, studēt var visi, kas vien beiguši ģimnaziju vai tai tiesībās līdzīgu skolu. Nu pārdomā šādu kārtību anullēt.

Dr. Šrēdera priekšlikums visumā uzņemts ar skepsi. Vācu skolu sistēma un kultūrpolitiskās vadlīnijas arvien ieturētas konservatīvā garā, jauninājumi šinī virzienā vienmēr prasījuši daudz laika un stingru pārbaudi. Tāpēc nav ticams, vai Bonnas iekšlietu ministra ierosinājums kādreiz Vācijā piedzīvos īstenojumu.

Latvijā savā laikā priekšpārbaudes bija obligātas, jo katrai fakultātei bija paredzēts noteikts klausītāju skaits. Šāda sistēma izrādījās nar ļoti svētīgu, jo studēt varēja tikai paši spējīgākie.

Mks.

Savienotās VALSTĪS

ŅUJORKA

⊙ Lidmašīnā, kas 6. janvārī ar 34 cilvēkiem nogāzusies ceļā no Ņujorkas uz Floridu, nosities arī zobārsts E. Polo, kas bija precējies ar latvieti Mirdzu Braueri. Vēl Ziemassvētkos mācītājs R. Zariņš nokristīja Polo pāra pirmdzimto dēlu Mario. Polo ģimene dzīvo Ņurošelā, pie Ņujorkas. Polo gribējis doties uz Kubu, lai apciemotu savu slimo māti.

Dienu priekš katastrofas ar tās pašas gaisa satiksmes līnijas lidmašīnu no Floridas Ņujorkā atgriezās J. Risberga ģimene, kas Floridā pavadīja Ziemassvētkus.

ČIKĀGĀ

⊙. Lieliski izdevās Jaungada sagaidīšana DV apv-bā Čikāgā. Šoreiz iztika bez priekšnesumiem, tā ietaupot līdzekļus aprūpei. Viesu bija tik daudz, ka plašās telpas nevarēja visus uzņemt, un vēlāk atnākušajiem bija jāiet uz citu Jaungada sagaidīšanas vietu — Latviešu biedrību. DV priekšnieks R. Poruks un dāmu komitejas pr-ce Indāne ar savu štābu, apmierināti par panākumiem, jo paredz labu atlikumu. Un ja vecais „strēļķis" Peteris Dardzāns apgalvo, ka aplenkums izdevies pilnīgi un dažādu galdu turētājiem nācies kapitulēt stēlnieku varēšanas priekšā, tad tam arī jātic.

— ro.

POKIPSIJA, N. Y.

⊙ Pokipsijas un apkārtnes latvieši 1951. gadā nodibināja draudzes kopu. Visu šo laiku kopas mācītājs bija archibīskapa vietnieks prāv. J. Kullītis. Pēc viņa nāves kopu aprūpē mācītājs A. Anševics. Gadu tecējumā kopa izauga un nostiprinājās, lai to varētu pārreģistrēt par draudzi. Jau š. g. 2. janvārī varēja noturēt reģistrētās draudzes pirmo sanāksmi. Tanī māc. A. Anševics vadīja dievkalpojumu un ziņoja, ka šis ir pirmais draudzes dievkalpojums. Draudze reģistrēta ar nosaukumu „Pokipsijas un apkārtnes ev.-lut. latviešu draudze". Pašlaik draudzē ir 65 pilntiesīgi locekļi. Dievkalpojumi notiek vietējā I ev.-lut. baznīcā.

Pēc augšā minētā dievkalpojuma baznīcas apakšējā zālē turpinājās sanāksmes tālākā daļa — eglītes vakars ar groziņu galdu. To vadīja agr. A. Zieminš, bet ievadīja māc. A. Anševics ar uzrunu. Dziesmas uz klavierēm pavadīja māksliniece Vera Anševica. Skolotājas A. Šmites vadībā svētdienas skolas skolēni deklamēja un uzveda Ziemassvētku rotaļas. Klātesošie tās uzņēma ar aplausiem, ko izpelnījās: Ingrida Zirne, Ivars Zirnis, Ruta Rone un Ilga Ziemiņa. Desmitgadīgā Irene Līce ar akordeonu sniedza vairākus mūzikālus gabalus. Viņa izpelnījās apbrīnošanu un skaļus aplausus. Ziemassvētku vecītis apdāvināja visus apzinātos latviešu bērnus; neaizmirsa arī skolotāju, mācītājus u. c.

Amerikāņu draudzes mācītājs A. Šreibers pie groziņu galda uzteica latviešu uzņēmību un kopību. Aicināja ticēt, ka īstam mieram ir jānāk, bet ne tādam, kādu piesola Chruščevs. Sanāksme bija labi apmeklēta, piedaloties lielākam jaunatnes pulciņa dalībnieku skaitam. Jaunatnes pulciņu pie draudzes nodibināja pag. gada Jāņu vakarā. Ierosinātājs bija inž. E. Zirnis, kas eglītes vakarā ap sevi pulcināja jauniešus pārrunnām. Pulciņā jau 21 dalībnieks. Pavisam Pokipsijā un apkārtnē ar visiem bērniem kopā dzīvo apm. 150 latviešu. Jaunatnes pulciņā ir iesaistījušies vai visi šīs draudzes jaunieši.

Kad pie groziņu galda bija teiktas runas, dziedātas latviešu dziesmas un tās nobeigtas ar „Nevis slinkojot un pūstot", draudzes sekretārs Ed. Līcis teica, ka pokipsiešos nav „kaška", bet laba saticība - vienprātība. Šo atzinumu klātesošie uzņēma ar skaļiem aplausiem. Lai Dieva palīdzība šādā garā darboties arī nākotnē jaunajās draudzes gaitās!

Līdz nākošai pilnsapulcei, kas notiks februārī, draudzes pārvalde paliek līdzšinējā sastāvā. Tad būs vēlēšanas un, varbūt, statūtu pārstrādāšana.

KAMERŪNA KĻŪST NEATKARĪGA VALSTS

BEZ KOPĪGAS TAUTAS UN KOPĪGAS VALODAS

Afrikā 1960. gadā vairākas zemes paredzējušas pasludināt savu patstāvību. Pati pirmā šai jauno, neatkarīgo „melnā kontinenta" valstu virknē izvirzās agrākā vācu kolonija **Kamerūna**. Savu neatkarību tā pasludināja tieši Jaungada dienā, t. i. 1960. gada 1. janvārī. Zīmīgi, ka tai pašā dienā, tikko izskanējuši neatkarības deklarācijas beigu vārdi, kā pirmā Kamerūnu steidzā atzīt Padomju Savienība. Tai seko Malaja. — Un tik lielu uzmanību veltī zemei, kas vēl nav tikusi pāri mežoņu pakāpei. Tas tikai vēl vairāk izceļ un skaidrāk atklāj milzīgās pārmaiņas, kas risinās šai pasaules daļā un iezīmē jaunos sacensības laukus starp Rietumiem un Austrumiem. Nākotnē tas kļūs vēl skaidrāk saskatāms.

Atveŗot karti, redzam, ka Kamerūna atrodas Afrikas rietumu malā, Gvinejas līča taisnleņķa ielokā, starp 2. un 12. ziemeļu platuma gradiem, — tātad ekvātora joslā. Redzot, ka Kamerūnu šķērso 15. austrumu gaŗuma grads, saprotam, ka šai zemes malā standartlaiks tāds pats kā Viduseiropā.

Kamerūnas politiskās vienības platība šai gadu simtā ievērojami mainījusies, gan toreizējo koloniju paplašinot, gan atkal samazinot. Vislielāko platību Kamerūna aizņem laikā starp 1911. un 1919. gadu. Pateicībā par Francijas tiesību atzīšanu Marokā, Francija 1911. gadā piešķiŗ Vācijai krietnu gabalu no savas ekvātoriālās Afrikas, tā saukto Jaunkamerūnu. Kamerūna tādā kārtā izplešas vēl aiz spāņu Gvinejas un pa Sungas ieleju sniedzas vēl aiz ekvātora, līdz pat Kongo upei.

Zaudējot 1. pasaules kaŗu, Vācija zaudē arī savas kolonijas. Kamerūnu okupē angļi un franči. Kamēr angļi sev patur samērā nelielu kalnu joslu gar Nigērijas dienvidrietumu malu, tikmēr franču rokās nāk Kamerūnas galvenā daļa. Franči tūdaļ no bijušās vācu kolonijas atdala savas nesen uzdāvinātās zemes un izveido no tām īpašas pārvaldes vienības. Tomēr bijušā vācu kolonija, atskaitot atsavinātos dāvinājuma apgabalus, nepāriet ne angļu, ne franču pilnīgā īpašumā, bet nonāk Tautu Savienības aizgādniecībā, kļūstot par mandātu zemi. Līdzīgi citiem mandātiem, arī Kamerūnu Tautu Savienība nodod angļu un franču pārvaldē, katram savu pārņemto daļu. Līdzīgi rīkojas arī Apvienotās Nācijas, bet jau noteikti paredz dot savām mandātu zemēm patstāvību.

Kamerūnā tas arī piepildās. Jaunā valsts aptveŗ tikai agrāko franču pārvaldei pakļauto apgabalu. Angļu josla, turpretim te nav pievienota. Tādā kārtā jaunās valsts platība proklamēšanas brīdī sasniedz 431.200 kv. km, kas jau atzīstama par krietni lielu valsti. Tā ir 6,7 reizes lielāka par Latviju un, ja neskaita Ziemeļīriju, divi reizes lielāka par Lielbritaniju. Iedzīvotāju tur tomēr pamaz — tikai 3,5 miljoni, līdz ar to arī apdzīvotības blīvums gaužām mazs; caurmērā tikai 8 cilvēki uz 1 kvadrākilometra.

Zemes virsa Kamerūnā galvenos vilcienos atspoguļo vispārējo Afrikas raksturu: aiz šauras piekrastes līdzenuma joslas paceļas nelielas augstienes ar atsevišķiem salu kalniem un pakalniem. Zīmīgi, ka no Gvinejas līča salā te cietzemē iestiepjas tektoniska plaisa. Šīs plaisas malā paceļas pats lielākais kalns Afrikas rietumu malā darbīgais Kamerūna vulkāns, kas aizņem 2.000 kv. km lielu platību. Pēdējie izvirdumi te norisinājušies 1909. g., un pats lielākais — 1922. gadā. Upes no Kamerūnas augstienes tek uz četrām pusēm — uz Gvinejas līci, uz beznoteku Čada ezeru, uz Kongo un uz Negeras lielo pieteku Benuji. Piekrastē, un lietus laikā arī iekšzemē vairākas upes noder satiksmei.

Klimats dienvidu malā karsts, mitrs, neveselīgs, un eiropiešiem grūti panesams. Iekšzemē iezīmējas savannu klimats ar mitrajiem un sausajiem gada laikiem, bet pašos ziemeļos — stepju un pustuksnešu klimats ar ilgstošu sausumu, kad 3-4 mēnešus lietus neuznāk.

No agrāko laiku leģendārajām meža zvēru bagātībām mūsu dienās nav vairs daudz nekas palicis pāri. Lielie zvēri nesaudzīgi izmedīti. Zilonis te sastopams pavisam reti, tāpat arī degunradzis. Mūža mežos dzīvo milzīgais cilvēkveidīgais pērtiķis — gorilla, un otrs pērtiķis — šimpanzē, kā arī kādas 10 mērkaķu sugas. Upēs sastapami kā krokodili, tā arī nīlzirgi. Savannās un stepēs ganās antilopes, zebras un žirafes. Zāles ēdāju ganāmpulka tuvumā nereti sastopams leopards, bet vairāk ziemeļos to nomaina lauva. Kā jau karstajā joslā, te ārkārtīgi daudz rāpuļu, starp tiem kādas 10 indīgo čūsku sugas. Tāpat arī milzīgs daudzums kukaiņu. Pat ļaunākais — malārijas izplatītājs un miega slimības iznēsātāja cece muša.

Iedzīvotājos jau iezīmējas abas lielās nēģeru rases: ziemeļaustrumos Sudānas nēģeri, bet dienvidos **bantu** nēģeri. Bez tam mūža mežos atzīmēti arī sevišķi maza auguma, domājams, pirmatnējo cilvēku atliekas, t. s. pigmaji. Jaunākā laikā ziemeļos iejaukušies arī arabu ienācēju pēcteči. Ciltis te vēl nav paspējušas pārveidoties tautās pilnīgā veidā. Izlokšņu daudzums ļoti liels. Apvienojot radniecīgas izloksnes, atklājas, ka Kamerūnā, neskaitot ienācēju ienestās mēles, runā 11 dažādās valodās.

Kamerūnas saimniecībai līdz šim piemita no vienas puses pašiztikas nodrošināšanas raksturs, no otras — koloniju turētāju prasībām pielāgoto plantāciju saimniecība, nelielā mērā arī iezemiešu lauksaimniecība. Pēdējā laikā izmanto arī zemes bagātības un cērt mežus. Savām vajadzībām mūža mežu joslā iezemieši audzē banānus, maniotu, jamu un citus dienvidu augus, kā arī rīsus un maisu. Iekšzemē tiem pievienojas zemes rieksti, ko savā laikā sauca par Kamerūnas riekstiem, un dažādas labības. Eksportē kakao, kafiju, banānus, palmu eļļu un palmu riekstus, tabaku un kokvilnu. Ziemeļos, aiz cece mušas apdraudētās joslas, ienācēji fulāni un hausieši, kā arī arabu pēcteči nodarbojas arī ar lopkopību, šai gadu desmitā jau uzrādot diezgan ievērojamu mājlopu skaitu — 600.000 govju un 700.000 aitu. Starp zemes bagātībām īpaši izceļas milzīgie aluminija rūdas krājumi, kā arī zelta un vaŗa atradnes. Sākot ar 1957. gadu aluminija rūdu jau izmanto un pirmā gadā iegūts un izvests 7600 t. Francija līdz šim noņem 58% no Kamerūnas eksporta un sedz 63% no visa ieveduma. Lielākā osta un reizē arī lielākā pilsēta izaugusi Kamerūnas ieroba galotnē. Tā ir Duala ar 119.000 iedzīvotājiem. Nedaudz dziļāk iekšzemē atrodas galvaspilsēta Jaunde ar 38.000 iedzīvotāju. Piekrastē ievilkts arī dzelzceļš ap 500 km kopgaŗumā. Izglītība līdz šim palikusi novārtā. Sakarā ar to analfabētu daudzums vēl arvien sniedzas pāri 90%. Interesanti būs vērot izglītības kāpinājumu neatkarības pirmajos gados — brīvas tautas prasība un piepildījums.

Var sagaidīt, ka jaunā valsts pieņem arī jaunu vārdu. Līdzšinējais šīs zemes malas nosaukums pārņemts, pārskaņots un piešķirts visai zemei no portugaļu dotā vārda upju ieteku līcim. Portugaļi te sākuši ierasties jau 15. gadsimta beigu posmā. Fernando Po, kas šai līcī iebraucis pats pirmais, pamanījis, ka upju grīvu ūdeņos ļoti daudz vēžu, un nosaucis visu šo ierobu Rio do Cameroes, kas nozīmē Vēžu upe. Vēlāk šis nosaukums pārveidojas par Kamerūnu, un ar to apzīmē visu vācu koloniju, tagadējo jauno valsti. Ar neatkarības pasludināšanas brīdi arī šeit daži miljoni melno iedzīvotāju atraisās no balto aizbildniecības un uzsāk paši kalt un veidot savu dzīvi un savu likteni.

K.

MĀCA ZEĶES LĀPĪT

75 JELGAVAS SKAUTU UN 8 GAUJAS GAIDU VIENĪBU VECĀKU PADOMES KALAMAZŪ PAGĀJUŠĀ GADA DARBĪBA

„Kas rokas pie arkla licis, lai tur to stingri," skauti un gaidu vecāku gadskārtējā sapulcē 3. janvārī draudzes namā, aicināja vienības māc. A. Piebalgs. Raksturodams vienību darbību, to atzina par „labi sazarojušu". Vienības vadītājs vad. J. Ķesteris savā sniegtā darbības pārskatā uzsvēra, ka pag. gadā sākusi darbību sporta kopa „Pērse" O. Ragaiņa vadībā, kuŗa iemantojusi jauniešos un jaunietēs labu atsaucību. Tautisko deju grupa, ko vada M. Pardrups, bez vietējās uzstāšanās piedalījusies vairākos citos latviešu sarīkojumos, tā labi reprezentējot latviešu gaidas un skautus, un visus latviešus, kas redzams no saņemtajām atsauksmēm. Teātŗa grupa, ko vada vad. R. Rollis, ar labi iestudēto lugu „Čarlija krustmāte", ne tikai uz vietas piedzīvoja divas izrādes, bet bija vairākās viesizrādēs arī citās skautu vienībās. Nākošajā pavasarī darbību uzsāks šaušanas grupa, ko pārzinās A. Mežsēts. Plašo kases pārskatu sniedza kasieris J. Zuika, ziņodams, ka pagājušā gadā apgrozīti tuvu pie $3.000,-.

Gaidas savās nodarbībās lielu vērību veltījušas latviskiem rokdarbiem, bet mazās guntiņas, vad. I. Žadiņas vadībā, iemācījušās pat zeķes salāpīt.

Gadskārtējās vēlēšanās skautu un gaidu vecāku padomē ievēlēja: J. Zandu, A. Grāmatiņu, V. Vitantu, J. Zuiku, J. Vasari, E. Pavasari, J. Ziemeli, A. Rāvu un R. Miervaldi. Dāmu komitejā: A. Klauvētāju, A. Ķeņģi, M. Bērziņu, M. Paudrupu, A. Ziemeli, A. Ragaini un Makāravu. Visai plašas debates pacēlās par jauniešu audzināšanu kā organizācijās, tā arī mājās.

Sapulci vadīja J. Zands, protokolēja V. Vitands. Tanī piedalījās arī 3. skautu novada priekšnieks vad. A. Artmanis.

V. Boķis.

JA SŪTĀT DĀVANU
SAIŅUS
PIEDERĪGAJIEM
uz
LATVIJU,
TAD UZTICIET TOS
DV GRĀMATNĪCAI,
123 Huron St.,
Toronto 2 - B,
Ontario — Canada.
Pieprasiet cenu sarakstu.
sekojiet sludinājumiem.

KĀ PAREDZ IZVEIDOT ČIKĀGU 1960. GADĀ

Čikāgas pilsētas galva Ričards J. Dalejs mūsu laikraksta pārstāvim paskaidrojis, ka arī šogad paredzēts turpināt pilsētas jaunuzbūvi dažādos pilsētas iecirkņos, kuŗos cels jaunas 8-10 stāvu celtnes. Vecās mājas nonojauks veselus kvartālus, jo doma par pilsētas izbūvi 11 milj. iedzīvotāju vajadzībām nav atmesta, bet pašu pilsētu, vārda pilnā nozīmē, iežogo 300 mazpilsētiņas, tā ka pilsētai vairs nav territorijas kur plesties — jāiet uz augšu. Nojauks arī visu Hull House apkārtni, kas jau iesākts darīt. Nedrīkst nojaukt Hull House, jo tas ir pirmais Čikāgā celtais kultūras nams un ieņem pašreiz veselu bloku. Šogad apkārtējās ēkas nojauks un, paredzams, līdz rudenim pasāks jaunas celtnes ar zāļu laukumiem, ūdens baseiniem, rotaļlaukumiem bērniem. To darīs visos jaunuzbūves iecirkņos.

Jāatslogo arī ceļi uz pilsētu, taisot jaunus. Tāpat jāatslogo pārblīvētā Halstedas ielas satiksme, radot līdztekus ielas, kurp novirzīt braucējus. Cels arī jaunus viaduktus satiksmes veicināšanai. Nerimtīgi turpināsies pilsētas tīrīšanas darbi, turpinās uzpost pilsētas dārzus. Ieteiks steidzināt namu fasāžu tīrīšanu, kā tas notika 1959. gadā. Mākslas mūzeja notīrīšana izmaksājusi apm. 20.000 dol.

Pilsēta ir ieinteresēta tūristu pievilkšanā, tāpat rūpēsies, lai katras tautības iedzīvotāji patur savas nacionālās īpatnības un nodod tās saviem pēcnākamiem. Turpināsies brīvkoncerti pilsētas dārzā ar daudzinātiem māksliniekiem.

— ro.

CEĻA VĀRDI

Muļķība vienmēr ir sīksta; ja cilvēki nebūtu tik daudz nodarbināti paši ar sevi, viņi to nojaustu.

★

Piemeklējumu laikos mācās, ka cilvēkā ir vairāk kā apbrīnojama nekā nicināma.

★

Neviena lieta pasaulē nav tā vērta, lai mēs tās dēļ novērstos no cilvēka, ko mīlam.

★

Ir jākaunas vienam pašam būt laimīgam.

Svarīgākais manā izpratnē — būt par cilvēku.
Albērs Kamī (Camus)

PASAULE SMEJAS

Kāda slavena Holivūdas filmu zvaigzne iepazīstina savu mazo meitiņu ar nupat apprecēto vīru:

„Mīlulīt, un šitas kungs te — ir tavs jaunais papiņš"

„Patiešām! Mammiņ, vai viņš ir jau parakstījies viesu grāmatā? Varbūt tu vari paturēt viņu līdz svētkiem vai pat līdz Jaunajam gadam?"

(Amerikāņu humors)

☆

Ļoti uztraukusies kaimiņiene ar troksni iedrāžās Leibovica kundzes dzīvoklī kādā Cikāgas debesskrāpja 12. stāvā.

„Jūsu dēls! Leibovica kundze, jūsu dēls . . .", viņa histeriski sauca.

„Nu, ko tad atkal mans puika izdarījis?" Leibovica kundze nezaudēja mieru.

„Redziet, Leibovica kundze, mūsu stāva puikas manā dzīvoklī šorīt spēlēja jaunu, pašu izgudrotu spēli." —

„Nu, un kas par to?" Leibovica kundze bija gandrīz dusmīga.

„Redziet, tā spēle bija tāda, ka puikas sacentās, kurš no viņiem var vistālāk izliekties ārā pa atvērto ēdamistabas logu. Jūsu dēls, mazais Moiše, vinnēja . . ."

(Amerikāņu humors)

☆

„Par ko šis vīrs ir apsūdzēts?" tiesnesis jautāja policijas inspektoram.

„Par piedzeršanos un publiskā miera traucēšanu", kārtības sargs atbildēja. „Viņš apcietināšanas brīdī savā automobilī kāvās ar taksametra šoferi."

„Iesvēdiet taksametra šoferi, lai viņš varētu liecināt," tiesnesis pavēlēja.

„Tur jau tā lieta," policists centās paskaidrot, „viņa mašīnā faktiski nebija neviena taksametra šofera."

★

Gadījās, ka Jaunā gada sākumā Rīgā, kādreizējā „Mazā Parka" restorānā pie galda sēdēja jaukta kompānija. Architekts, advokāts, ārsts un pārliecināts latviešu komūnists. Bija jau piekto stundu strīdējušies par dažādām aktuālām problēmām. Pašlaik dzīru biedri strīdējās par to, kura no viņu profesijām ir vecākā.

„Protams, ka advokāta amats ir visvecākais," jurists apgalvoja, „Cilvēce nekad nebūtu izveidojusies, ja nebūtu dažu pamatlikumu, kas noteiktu cilvēku attiecības."

„Muļķības!" teica ārsts. „Bez ginekologa pat Kains un Ābels nebūtu piedzimuši."

Architekts viltīgi smaidīja un tad teica: „Draugi, vai jūs nedomājat, ka jau labu laiku pirms Adama un Ievas ierašanās kādi architekti bija pavisam nodarbināti, lai no chaosa uzceltu šo pasauli?"

„Ahā," teica latviešu komūnists. „Bet kas tad radīja chaosu?"

(Šīsdienas Rīgas humors)

★

Mazā Pēterīša ģimenē kā tēvs, tā māte bieži spēlē kārtis. Kad Pēterītis bija sasniedzis septīto dzīvības gadu, mamma aizveda dēliņu uz skolu, kur skolotāja, lai pārbaudītu jaunā studenta intelliģenci, lūdza Pēterīti skaitīt līdz piecpadsmit.

Pēterītis, gaišs puika būdams, nekavējoties sāk skaitīt: „1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, kalps, dāma, kungs . . ."

(Kanādas latviešu humors)

MAIJA BĒRTULSONE ATKAL „KARALIENE"

Kalifornijas latviešu daiļava Maija Bērtulsone skaistumkaralienes godā jau tikusi vairākas reizes. Nupat viņa bijusi ievēlēta Pasadenā kā Rožu karaliene sakarā ar amerikāņu futbola „Rožu kausa" izcīņu turnīru. Maija parādē brauksi savos goda ratos, kurp viņu pavadījis viceprezidents Niksons. Attēls ar Niksonu un Mariju ievietots gandrīz visos ASV laikrakstos. Tāpat dažos laikrakstos Maija pārvērsta par „Margarethi". Kļūdas arī uzvārda rakstībā. Neko nav minēts par latvisko izcelsmi.

ĀTRĀKAIS GLĀBŠANAS KUĢIS

Pagaidām Eiropas stiprākā un ātrākā glābšanas kuģa gods pienākas 5.000 zirgu spēku stipram „šleperim" Atlantik, kura būvi nesen nobeigušas Rietumvācijas kuģu būvētavas. Ar visiem iedomājamiem un neiedomājamiem glābšanas līdzekļiem apgādātais glābšanas kuģis, kurš pat 10 baļļu stiprā vētrā daudz nezaudē no sava normālā ātruma (17 jūras mezgli stundā), būs stacionēts spāņu piekrastes ostā La Koruna. Glābšanas kuģim ir 22 vīru apkalpe, starp tiem divi ūdenslīdēji.

As.

POKIPSIJAS LATVIEŠU DRAUDZES EGLĪTES VAKARĀ

No kreisās, pie eglītes: draudzes priekšniece E. Dubovica ar mazdēlu Bernardu Ritteri rokā. Pa labi no eglītes Ziemassvētku vecītis H. Ritters un svētdienas skolas skolotāja A. Šmita. Priekšā bērni, vakara programmas izpildītāji, u. c. Foto: O. Licis.

Bostonieši balles drudzī

Prezidenta mazmeita ballē

Bostonas Preses balles organizācijas priekšdarbi tuvojas noslēgumam, un jau tagad var galvenās līnijās pārredzēt tās norisi. Komitejas sastāvs pieaudzis tuvu pie 30 personām, kam jāveic dažādākie darbi un pienākumi. Visvairāk atbildības par garīgām pakodām uzņēmusies Marija Benjamiņa, nelaika redaktora Jāņa Benjamiņa dzīvesbiedre, kam ar Preses ballēm jau Rīgā bija visai tuvs sakars. Benjamiņi ar Jaunākām Ziņām vispār daudz reklamēja Preses balles Virsnieku klubā, tās atbalstīja, un tā Latvijas preses biedrība tika Siguldā pie savas pils.

Lai gan jau trešo nedēļu preses seniors Jānis Porietis ārstējas slimnīcā, nav lielu izredžu, ka viņš varēs iet polonēzē, un tāpēc šai ballē viņu neredzēsim. Toties balles organizēšanā piedalās pati jaunākā paaudze. Latvijas valsts prezidenta Jāņa Čakstes mazmeita Katrina Čakste, tagadējā Bostonas universitātes ķīmijas fakultātes studente, cītīgi piedalās ielūgumu izsūtīšanā. Viņu redzēsim arī ballē veicam sevišķus uzdevumus. Tur vēl sastapsim jaunos studenti — gleznotāju Rūtu Dreimani, zobārsti Irēnu Motmilleri un citas daiļas dāmas.

Lielajā 30-personu komitejā katram savs darbs un pienākums. Alīda Cīrule sagaidīs Ņujorkas un Toronto ciemiņus ar karstu kafiju un vēl kaut ko, pirms laidīs uz balli. Kristaps Grāmatnieks ballē apsveiks viesus, tērpies elegantā frakā, utt. LPB rakstnieku saorganizēšanu no „Eļļas ķēķa" aprindām Ņujorkā uzticējusi red. E. Raisteram. Viena mašīna ar autoriem brauks no Ņujorkas, otra — no Kanadas.

Rosīgi pērk K. Šaumaņa gleznas izlozes biļetes. K. Ķezbers Cikāgā nopircis 5 lozes. Arī Fricis Strazdiņš, otrs vecākais preses seniors, pieprasījis lozes, bet A. Sedasēdis atsūtījis „Preses pili".

Paši tautieši bez liekas skubināšanas jau šonedēļ aizrunājuši pie J. Jansona J. Porieša mākslas salonā daudzus galdus. Preses balle būs, un tās tīro atlikumu ieskaitīs LPB rakstnieku palīdzības fondā.

-ipš.

Tēvs Latvijā meklē dēlu ARTURU KAUGARU, bij. Jelgavas lauksaimniecības akadēmijas studentu.

Ja kāds par viņa likteni ko zinātu, lūdz rakstīt

J. ĶUZEM, 26 MUNRO PARK AVE., TORONTO 8, ONT., CANADA.

LATVIJAS AMERIKA pārstāvis KLĪVLENDĀ pieņem jaunus abonentus, kārto abonementu pagarinājumus un sniedz informāciju.

J. Ezergailis, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio, USA.

TĀ SAUKTĀ ‚INTELLIĢENTĀ ŠĶIRA'

DZĪVES AINAS PADOMJU SAVIENĪBĀ

II

Līdztekus tīri techniskiem darbiniekiem Padomju Savienībā gadu tecējumā likvidētās intelliģences vietā izaugusi cita. Ja techniskie darbinieki apzinās savu spēku, tad ne mazāk to zina — arī maigi izsakoties, nākošā „šķira". Jā, tomēr šķira. 1957. gada beigās tā bija ievērojama „masa", jo šajā valstī mīl runāt par masām pat tur, kur tādu nav. Ārstu ar augstskolas izglītību bija 346.000, bet, kā viņi saka medicīniskais personāls ar vidēju izglītību 980.000, tātad kopā, uz 200 milj. iedzīvotāju tikai 1.326.000 medicīniska personāla. Pārlieku maz! Neapšaubāmi, tas savukārt ietekmē šī personāla svaru un nozīmi valstī. Ar viņu vēlmēm valdībai noteikti jārēķinās. To ārsti labi saprot un savu stāvokli „lietderīgi" izmanto. Zināms, gadās arī ka daži, braucot vizītēs pazūd, bet vispārējo ainu un stāvokli tas negroza. Gluži pretēji: rada norobežošanos no partijas ģenerāllīnijas.

Skolotāju rokās atrodas jaunās valsts nākotne. Viņi to zina, bet tas zināms arī valdībai. Ar draudiem vien uz ilgāku laiku nekā nevar panākt. Tā valdība meklē citus ceļus, kādi tomēr vēl nav izgudroti. Šinī šķirā, ar augstskolas izglītību ir 1.145.000, pie kuŗas piekļaujas skolotāji bez augstskolas izglītības (971.000). Šajā kategorijā ietelp arī bibliotēkāri, kuŗu uzdevums „izglītot tautu".

Trešajā grupā ir juristi ar augstskolas izglītību: 58.000, un tiesu darbinieki ar vidēju izglītību — 20.000. Tā šajā bezšķiru zemē šajā šķirā ir 3.520.000 darbinieku. Ik gadus caurmērā nāk klāt, neskaitot nobirumu, ap 200.000. Tā uz 1960. gada 1. janvāri šī šķira pieaugusi pāri par 4 miljoniem. Pēc oficiālajiem datiem tajā ietelp arī zinātņu vīri, apm. 270.000.

Šajā „brīvajā" valstī nav brīvu cilvēku, jo tikpat kā visi ienesaistīti valsts uzņēmumos. Tātad valsts ierēdņi. Patstāvīgi strādā gaužām maz, tos arī dēvē par kollektīviem, un par tiem nekādu ziņu nav.

Raksturīgi arī tas, ka komūnistu valstī 1959. gada sākumā bija tikai 8,2 miljoni komūnistu. Nevienam nav šaubu, ka arī šajā skaitā vismaz ceturtā daļa „nejūtas" kā komūnisti. Vēl sliktāka aina rodas, ja dabū zināt, ka šajā skaitā ir tikai 3-4.000 „augstāku" komūnisma paudēju. Cik viņiem pašiem šī lieta neskaidra ar saviem biedriem, liecina tas, ka nezina, cik īsti ir augstāku komūnisma funkcionāru: 3, vai 4.000.

Īsi pirms 1. pasaules kaŗa bija 3,5 milj. strādnieku. Tagad šī grupa pieaugusi uz 30 miljoniem, un tas noticis uz lauku iedzīvotāju lēses, jo no laukiem uz pilsētām saplūduši miljoni. Lai nu šo masu noturētu vajadzīgajā „patriotismā", jālieto bargi līdzekļi un jāizdod daudz naudas.

Turpinājumā: Padomju Savienības buržuazija.

— ro. .

VĀCIEŠI BOIKOTĒ BEA LIDMAŠĪNAS

Sakarā ar to, ka angļu lidmašīnu satiksmes sabiedrība BEA, „neapvainotu poļu pasažierus", izdevusi rakstu, kur bijušī, tagad poļu pārvaldītā Vācijas teritorija „iemūžināta" īsta Polijas robežās, vācu bēgļu apvienības nolēmušas minēto sabiedrību boikotēt. Vācu bēgļi un izdzītie uzaicina arī citus vāciešus boikotēt BEA, lai britiem trāpītu viņu vārīgākajā vietā — naudas makā. Pēc dažām ziņām BEA lidmašīnās tagad esot uzkrītoši maz vācu pasažieru, kas savukārt lidojumiem cenšoties izmantot citu sabiedrību lidmašīnas, un BEA šī boikota dēļ jau kožot vai nagus nost . . .

Šis vācu solis var izraisīt arī mūsos pārdomas par dažādām lietām, tikai mums boikotējamo sanāktu pārāk daudz . . .

As.

KAŖŠ PRET DŽĪNĀM

Kādas Romas arodskolas direktors nesen aizliedzis saviem audzēkņiem ierasties skolā „kniedētajās džīnās", jo šis apģērba gabals neatbilstot eiropiešu normām. Džīnu valkātāji jūtoties piederīgi pie kādas citas pasaules, kuŗa esot populāra burlaku filmās un laikrakstu kriminālnodaļās. Lai gan italiešu direktora rīcība izsaukusi Romā asas diskusijas, daudzi vecāki un skolotāji viņa rīcību apsveic, un viņam jau radušies sekotāji ne vien Italijā, bet arī Rietumvācijā. Daži vācu direktori vismaz meitenēm aizlieguši ierasties skolā un piedalīties mācībās, ja tās ir tērpušās džīnās. Tā kā bieži paši vecāki nespēj ar bērniem tikt galā, tad Vācijā, par spīti aizliegumiem daudzas meitenes uz skolām turpina doties džīnās, lai tad garderobēs pārģērbtos sievišķīgākos tērpos. Kaŗu pret džīnām ir pieteikušas arī dažas Austrijas un Šveices skolas.

APKĀRT ZEMES LODEI

● Anglijas tabakas tirgotāji apliecina, ka pēdējos gados ievērojami esot pieaudzis šņaucamās tabakas patēriņš. Daudzi veikali pārdodot pat trīs reizes vairāk šņaucamās tabakas kā pirms 2. pasaules kaŗa. Lietpratēji domā, ka šņaucamās tabakas patēriņa augšanā lieli nopelni esot televīzijai. Ja agrāk šņaucamo tabaku pirkuši vecāki cilvēki, tad tagad Anglijā esot novērojama pretēja parādība — galvenās „prizes" ņēmējas esot gados jaunas sievietes un meitenes . . .

● Šveicē dzīvojošā komiķa un komūnistu līdzskrējēja Čārlija Čaplina ģimenē nesen piedzimis septītais bērns — Anete. Čaplinam tagad ir 70 gadu un viņa sievai 34 gadi . . .

PAŠU PRIEKAM IEGĀDĀJIETIES GRĀMATAS

I. Leimane —	VILKAČU MANTINIECE	$6.80
Z. Mauriņa —	IEDRIKSTĒTIES IR SKAISTI	4.95
	TĀLĀ GAITA	4.00
	ZIEMEĻU TEMAS	3.50
	CILVĒCES SARGI	3.50
J. Klīdzējs —	DŽENITORS	4.00
	CILVĒKA BĒRNS	3.75
A. Čaks —	MANA MĪLESTĪBA	5.00
	MANA PARADĪZE	6.00
I. Gubiņa —	ZELTA IELEJA	3.00
	DRAUGAM NEPIEMĒROTA SIEVA	2.80
A. Niedra —	ZELTA VĀRTU PILSĒTA	3.40
	MELNĀ MAGONE	3.00
	PERLES MAJORES DRAUGS	3.40
J. Kilītis —	ES KAŖĀ AIZIEDAMS	2.50
K. Zītars —	PA ZAĻĀM TEKĀM	2.80
P. Klāns —	SIRILUNDAS ATGRIEŠANĀS	3.90
Br. Kaudzītes	MĒRNIEKU LAIKI	6.80
E. Virza —	KĀRLIS ULMANIS	2.80
V. Kroders —	SMĪNĒTĀJI	3.40
A. Saulietis -	NEAIZBEŖAMA AKA	8.00
V. Strēlerte —	LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS	4.25
K. Skalbes —	KOPOTIE RAKSTI ā	5.50—4.50
J. Rainis —	KOPOTIE RAKSTI ā	3.70—3.50
R. Blaumanis —	KOPOTIE RAKSTI I kompl.	45.00
R. Bangerskis —	MANA MŪŽA ATMIŅAS, II	5.20
B. Pasternaks —	DR. ŽIVAGO	5.90
O. Duns —	JUVIKAS ĻAUDIS, 3 gr.	10.00
St. Cveigs —	MARIJA ANTUANETE	5.80
J. Ziemeļnieks —	KOPOTĀS DZEJAS	7.00
K. Hamsuns —	BENONI — ROZE	3.80
A. Voitkus —	APROCE	1.90
I. Vīksna —	ES SAKU PALDIES	2.75
J. Sarma —	NEGANTNIEKS	4.00
K. Lesiņš	AKLĀ IELA	2.60
A. Sprūdžs —	ASARU LIEKŅA	2.35
	AVE MARIJA — dzeju ant.	3.75
A. P. Mierkalns —	ATLANTIDA, dzejas	1.50
	TRĀDIRĪDIS	2.00
	PURPURA SIRDS	3.50
A. Spekke —	BALTIJAS JŪŖA SENAJĀS KARTĒS	6.00
	TĀ ZEME IR MŪSU, dz. ant.	5.50
J. Veselis —	DIENAS KRUSTS	3.00
Rutku Tēvs —	DUMPĪGĀ RĪGA	2.80
P. Baka —	DĒLI	3.80
B. Senkēviča —	ĢIMENES GODI	4.00
M. Balduma —	IKDIENAS UN SVĒTKU GALDS	6.85

Krājumā ir daudz veco, kā arī jaunāko un visjaunāko izdevumu grāmatu, 1960. gada sienas kalendāri, apsveikuma kartītes, žurnāls Latvju Zeltene, ādas izstrādājumi, koka izstrādājumi — šķīvji un svečturi, dažādi audumi, kā sedziņas un spilvenu pārvalki.

Grāmatu pasūtinājumus pieņemam arī pa pastu. Pasūtinājumiem vērtībā virs $10,- pasta izdevumus sedz GRĀMATNICA. Līdz $10,- pie grāmatu vērtības jāpieskaita 25—50¢ pasta izdevumiem.

Pieprasījumus līdz ar naudas pārvedumu adresējiet:

DV GRĀMATNĪCAI,

123 HURON ST., TORONTO 2-B, Ont., Canada.

ZIEMASSVĒTKI EKVĀTORA LOKĀ

III

Šauras ielas. Mājiņas kā mazi cietoksnīši, ar vārtiem un pagalmu, viena vai divas blakus telpas, ko visu veido un saskaņo nepārtraukts pabiezs mūris. Logi ar vai bez dzelzs zārdiņiem, dažām ir stikli, lielākai daļai nav, bet slēģi visur. Kad tāda mājele sevi noslēdzas, grūti tai tikt klāt. Tagadējos laikos tam nav lielas nozīmes, vienīgi ja stingra māte grib nosargāt savas sinjoritas no ārpasaules iespaidiem.

Vērojot, ar kādu akrobatisku veiklību meksikāņu autobusa vadītājs izmanevrēja lielo kasti pa šo šauro labirintu, cieņā bija jānoņem cepure. Es iedomājos sevi par virtuozu autovadīšanā, bet pēc redzētā un piedzīvotā šeit esmu tikai vājš pirmziemnieks.

Te pat lopiņi ir intelliģenti satiksmes gudrībās. Tie brīvi un miermīlīgi ganās abpus ceļam. Viena ragaine pusļukušām ēzeļausīm taisās tā kā pāri čāpot, bet auto signāls to pienagloja pie vietas, un tikai pēc tam tā itin mierīgā gaitā pārsoļoja šosejai. Prasīju, vai tad nenotiek sadursmes ar lopiem, kas tā brīvi ganās apkārt. Notiekot jau, bet gaužām reti; viņam 3 gados tikai vienreiz gadījies sabraukt kādu durnu aitu . . . Saki nu vēl ko!

Meksikas ziemeļdaļa, izņemot vidi ap Monterē, kur ir izrakteņi un attīstīta kalnrūpniecība, ir tukša un nabadzīga. Tik bēdīgi nabadzīga, ka skumji domāt, kā tie ļautiņi velk savu dzīvību. Bet kaut kā jau cilvēki dzīvo, iekārtojas un pat laimīgi pasmaida, ja ceļinieks tiem pamāj sveicienam. Tāda bija aptuvena ainava 300 jūdžu joslā no Motomorosas uz dienvidiem.

Viktorija, neliela glīta pilsētiņa ceļu krustā, no kurienes dodos uz veco jūras laupītāju un kontrabandistu lizdu Tampiko. Ne par velti tai tāda slava. Pati pilsētiņa kā putnu lizda pielipusi stāvas nogāzes čukurā, un atkal man jāizsaka godbijīga izbrīna mūsu šoferim.

Jūras ne matīt tuvumā, tā pazūd kaut kur aiz zemes jomām, kas izrobotas ūdeņu ūdeņiem, līčiem un attakām, augsti meldrāji un akačainas pļavas, nosedz skatam šo nenosakāmo ūdens labirintu. Sameklē te kādu laivu vai nelielu šoneri šajā dūkstī. Ķīšezers ar Juglu un visām Rīgas saliņām ir tīrā bērnu spēle pret Tampiko.

Tā nu reiz atkal ir viena pagātnes romantika, kas vēl dzīva veco ļaužu nostāstos. Mūsdienu Tampiko ir vārti, pa kuŗiem aizplūst pasaulē Meksikas melnais zelts — nafta. Te kādā simts jūdžu platā un dziļā joslā ir Meksikas naftas rūpniecības centrs. Viss liesmo, kūp un klaudz. Jūdzēm garas tanku vagonu rindas uz sliedēm.

Jaunas strādnieku mājiņas veseliem puduriem rūpnīcu tuvumā. Tas ir kas svaigs. Tas viens no valdības saimniecības programmas uzdevumiem. Ne tikai nacionālizēt naftas aūpniecību peļņas dzīšanai, bet arī rūpēties par strādnieku labklājību un dzīves apstākļu pacelšanu. Vēl vairāk, prezidents Lopezs Fernando Mateoss rīkojas gluži tāpat, kā savā laikā mūsu zemes saimnieks. Nevienam neko brutāli nenolaupa, bet pret pieņemamu atlīdzību racionālizē tādas valsts saimniecības pamatnozares, kuŗu izmantošana dod valstij lielākus ienākumus pievērsties citiem uzdevumiem, piemēram, tautas izglītības veicināšanai, zemes kultivēšanai, apūdeņošanas tīkla izbūvei u. c. Tie esot galvenie apstākļi, kādēļ meksikāņu dzīves līmenis esot tik zems un jūtama spiedīga tautas nabadzība.

Līdz šim esot nacionālizēti galvenie dzelzceļi, pasts, telefons, eļļas un kalnu rūpniecība. Un tauta atbalstot šo valdības programmu, jo ar lielu vairākumu ievēlējusi atpakaļ amatā prezidentu Mateosu.

Nevīļus gribu jautāt savam sarunas biedram, kādam Montenē kolledžas profesoram, kas viņu prezidentam šo dzīves gudrību ieteicis. Tā noteikti sekmējies, jo ar labām sekmēm un panākumiem tā tika praktizēta vairāk kā pirms 20 gadiem Latvijas republikā . . .

Tā pamazām ieslīgstam arvien dziļākās sarunās, ko atvieglina profesora perfektā vācu valoda, jo savā laikā studējis Getingenas universitātē, un Eiropas apstākļi viņam nav gluži sveši. Cita starpā uzzinu, ka kādā mazauglīgā apriņķī nodibinājies pirmais zemnieku „kolchozs". Atsevišķiem sīkzemniekiem neesot bijis spēkos iegādāties buldozeri, ar ko nolīst krūmiem un dzelkšņiem apklātās platības, kuŗu pārvēršana aŗamzemē dotu ražu un celtu labklājību apkārtnē. Nodibināts Nabadzīgo laukstrādnieku artelis. „Bagātie", kam bijusi sava būda, govs, mūlis un gabaliņš iekoptas zemes, nepiedalījušies, ieskatot lietu par ākstīšanos.

Valdība piešķīrusi artelim pieprasīto platību no valsts zemes fonda, pret simbolisku samaksu 25 gados. Tāpat iznomājusi buldozeri un citas mašīnas uz tādiem pašiem priviliģētiem noteikumiem.

Degvielas, inventāru, materiālus apgādās vietējais kooperātīvs. Par dzīvojamām mājiņām, kuŗu dažiem vēl nebūtu, jārūpējas pašiem. (Māls, kaļķis nav problēma!).

Kooperātīva rēķinu, atkarā no zemes kultivēšanā ieguldītā darba, pārņems Valsts banka, arī uz ilggadīgo hipotēku. Viss izklausās kā pasaka.

Un tālāk?

Zeme, līdz tās galīgai izkultivēšanai un pirmai kukurūzas vai dārzeņu ražai, paliek nedalīts kopīpašums. Kultivēšanas laikā ieguldītās darba dienas tiek aprēķinātas pajās, ar kuŗām zemi, pēc sadalīšanas vienībās, lielākās vai mazākās, no arteļa varēs izpirkt un pāriet uz patstāvīgu saimniekošanu.

Te nu būšot tā: ko sēsi, to pļausi. Cik izstrādāto paju būs sakrājies, tik izredzes uz lielāku vai labāku saimniecību.

Ideāla agrārreforma pie īpatiem zemes apstākļiem un atkarā no tautas rakstura.

Dievpalīgs nākamiem jaunsaimniekiem. Te, nudien, komūnistiem nebūs vairs ko darīt. Tā ir valsts ar jaunu drosmīgu gaitu, viņai nevajag ne nožēlas, ne dāvanu. Viņa grib būt līdztiesīgs dalībnieks brīvajā pasaulē un viņa apzinās ir savu vietu, ir svaru. Meksika un viņas tagadējā valdība zina, ko var celt, un ko nest.

SVĒTVAKARS AKAPULKO

Noraidījis laipno aicinājumu svētkus sagaidīt un pavadīt Tampiko, sēdos meksikāņu lauku busā un ripoju tālāk uz dienvidiem. Kā Beļģijā ar tramvaju, tā Meksikā ar autobusu, brauc cauri visai valstij.

Vēl kāda Tampiko īpatnība: pilsētas un apkārtnes busu līnijas ir šoferu arodbiedrības rokās, un par kārtīgo satiksmi neviens nesūdzas. Tampiko apkārtnē jau manāmi pēdējā orkana postījumi. Sagrautas celtnes, nonesti jumti, izgāzti žogi un koki. Tilti aizrauti, un pāris vietās tāpat pārbraucam pāri, kaut ūdens sāka smelties mašīnā. Vienā platākā upē bija uztaisīta pagaidu pārceltuve, gluži kā pie Jaunjelgavas. Bet visur tiek cītīgi strādāts un lāpīts.

Tā gāzelēdamies un kratīdamies ieligojam iecienītajā kūrorta vietā Tukspanā, jeb kā vietējie to dēvē — Jūras līča pērlē. Sākal īņāt, un no pilsētas apskates nekas neiznāca. Līdz autobusa noiešanai pamatīgi izpētīju veco katedrāli. Tām visām, tāpat kā pilsētiņām pašām, ir slavena un iespaidīga pagātne. Man jāiepazīst šī zeme un ļaudis citādām, nevis laiska tūrista acīm, tādēļ drīz arī Tukspanas jaukumi aiz muguras, un otrā rītā jau redzamas Vera Krucas baznīcu smailes.

Te orkāna postījumi daudz lielāki, un drupas, drupu vesels kvartāls, kā savā laikā Hamburgā.

Krustu šķērsu izbraukāju un izstaigāju šo pilsētu. No tropiskā karstuma ne vēsts. Saulē jau silti, bet ēnā jādrebinās, un tīri spirgti vēji atlido no jūras. Pludmalē reti redz pa kādam dīkdienim, un daži pusaudži bradājas sēklī. Biju paredzējis šo vietu tīri piemērotu pāris dienu atpūtai un peldei, jo iedomājos to siltāku par Floridu, taču te Golfa straume to nesilda kā Floridas piekrasti, tādēļ arī naktīs tas negantais aukstums šeit. Bez vilnas kamzoļa neieteicu nevienam te karstumu meklēt.

E. A.

(Nobeigums sekos).

NOSITIES ALBĒRS KAMĪ

(A. P.) — Kā vēstī visas pasaules laikraksti un ziņu aģentūras, 4. janvārī traģiskā nāvē miris viens no ievērojamākajiem mūsdienu franču rakstniekiem, 1957. g. Nobeļa balvas laureāts Alberts Kamī. Viņš miris vēl gluži jaunos gados — 47 gadu vecumā, tikko sasniedzis savu literāro briedumu, un ar viņa nāvi visas pasaules literātu saime zaudē vienu no dziļākajiem mūsdienu problēmu tvērējiem, asu domātāju, īpatu personību un spožu talantu.

Traģiskā nelaime notikusi ap 100 jūdžu uz dienvidrietumiem no Parizes, uz Parizes — Nicas autoceļa. Automašīnā bez Kamī atradušās vēl 3 personas, kas ievainotas vieglāk, bet rakstnieks no sadursmē gūtajiem ievainojumiem miris.

Lasot par šo traģisko notikumu, negribot uzmācas savādas pārdomas par Kamī likteni: visos darbos likdams saviem varoņiem sadurties smagās cīņās ar iekšēji un ārēji liktenīgiem sarežģījumiem, visur uzsvērdams cilvēka atbildību savas sirdsapziņas priekšā, Kamī pats savas cīņas karstākajā posmā bijis spiests kapitulēt mēchaniskas, nejūtīgas techniskas varas priekšā, ar ļaunu zobgalību liktenim ļaujot pierādīt, ka šoreiz materija uzvarējusi garu.

Vai Kamī nāve būtu simbols visam mūsu laikmetam, pret kuŗa negantību viņš cīnījās savos darbos?

Osvalda Lēmaņa Pelnruš[kītes] jauniestudējums Detroit[ā]

Pēc sešu mēnešu neatlaidīga darba, detroitiešiem pirmoreiz bija izdevība skatīt kādu baleta uzvedumu pilnīgā veidā. Šoreiz tas bija mūsu baletmeistara Osvalda Lēmaņa choreografētais balets „Pelnruškīte" ar Sergeja Prokofjeva mūzikālo ietērpu. O. Lēmanis ar baletsolistes M. Tillakas atbalstu jauno baletu ir iestudējis trīs cēlienos un trīs ainās. Dekorācijas šim baletam darinājis latvietis Harijs Stremķis. Baleta pirmizrāde notika Detroitas mūzikas un teātŗa institūtā ar Detroitas pilsētas baleta ansambļa (40 dejotāju) un Detroitas simfoniskā orķestŗa piedalīšanos. Kaut pēdējais spēlēja jūtami samazinātā sastāvā, pavadījums bija viscaur saskanīgs ar soļu kombinācijām. Viss labs sakāms arī par 17 gadus ve-

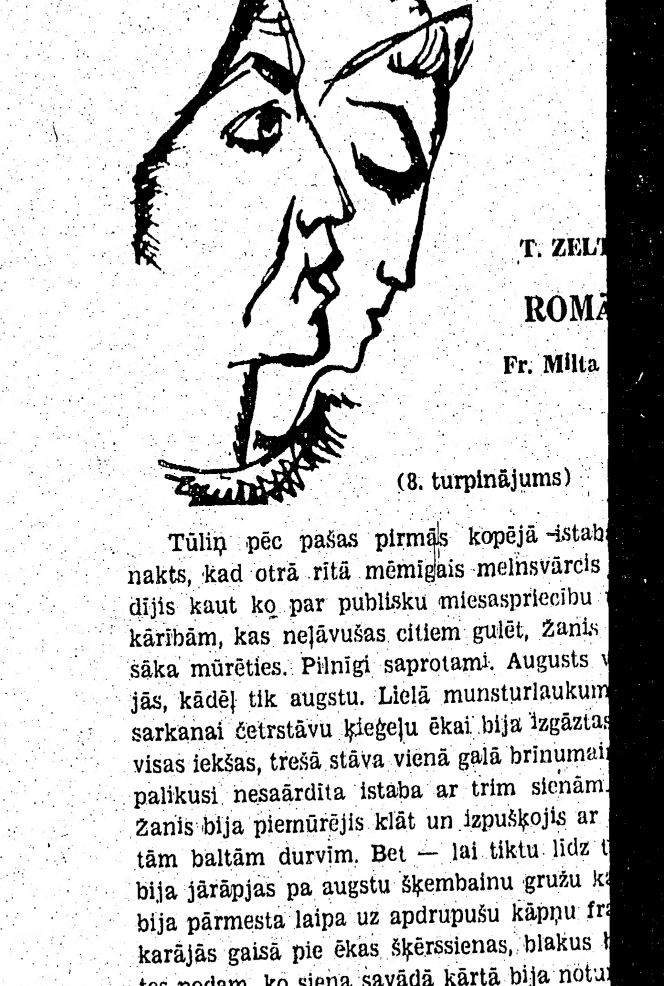

T. ZELT[...]

ROMĀ[...]

Fr. Milta[...]

(3. turpinājums)

Tūliņ pēc pašas pirmās kopējā istab[...]

NOSITIES ALBĒRS KAMĪ

(A. P.) — Kā vēsti visās pasaules laikraksti un ziņu aģentūras, 4. janvārī traģiskā nāvē miris viens no ievērojamākajiem mūsdienu franču rakstniekiem, 1957. g. Nobeļa balvas laureāts Alberts Kamī. Viņš miris vēl gluži jaunos gados — 47 gadu vecumā, tikko sasniedzis savu literāro briedumu, un ar viņa nāvi visas pasaules literātu saime zaudē vienu no dziļākajiem mūsdienu problēmu tvērējiem, asu domātāju, īpatu personību un spožu talantu.

Traģiskā nelaime notikusi ap 100 jūdžu uz dienvidrietumiem no Parīzes, uz Parīzes — Nicas autoceļa. Automašīnā bez Kamī atradušās vēl 3 personas, kas ievainotas vieglāk, bet rakstnieks no sadursmē gūtajiem ievainojumiem miris.

Lasot par šo traģisko notikumu, negribot uzmācas savādas pārdomas par Kamī likteni: visos darbos likdams saviem varoņiem sadurties smagās cīņās ar iekšējiem un ārējiem liktenīgiem sarežģījumiem, visur uzsvērdams cilvēka atbildību savas sirdsapziņas priekšā, Kamī pats savas cīņas karstākajā posmā bijis spiests kapitulēt mēchaniskas, nejūtīgas technikas varas priekšā, kas ar jaunu zobgalību liktenim ļaujot pierādīt, ka šoreiz materija uzvarējusi garu.

Vai Kamī nāve būtu simbols visam mūsu laikmetam, pret kura negantību viņš cīnījās savos darbos?

TEĀTRA GAITĀS

OTTO KROLLA ATMIŅAS (2)

Roberts Holcmans bija pirmais, kas deva man norādījumus par lugu rakstīšanas techniku, kā tās rakstīt, lai aktieriem būtu viegli tekstu iztēlēt un pretspēlētājam it kā pašam par sevi saprotami iekrist tekstā, klausītājiem būtu sadzirdami un saprotami. Bez tam viņš norādīja uz skatuves techniskām iespējamībām, uz aktieru „dzīvošanu” skatuvē. Es biju vērīgs skolnieks, tā man likās, jo teātris mani ļoti saistīja, pašam īsti neapzinoties kādēļ.

Dzīvoju toreiz ar vecākiem pašos smilšu kalnos, Pērnavas ielā 23, Ērgļu ielas stūrī, Paegļa mājā. Pretim bija Grīziņkalns. Līdzās šai mājai bija Neikuma skola, kur mani, un tajās dzīvoja Brechmaņu ģimene, vēlākās operas primadonnas Mildas Brechmanes - Štengeles radi. Pie viņiem dzīvoja arī Nacionālā teātra aktrise Brechmane, bet viena viņas māsa bija koriste operā.

Ērgļu ielā, pie Pērnavas ielas, dzīvoja tagadējais Tēvzemes balvas laureāts Adolfs Kaktiņš, ar kuru jau bijām labi sadraudzējušies un kā pulkā dzinām ne vienu vien pārgalvību. Viņš ir kādus divi gadus par mani vecāks un dzīvo tagad Sanfrancisko tuvumā. Adolfs bija pasācis iet teātrī „spēlēt” un aicināja arī mani. Pāris reizes aizgāju līdzi uz Ausekli un uz Pārdaugavas teātri. Tomēr man bija kāda saistība ar Krievu Baltijas vagonu fabrikas aktieriem, pie kuriem bieži nostaigāju no technikā biroja.

ja. Holcmans man prasīja, lai atnesu savas lugas un viņš izvēlējās iestudēšanai komēdiju „Vecmeitas”.

Sākās mēģinājumi. Uz pirmo lasīšanas un lomu sadales mēģinājumu aicināja arī mani, lai dotu kā autors norādījumus un paskaidrojumus par nodomiem, ko lugā vēlējies izcelt un panākt. Mēģinājumi notika kādā dzīvoklī, šaurā istabā, Valmieras ielā, netālu no Lienes ielas. Kad sirdij neganti pukstot, pieklauvēju un kāda jauna, glīta jaunava atvēra durvis, es burtiski sastingu, un, ja nebūtu bijis pārlieku kauns, būtu aizbēdzis. Holcmans, liekas, bija pamanījis manu neveiklumu, nāca pretim un ieveda pie pārējiem. Viņš mūs iepazīstināja: „Tas ir šis jaunās lugas autors, mans draugs.” Visi piecēlās. Jutu asinis sakāpjam galvā. Deniņos sita neganti kā ar āmuriem, un man šķita, ka visi redz manas domas, kādēļ esmu atnācis. Nevarēju parunāt. Nevilšus paskatījos uz jaunavu, kas bija mani ielaidusi, un man šķita, ka redzu viņu smīnam, kas mani vēl vairāk samulsināja. Biju gan nodibinājis sīku literāru pulciņu, kur satikāmies daži zēni, piem., Oliņš, Muncis, Grotuss, Dombrovskis, un tur es jutos labi, bet tur mēs bijām tikai zēni, apmēram manā vecumā, turpretim te bija pieauguši cilvēki, pie tam arī glītas jaunavas, — īpaši ielaidēja mani mulsināja, un arī aktieri.

Otto Krolls.

Kārlis Dzelzītis

FIDŽI

Fidži, kur jūra tik zila,
Kur koki tik zaļi,
Kur saule tik spoža,
Es atstāju sapni
Vēl neatrastu
Dzidrajām viļņim,
Kas mūžīgi ceļo uz krastu . . .

Es atstāju savu sapni,
Lai atkal atnāktu reiz
Šeit sērst un dzejot,
Kad atkal būšu es jauns,
Un sarkanas, zilas un zaļas
Mirdzošas cerību buras
Es sūtīšu nākotnes jūrās.

Mans sapnis izaugs
Par indiešu meiteni kvēlu
Kā Ceilonas tējas rozi,
Ar acīm, kas dvēselē raugās
Kā dienvidu nakts.
Tā mani gaidīs, kur sapņaina palma,
Meitene — dzīvības mater alma.

Mans kuģis aiziet kā dzīve,
Un teiksmainā sala
Bēg bezgala tālē.
Vale, vale!
Zūd skaistums drīzi, kā novīst zieds,
Kā izdziest, lūk, zilganā kalnu grēda . . .
Un sirdi atkal skauj bēda.

Vai sala un sapnis bija tik māns,
Ko aiznesa dziļumos okeāns?

Osvalda Lēmaņa Pelnruškītes jauniestudējums Detroitā

Pēc sešu mēnešu neatlaidīga darba, detroitiešiem pirmoreiz bija izdevība skatīt kādu baleta uzvedumu pilnīgā veidā. Šoreiz tas bija mūsu baletmeistara Osvalda Lēmaņa choreografētais balets „Pelnruškīte” ar Sergeja Prokofjeva mūzikālo ietērpu. O. Lēmanis ar baletsolistes M. Tillakas atbalstu jauno baletu iestudējis trīs cēlienos un trīs ainās. Dekorācijas šim baletam darinājis latvietis Harijs Stremķis. Baleta pirmizrāde notika Detroitas mūzikas un teātra institūtā ar Detroitas pilsētas baleta ansambļa (40 dejotāju) un Detroitas simfoniskā orķestra piedalīšanos. Kaut pēdējais spēlēja jūtami samazinātā sastāvā, pavadījums bija viscaur saskanīgs ar soļu kombinācijām. Viss labs sakāms arī par 17 gadus veco Armīnu Vormu, kas dejoja Pelnruškītes lomu ar teicamu baletisko elevāciju. Izrādē bija daudz mūsu tautiešu no tālējām pilsētām, to vidū Ņujorkā iznākošā baleta laikraksta „Dance News” galvenais redaktors Anatols Čužojs, kas mākslinieciski atzinīgi novērtēja šo baletu un snieg savā laikraksta nākošā mēneša izdevumā. Vēl jāpiezīmē, ka O. Lēmaņa balets uzvests arī televīzijā.

Kultūras apskats

● 1951. g. mirušā igauņu rakstnieka Visnapū dzimšanas dienā, 2. janvārī, ik gadus piešķir Visnapū prēmiju par labāko darbu igauņu literatūrā. Šogad prēmija piešķirta dzejniekam Ivaram Grintalam, Stokholmā, par dzejoļu krājumu „Jūra”. Prēmija šogad ir 170 dol. liela.

● Toronto Karaliskās konservātorijas mūzikas biletens ziņo, ka Indianāpoles Simfonete lūgusi komp. Tālivaldi Ķeniņu komponēt kādu darbu kamerorķestrim, ko Ķeniņš arī veicis, un partitūra ir jau orķestrantu rīcībā.

10 vīru orķestris Preses ballē Toronto

A. KRŪMKOKS SOLA MŪZIKU PĒC SIRDS VĒLĒŠANĀS VECIEM UN JAUNIEM

Preses ballē Toronto, kas 10. jubilejas gada zīmē notiks plašajās Palace Pier telpās, Ontario ezera krastā, šogad dzirdēsim lielisko Armanda Krūmkoka deju orķestri 10 vīru sastāvā, kas Toronto kā latviešu, tā kanadiešu sabiedrībā gūst aizvien lielāku atsaucību. Darbodamies tikai ar profesionāliem mūziķiem, A. Krūmkoks īpašu vērību piešķir instrumentālizācijai un rūpējas, lai visi viņa orķestranti būtu labi nošu lasītāji, tā kā tiem nesagādā rūpes visplašākais un dažādākais repertuārs. Paša orķestra šefa aranžējumā Preses balles viesi dzirdēs deju mūziku, sākot no latviešu tautas dejām un veco, labo laiku tango un valšu popurijiem līdz modernākajiem „rokenrolliem” un ča-ča-čā. Krūmkoks sola atskaņot arī latīņamerikāņu dedzīgos ritmus, pasodobles, un visu, ko viesu sirdis vēlēsies, jo orķestra repertuārā ir ap 500 aranžējumu, par kuru skanīgumu un izpildījumu ar savu rūdīto mūziķu erudīciju rūpējas pats Krūmkoks.

Cita starpā, neskaitot aktīvitātes visdažādākos Toronto klubos un sarīkojumos, Krūmkoka mūziķi spēlē arī Toronto slidošanas klubā, un viņa deju mūzika pavadīs arī lielas ledus revijas uzvedumu Okvillē, kas prasa no orķestra absolūtu ritmisku precīzitātiun iejūtu.

IEVĒRĪBAI

Ieejas kartes Preses ballē būs dabūjamas 23. janvārī pirms sarīkojuma sākuma pie divām kasēm Palace Pier, Toronto. Galdiņa cena, kā jau zināts, ieskaitīta ieejas maksā - atsevišķas galdiņu kartes nebūs.

SKATS PASAULES LITERĀTŪRĀ

MĀNIEŠU ASINIS‘ —

VIDZEMNIECES VĒSTULE NO GRIEĶIJAS PAR 3 AUTORU ROMĀNU.

III

Tad lasītājs ir atkal pie Nanellas, kas, kā no sliedēm izsista, nu pirmoreiz saprot, cik viņa patiesībā ir vientuļa, jo viņai nebija neviena cilvēka, kam viņa varētu uzticēties. „Tā tas ir — daudziem jaunībā vientulība liekas ļoti pievilcīga, spoža, bet pavisam svešs tad vēl ir tās rūgtums, jo jaunības varonīgais vecums reiz paiet, un tad redzam, kā esam savu dzīvi veidojuši tad, kad visu skatījām zem romantikas prizmas . . . ”

Nenella nebija apprecējusies, palikdama uzticīga savai mākslai un savai vienīgai mīlestībai, jo arvien vēl mīlēja Mancīnu, kaut gan pati pūlējās sev iestāstīt, ka viņu nīst. Lasītājs redz, ka nu viņu ir sagrābusi īsta pānika. Viņai iekrīt prātā dīvainā kārtā Sabs Pegrs, cilvēks, kam viņa bija uzticējusi savu slepeno uzdevumu. Viņa piezvana tam un norunā satikšanos. Pegrs ir ļoti pārsteigts, bet tūlīt atceras, ka visam tam ir sakarība ar Mancīnu. Nanella pasaka Pegram, ka tur viņu aizdomās. Tas Pegru nebūt nesatrauc un viņš ar velnišķīgu izveicību panāk, lai viņa tic, ka vienīgais vainīgais — Mancīns pats. Viņš atkal laiž darbā visu savu māku, lai pieveiktu, lai iegūtu šo iekāroto sievieti, bet tas viņam atkal neizdodas, un aizejot viņš drūmi izmet: „Nākotnē tev ar mani jārēķinās kā ar ienaidnieku.”

Iza, Mancīna sieva, satinās jo ciešāk Pegra slazdos, pa daļai arī vēlēdamās mazliet atriebties šādā kārtā savam vīram, jo viņa nojauž, ka viņam ir kas ar Nenellu . . .

Tad romāna pirmās daļas noslēgumu turpina grieķu akadēmijas loceklis Sļiass Venēzis, iesākdams ar garu sarunu abu draugu, Mancīna un Andipa, starpā, kur Mancīns izteic savas domas un aizdomas par svešo cilvēku ar savādo „r” izrunu.

Pēc tam lasītājs atrodas atkal pie Nenellas, kas pēc Pegra aiziešanas pavada bezmiega nakti, domājot par savu izcelšanos. Kas gan ir bijusi viņas īstā māte? Kā pa miglu viņa atceras, ka ir nākusi no Aiginas, dzirdējusi par kādām vējdzirnavām. „Katram un visam kam ir vajadzīgs sākums un beigas — katrai būtnei un katrai lietai. No kurienes gan viņa bija cēlusies? Nu viņā radās vēlēšanās atrast savas saknes, sasiet pavedienus sava likteņa tumšajās nītīs . . . ”

Agrā rītā lasītājs satiek Nenellu Pirejas ostā, lai ceļotu ar kuģīti „Prieks” uz Aiginas salu. Viņa ir ļoti satraukta, jo agrajā rīta stundā viņai bija piezvanījis Pegrs un īsi pateicis, ka Mancīns ir patiesībā Milonāna dēls — tātad sava paša tēva nodevējs!

Lasītājs kopā ar Nenellu Pirejas ostā iepazīstas ar vienkāršo, nabadzīgo ļaužu gaitām.

„Kustība ostā šajā agrajā rīta stundā nebija nekas cits, kā cīņa — cīņa pēc dienišķās maizes . . . Un smalkā Atēnu dejotāja vēl nekad nebija atradusies šīs vajadzības serdē, jo viņa piederēja pie sabiedrības šķiras, kas it kā bija atdalīta, norobežota no šīs nabadzīgo ļaužu pasaules.”

Pa kuģīša kāpnēm kāpjot, viņas un kāda viņai iztapt centīga matroža dēļ, jūrā iekrīt kādas vecas sieviņas grozs, kura sāk par to vaimanāt, un viņu mierina vecītes mazdēls. Uz kuģīša Nenella uzmeklē veco sieviņu. Izrādās, ka viņas grozā ir bijis vesela mēneša uzturs trim bāriņiem, ko viņa uztur pēc savas meitas un viņas vīra nāves. Katru mēnesi viņa brauc uz Pireju, pārdot sīklietiņas un pa pusei ubagot. Nenella it kā pirmoreiz aptver, cik daudz nelaimes var būt ap viņu, un cik šķietami niecīgs atgadījums var iedegt sāpes, cik lielas vispār ir ļaužu rūpes un ciešanas . . . Viņa iedod sieviņai naudu un, lai kaut cik iegūtu dvēseles līdzsvaru, sāk lasīt kādu ceļojuma aprakstu, un lasītājs līdz ar viņu seko zīmīgām rindām, kas raksturo grieķu vienkāršo tautu:

„. . . Saule nogrimst aiz Kiklādēm (sala). Viss ir mierīgs un silts. Nekas nav skaļš — ne jūra, ne debesis, ne sala. Nekas te nav nebeidzams un neiespējams. Tu vari teikt: šobrīd šī jūra, šīs debesis un šīs salas pieder man. Šeit vēl jūti spēku, kas radījis visu Aigeju kultūru. Šeit cilvēki nepazīst šaubu un vilšanās. Viņu priekšā horizonta tālē ar vieglām līnijām, it kā paceldamās ārā no viļņiem, kā sapnis un tomēr īstenība — vienmēr ir tiešs mērķis. Te cilvēki vienmēr ir zinājuši, ko viņi grib. Te viņiem vienmēr ir bijis kāds mērķis, lai nezinā neapstātos ceļa vidū. Te cilvēki vienmēr nobeidz katru iesāktu darbu, un viņi ir mācījušies būt stipri, apzinādamies, ka brīžiem viņu spēks ir līdzinājies paša likteņa spēkam. Vienmēr viņi ir bijuši gudri un izveicīgi un pratuši rīkoties ar savu fantaziju, dzīvodami šo savas dzimtenes salu burvībā, savītā no teiksmainajām gaismas un ēnu rotaļām, apvijot savu zemi ar skaistajām teikām, lai neviens nevarētu pārmest, ka viņi nav spējuši izcelt šīs zemes daiļumu . . .”

Tad lasītājs staigā līdz Nenellai pa Aiginas salu, viņas mātes pēdas meklējot. Ļaudīm viņa saka, ka vāc vecas teikas un īpatnējus nostāstus. Tā viņa no kāda veca vīra dabū dzirdēt stāstu par Perivolas dzirnavām. Izrādās, ka šinīs dzirnavās dzīvo vecā sieviņa ar saviem bāriņiem, jo viņu pašu būda ir sagruvusi. Nenella iet uz turieni. —

„Viņa tās jau iztālēm ieraudzīja kā spoku, jo to kailie spārni līdzinājās milzīgai rokai bez miesas, milzīgai kaulainai rokai, kas pavēlēja un sodīja . . .”

Nenella nu zina, ka viņas īstais tēvs nav mātes slepkava — Andrejs Māņāts. Viņa apņemas braukt atpakaļ uz Atēnām un personīgi izskaidroties ar Amenteju Mancīnu, kad salā pēkšņi ierodas kāds kuģītis ar itāliešu mēchaniķiem un strādniekiem, ar uzdevumu izcelt visu, kas degs, no kara laikā nogrimušā vācu kuģa, uz kura kādā 1943. gada naktī līdz ar eļļas mucām nogrimuši 2000 itāliešu kara gūstekņi. Pirms aizbraukšanas Nenella apmeklē vēl Afaijas templi. „Šenā templa kolonnas uzsuca gaismu, to atstarodamas zilajā gaisā, kas it kā vibrēja lielos viļņos . . . Viss tas likās kā kads nebeidzams, bezgalīgs ritms, kā mistiska liturģija, daiļuma un mūžības pilna. Zemu lejā starp kolonnām kā zelta gaisma virmoja jūra, pati savā mūžībā. Aiz tās rēgojās Salamīna un Peloponnesas kalni kā gars bez vielas.” Tad viņa nolemj vēl palūkoties itāliešu darbā, apmeklējot Sv. Marīnu, kur ir priežu meži un brīnišķīgs skats lejā uz jūru, kur bieži maldījusies, ārprātīga būdama, viņas māte. Un tieši tur liktenis ir lēmis viņai satikties un izskaidroties ar Mancīnu, kas, izrādās, ir itāliešu mēchaniķu un strādnieku grupas vadītājs.

Te nu sākas romāna otrā daļa, ko turpina atkal Mirivilis. Te lasītājs redz, ka bez patosa viņi atklāj viens otram savas aizdomas vienam par otru visus šos garos gadus. Vakara klusums vientuļajā vietā palīdz viņu sirdīm saprasties ar nedaudz vārdiem — ar vienu „jā”, vai „nē”, vai arī tikai ar galvas mājienu. Viņi sēž tuvu viens otram uz marmora bluķa, kas vēl ir silts no dienas svelmes, un viņu acīs bija kā kāds bērnišķīgs, žēls rūgtums par to, ka tik daudz ciests, ka par daudz bargi nosodīti par kādu pašiem nezināmu, nepadarītu palaidnību.

Un tad viņi pievēršas viens otram — aplūko viens otru ar zināmu agoniju, kā to dara cilvēki, kas nav viens otru gadiem ilgi redzējuši, bet kuri viens otru ir mīlējuši. Viņam likās, ka „nebija gan vairs pirmās jaunības kūsājošā mirdzuma miļotajā sievietē, tomēr tagad viņa bija īsti nobriedusi, bija skaista sieviete, vēl arvien ziedoša. Viņas sievišķība bija kļuvusi spilgtāka, bet viņas brīnišķīgā melnīgsnējā seja bija palikusi bērnišķīga, no laika neskarta, un tikai zem acīm varēja saskatīt vieglas ēnas, tikko jaušamas, kas liecināja, ka viņa daudz cietusi, sāpējusi un domājusi.” Viņš prasa kāpēc viņa nav apprecējusies un viņa atjautā: „Bez mīlestības?” Viņš paskaidro, ka apprecējies, lai viņu aizmirstu, lai viņai atriebtos, bet, „par vēlu es sapratu, ka šāda rīcība skāra nevis tevi, bet mani pašu un arī to sievieti, kas nebija ne pie kā vainīga.” Viņi abi nu zināja, ka nodevējs ir Saba Pegrs. Nenella juta bezgalīgu līdzjūtību pret Amenteju, kuru viņa nu redzēja saistītu ar tūkstoš saitēm, gan no viņa dzimtenes, kas nebija īstā, gan ar laulību bez mīlestības . . . turpretī viņa bija brīva kā putns un „piepeši viņa jutās bezgala laimīga, ka šī laime vairs nespēja ietilpt viņas krūtīs, tā plūda pāri un aizrāva viņas elpu.

Vidzemniece

(Turpinājums sekos)

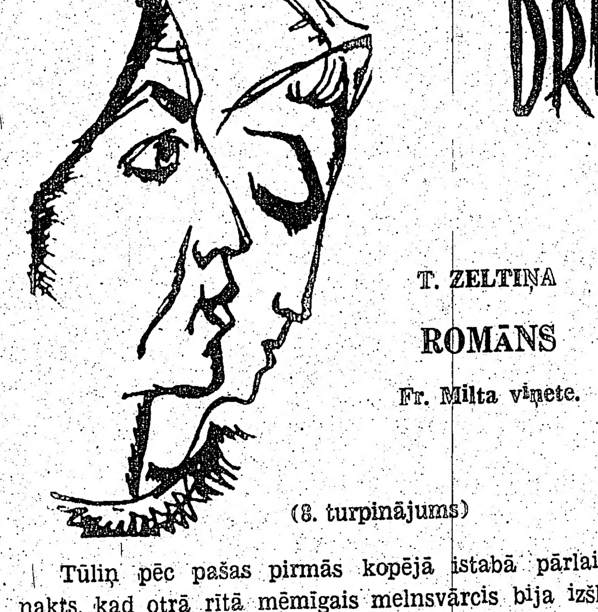

DRUPU REPUBLIKA

T. ZELTIŅA

ROMĀNS

Fr. Milta viņete.

(8. turpinājums)

Tūliņ pēc pašas pirmās kopējā istabā pārlaistās nakts, kad otrā rītā mēmīgais melnsvārcis bija izšķaudījis kaut ko par publisku miesaspriecību un grēcīgām kārībām, kas neļāvušas citiem gulēt, Žanis Miedziņš iesāka mūrēties. Pilnīgi saprotami. Augusts vienīgi brīnījās, kādēļ tik augstu. Lielā munsturlaukuma malā, kur sarkanai četrstāvu ķieģeļu ēkai bija izgāztas gandrīz vai visas iekšas, trešā stāva vienā galā brīnumainā kārtā bija palikusi nesaārdīta istaba ar trim sienām. Tai ceturto Žanis bija piemūrējis klāt un izpušķojis ar gružos atrastām baltām durvīm. Bet — lai tiktu līdz tām, vispirms bija jārāpjas pa augstu šķembainu gružu kaudzi. No tās bija pārmesta laipa uz apdrupušu kāpņu fragmentu, kas karājās gaisā pie ēkas šķērssienas, blakus baltam tualetes podam, ko siena savādā kārtā bija noturējusi kā pieaugušu pūpēdi, kaut otra stāva vannas istabas grīda zem tā bija izbirusi. Pa bezmargu kāpnēm piesardzīgi kāpjot, varēja sasniegt trešā stāva delzu sijas, kam Žanis kā redeļainu grīdu bija pārmetis pāri kaļķainus un naglainus dēļus, kādus šur tur te laimējās atrast. Tikušam uz tiem, tad vēl tik vajadzēja uzmanīt soļus, lai kāja nenoliktos tukšajās starpās (tas neglābjami nozīmētu slaidu kūleņošanu stāvus lejā) un Miedziņu vienistabas dzīvokļa baltās durvis bija sasniegtas.

Trakais. Vai tiešām Žani tik augstu būtu uzdzinusi greizsirdība, lai varbūtējam sievas pielūdzējam, vīra pārsteigtam, nebūtu nekādu izbēgšanas iespēju? Jā, tad tādam nelaimes putnam, aiz apkakles zemē mestam, patiesi nebūtu lielu izredžu palikt ar veselu galvu uz pleciem.

Kā baltzila puķe tur augšā uz dēļu redelēm patlaban lokana plīvinājās pati Lēnīte, žaudama veļu. Ieraudzījusi lejā ejam pa laukumu Augustu Auriņu un Ojāru Lubānu, pacēla roku un sveicinot pavēdināja gabalu veļas (tās laikam bija vīra apakšbikses). Augusts smaidīdams atmāja preti, pārliecināts, ka sveicinājums domāts vienīgi viņam, bet pārsteigts pamanīja, ka Lēnītei jautrā omā atvēcina preti tāpat arī Ojārs. „Es nezināju, ka tu viņu pazīsti.”

„Taisnību sakot, tikai no vakardienas,” atzinās Lubāns. „Bija atnākusi pieteikties spēlēt teātri. Teicās šur tur jau agrāk spēlējusi. Zini, es esmu nodomājis noorganizēt amatieru ansambli. Redzēs, kas sanāks. Rādījās spridzīgs un apsviedīgs meitietis, paglīts arīdzan, tik drusku jocīgs. Piekodināja, lai pagaidām par viņas pieteikšanos ansamblī nesakot vīram. Neesmu to kungu redzējis. Vai tu viņu pazīsti?”

Kā likās, Lēnīte no augšas kaut ko bija viņiem saukusi. To laikam bija pādzirdējis Žanis (greizsirdīgiem vīriem dažkārt ir suniski smalkas ausis) un izbāza pa baltajām durvīm aizdomīgi pinkaņu galvu.

Augusts smaidīdams pameta arī viņam ar roku: „Greizsirdīgs putns.”

„Tad jābrīdina puiši, lai piesarga acis. Reiz Jaunupē kāds jauneklis tikko nepalika bez gaismas, kad vienu pagasta daiļavu, pašmāju teātri Lieldienās spēlējot, kā greizsirdīgajam vīram zālē likās, drusku par ilgu un ciešāk bija piespiedis pie vestes. Uz skatuves, saproti. Es toreiz tur vadīju tādu kā labdarības režiju. Bet ej nu tādiem dullajiem iestāsti, ka skatuve nebūt nav īstā vieta laulības pārkāpšanai, un sievu pavedēji tur tikai par tādiem izliekas.”

„Ir taču aktieri, kas tomēr spējīgi skatītājus pilnīgi pārliecināt . . .,” jautri iebilda Augusts, ar pirkstu galiem viegli pieskardamies sejai no kuras šorīt ārsts bija noņēmis apsējus, un āda rādījās vesela, kaut vietām viegli iesārtiem plankumiem.

Ojārs, nicīgi viebdamies, sačokuroja gludi noskūtos vaigus: „Tas tur bija īstais ļemba. Gāzās pats un gāza mīlējamo brūti no kājām nost. Ja man te neizdosies sameklēt labākus mīlniekus, būs jāturpina mīlēties pašam — es domāju, saproti, uz skatuves — ar visu jau stipri paplāno pakausi. To tomēr skatītājiem vieglāk noslēpt kā apaļīgu direktora vēderiņu. Tas lielākais skatuves mīlētāju ienaidnieks. Ja esi pie tāda ticis, tad sagatavojies pa saldenu nopūtu vietā no skatītājām sagaidīt smieklus. Kā redzi, tad vācu pārtikas kartītes mani par laimi ir notu-rējušas formā.”

Lubāns, tāpat kā Auriņš, bija piecēlies šorīt lieliskā omā. Ne jau bez iemesla: Vakar bija salikts un iespiests kazarmās esošajā spiestuvē (tās vienīgais linotips un burtu kastes bija saglābājušās veselas) nometnes avīzītes pirmais numurs un nodots unriešu cenzūrai. Bez šaubām, vienīgi formas pēc, jo amerikāņi vienmēr ir stāvējuši un krituši par brīvu presi — tā abi domāja, juzdamies atkal kā žurnālisti, kam beidzot, pēc vairākiem gadiem, ir tiesības sacīt, ko īsti domā. Un sakāmā, kas niezēt niezēja uz mēles, bija sakrājies daudz. Iespiestu melnā uz balta, bez šaubām, to derēja aizvest citiem, kur latvieši pa Vāciju līdzīgās nometnēs šur un tur būtu izkaisīti. Augusts pat tādēļ bija atlicis jo cieši nolemto pazudušās Ausmas pēdu sadzīšanas mēģinājumu. Nekā vēl īsti nevarēja zināt, ko citi domā un dara. Tik ziņu par latviešiem angļu, amerikāņu un franču pārvaldītajās Vācijas pilsētās te ieklīda, cik nejauši ienesa kāds caurbraucējs, noklīdušo piederīgo meklētājs. Nu Augusts ar iespiestās avīzītes paku padusē tiem varēs sekot.

Ojārs ar plecu piegrūda Augustam un rādīja: „Skaties, ko tur tas večuks dara? Nebūs tak sadomājis ierīkot uz akmeņiem dārzu.”

„Laikam gan. Par to viņš prātoja jau stacijā sēdēdams, ka vajadzētu nometnē ierīkot tomātu dobes,” un Augusts smaidīdams skatījās, kā sirmais Darbaču saimnieks bēra no diezkur sadabūtiem spaiņiem melnu zemi, laikam atnestu no upmalas pļavām, un nolīdzināja ar lāpstu līdzenu starp gružiem attīrītajā cietajā kazarmu pagalma klonā. „Dievs palīdz!”

„Tā jau laikam būs, Auriņa kungs, ka nevarēšu bez Dieviņa palīdzības iztikt.” Darbacis atlieca muguru un izdauzīja pīpi pret lāpstas kātu. „Zemīte cieta kā pazole. Cik daudz tad labuma ar spainīšiem virsū var sanest. Saraku tur laukā, Mainas malā pie katoļu klostera. Bet vietiņa laba — silta un aizvējaina piesaulīte.”

„Tomātiem kā radīta,” apstiprināja Augusts.

„Derētu vēl arī kāds radīsiņš un salātu lapa. Pavisam citādi garšo, kas zemītē paša ierušināts un izaudzēts.” Priecīgs, kā patīkamas spēles aizkustināts bērns, Darbaču saimnieks jestri mirkšķināja acis un ķērās atkal pie lāpstas.

Lubāns ar Auriņu gāja tālāk, gar kazarmu garāžām, pa paplato asfaltēto ielu, kas lielo nometnes laukumu savienoja ar mazāku, zemāku māju apskautu, kur laikam bija bijuši virsnieku dzīvokļi un klubu telpas. Tīri izslaucītajā garāžā ielai pa labi klaudzināja abi Puķukāposti, mēģinādami pienaglot pie sienas tādus kā garus plauktus. Tur laikam būs viņu plānotais veikals, nodomāja Augusts un pagrieza galvu uz otru pusi. Puķukāpostu pieklaudzinātajai garāžai tieši preti ielas otrā pusē, pa vaļā atvērtām citas garāžas durvīm mutuļoja laukā priecīgu balsu mudžeklis. Tur Amorijs Pelerīns ar saviem draugiem, sēdēja cits uz kastes, cits sarkana, vienu virs otra sakrautu ķieģeļu stabiņa, bez mazākām piekusuma zīmēm turpināja dzīrot.

„Velns, ir gan tam zvēra izturība,” ar tādu kā greizsirdības smīniņu novaikstījās Ojārs Lubāns un pastiepa garākas svītrainajās diplomāta biksēs ieģērbtās kājas, lai atrāk tiktu garām bīstamai vietai.

Bet Pelerīns gājējus jau bija pamanījis. Izbāzis pa garāžas durvīm atlocīta krekla piedurknē līdz elkonim kailo, zila enkura apzīmogoto roku, viņš brēca kā prūšu žandarms: „Stāt — jūs, tur — priecīgās dzīves dezertieri — stāt! Ja jūs tik vienaldzīgi paiesit garām spainim viņa, dzērāju lielskungs Lumpaks ne mūžam jums to nepiedos. Stāt — es saku — Lumpaka vārdā. Oja, vai tu esi kurls?”

Lubāns, ne mazākā mērā neietekmēts (vismaz tā ārēji izlikdamies), pār plecu atkliedza un turpināja soļot tālāk: „Pierakstīšos pie Lumpaka citreiz. Pašreiz nemaz nav laika. Jāiet pie nometnes komendanta avīzes lietā.”

„Pagaidi! Es iešu jums līdz. Man arī darīšanas pie komendanta,” sauca Pelerīns un apņēmīgi sagrīļojās straujā kustībā uz priekšu.

Pār plecu to pamanījis, Ojārs apstājās un izstiepa tam pretī abas rokas ar augšup pavērstām plaukstām, kā atvairīdams virsū brūkošu spoku: „Vai tev ir prāts? Tu taču danco kā cirkus zirgs, stāvēdams uz vietas.”

„Tad viss ir labākā kārtībā, mīļais Oja,” ģeķīgi smaidīdams, Pelerīns sakrokoja ar stāvām rievām iežmiegtos vaigus kā plēsenes. „Cirkus kustoņi un cilvēki saderas kopā. Viņš — tas komendants — arī ir cirkus cilvēks. Kādas gan īsti tautības, skaidri nezinu, bet braukājis apkārt pa Amerikas cirkiem, mezdams kūleņus.”

„Klauns?” pārsteigts brīnījās Ojārs Lubāns.

„Es vienmēr saku tik to, ko zinu,” apgalvoja Amorijs Pelerīns.

Ojārs, kā likās, tam tomēr neticēja, atmeta, kā apgalvojumu noraidīdams, ar roku un pagrieza priecīgajam dzīrotājam muguru.

Apvainots Pelerīns nospļāvās, neuzspļaudams tik tikko virsū pats savas kurpes purngalam, un atgriezās garāžā pie draugiem.

(Turpinājums sekos).

M. Krone - Balduma

PADOMI NAMAMĀTĒM

GAĻAS VIRAS

Gaļas virām jāņem gluži svaiga gaļa, jo tad vira garšīgāka. Gaļu ātri nomazgā; ilgāk ūdenī atstāta, ta zaudē daļu no barības vielām. Buljons būs daudz garšīgāks, ja gaļu uzliek vārīt aukstā ūdenī un to uzvāra uz lēnas uguns. Kūstošās un garšīgās gaļas vielas pāriet ūdenī, un pēdējais iesūcas gaļā. Gaļa zaudē, turpretim buljons gūst garšīgās vielas. Šādu buljona gaļu var izmantot pīrāgiem vai sacepumiem.

Bet ja grib dabūt garšīgu viras gaļu, tad uzliek verdošā ūdenī, jo tad sarec visas gaļā atrodošās olbaltumvielas. Šādu vājāku buljonu var izmantot, ieliekot svaigas saknes.

Bet ja vēlas izlietot viras gaļu un buljonu, tad vājākos gaļas gabalus un kaulus uzliek vārīt aukstā ūdenī un kad uzvārās, tad pieliek galdā pasniegšanai domāto gaļu.

Buljons jāvāra lēnām un slēgtā traukā. Vaļējā traukā attīstās garaiņi, ar kuriem aizplūst liela daļa aromāta un izgaro par daudz ūdens. Buljonu gan var papildināt ar karstu ūdeni, bet tad tas zaudē savu labo garšu. Tāpat buljons nav putojams, pelēkās putas, kas attīstās, buljonu vārot, ir no auksta ūdens izkausētais olbaltums.

Vērša gaļas virai jāņem astes gabals, kāpostu un biešu virai — krūšu gabals. Teļa gaļas virai ņem priekšgabalu, kaklu un krūšu gabalu. No jēra ņem tos pašus gabalus kā no teļa gaļas. No cūkgaļas ņem kaklu un liesās ribas. Ja gaļu grib ēst līdz ar viru, tad jāņem mugurkaula gabals. Viras ar pielikumiem, kā: mannā, rīsu, grūbām u. t. t. nedrīkst vārīt vienā katlā. Buljonu uzliek vārīties vispirms, un, kad tas jau gandrīz gatavs tad otrā katlā uzliek vārīties vēlamo pielikumu. Tāpat makaroni novārāmi atsevišķi un tad pievienojami buljonam.

Maisītām virām sviests un milti vispirms tiek katliņā viegli sautēti, un tad tikai buljons pamazām, stipri kuļot, piejaukts klāt.

Olām, kas liekamas pie maisītām virām, jābūt svaigām, un tās nedrīkst vārīties, jo sarec. Viras traukā ieliek skābu krējumu un olas dzeltenumu, krietni sajauc un piekuļ klāt buljonu.

Biezeņa viru sastāvdaļas izkāš caur sietu, rupjāku, ne parasto buljona sietu. Rīvējot caur sietu, pamazām pielej vai sakņu viru vai buljonu, tā visas pieliekamo spēcinošās sastāvdaļas pāriet virā. Ja buljons nebūtu dzidrs, tad saputo 2 olu baltumus, uzlej virsū drusku no buljona un, pastāvīgi kulstot, pielej klāt vārošam buljonam, ļauj tam uzvārīties un tad izkāš caur drēbi. Ja buljons ir trekns, tad tauki jānosmalsta.

Ja buljonu grib uzglabāt, tad nedrīkst nosmelt taukus, tādēļ, ka tauku virskārta nelaiž gaisu klāt. Buljonu uzglabā pēc iespējas mazākā traukā.

Visiecienītākais ir dzidrais buljons, kuŗu vāra na svaigas vērša gaļas un vistām; tam dod klāt sviesta mīklas pīrādziņus, pildītus ar smalki sakapātu gaļu. Dzidram buljonam nedrīkst likt klāt mugurkaulu ar smadzenēm, jo tās to dara neskaidru.

Garšīgu dzidru buljonu var dabūt, ja ņem 4 märc. svaigas vērša gaļas un vienu vecāku vistu. Uzliek vārīties 6 kv. auksta ūdens, pieliek garšas saknes un sāli. Lēni vāra aizvākotā katlā, līdz gaļa mīksta, bet ne izjukusi, tad noceļ katlu no uguns un ļauj nostāties, nosmeļ no virsas lieko tauku daļu un uzmanīgi lej buljonu sasildītā traukā caur drēbi. Buljonu pasniedz tasēs ar gaļas pīrādziņiem, kā iepriekš minēts.

Ja dzidro buljonu visu neizmanto, tad kādā no nākamām dienām var sagatavot frikadeles, kuŗas sagatavo šā: Smalki samaltu labu vērša gaļu, kuŗa nav dzīslaina, bet ir sulota, liek kopā ar tikpat daudz smalki samaltas cūkas gaļas, pieliek sāli, piparus, izmērcētu un nospiestu baltmaizi, to ar gaļu kopā labi samica, tad saveļ šo masu mazās apaļās bumbiņās un ielaiž buljonā. Kad frikadeles uznāk virsū, tad ir gatavas. Vira tūdaļ pasniedzama galdā, jo, ilgi stāvot, frikadeles zaudē labo garšu. Olas frikadelēm nav jāliek klāt, bez olām frikadeles ir daudz sulotākas un garšīgākas.

Latviešu gaumē ir vērša vai cūkas gaļas vira ar kāpostiem. 3 märc. vērša vai cūkas gaļas ribas gabalu ar 2 märc. skābu kāpostu un 4 kv. ūdens un sāli liek vārīties, kamēr gaļa un kāposti top mīksti. Kāpostu virai var arī pielikt skābu krējumu, bet skābu krējumu var likt arī uz galda, un katrs ēdējs to var pielikt pēc vēlēšanās. Kāpostus vārot, var arī pielikt mazliet putraimu, jo tā būs tumīgāk. Kurzemnieki iecienījuši karstajā kāpostu virā ielikt aukstus kartupeļus.

Buljons ar vīnu. Ņem vecāku vistu, 3 märc. vērša gaļas un izvāra buljonu, pieliekot daudz sakņu un mazliet sabrūninātā cukura, izkāš caur servjeti, kuŗu iepriekš saslapina aukstā ūdenī un pielej 3 vīna glāzes Madeiras, bet vīns nedrīkst vārīties.

Teļa gaļas vira. 4 märc. teļa gaļas un $3\frac{1}{2}$ kv. ūdens, sāls un viras saknēm izvāra buljonu. Tad ieliek otrā katlā 1 ēd. kar. miltu, 1 ēd. kar. sviesta un sasautē uz lēnas uguns, pamazām pielej buljonu, ieber 1/4 märc. rīsu un vāra lēnām uz vājas uguns 3/4 stundas. Viras traukā iemaisa 2 olu dzeltenumus, 1 ēd. kar. skāba krējuma un sakulta kopā ar buljonu.

Cūkas gaļas vira ar saldiem kāpostiem. Cūkas gaļas vira ar saldiem kāpostiem ir ļoti garšīga. Svaigu cūkas gaļas mugurgabalu bez speķa daļas apm. 1 märc. gaļas uz 1 kv. ūdens uzliek vārīties uz lēnas uguns, pieliek pētersīļu saknes, piparus, vircēs, sāli. Sīpolu ar visu mizu sacep un pieliek virai. Virā iegriež kāpostu un burkānus. Kad tie ir mīksti, pieliek sagrieztus kartupeļus.

Šo viru pasniedz galdā ar visu gaļu. Virai pēc vēlēšanās var pārkaisīt svaigas pētersīļu lapiņas.

Mīnēto viru var arī vārīt ar vērša vai jēra gaļu.

Brālis meklē EDUARDU ZIRNĪTI no Subates, dz. 1907. g.
Cik zināms — ieceļojis Kanadā.
Ja kāds par viņu ko zinātu, lūdz rakstīt
E. ZIRNITIM,
159A GLADSTONE AVE., TORONTO, ONT., CANADA,
vai zvanīt LE 6-6535, Toronto.

GRĀMATVEDIS
GRĀMATVEDĪBAI UN IENĀKUMA NODOKĻU APR. UZŅĒMUMIEM.
Zvanīt HU 5-6121, Toronto.

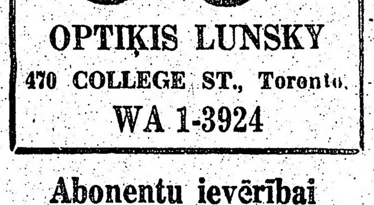

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., Toronto.
WA 1-3924

Abonentu ievērībai Zviedrijā
Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar DV STOKHOLMAS NODAĻU, BOX 220, STOCKHOLM.
LA apgāds

Pudiņu un cepumu pulveri tikai no DR. OETKER

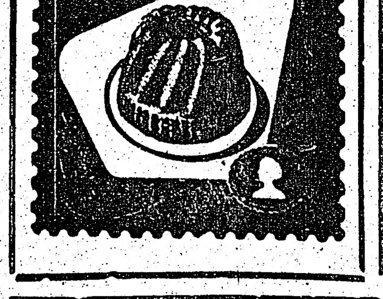

Frank Vass, BA
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave., Apt. 403
(College un Spadina ielas stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111, WA 2-6112, Toronto.

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W.,
dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Svecē.
Speciālists iekšķīgās, sievišķu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 3—8 vakarā.

PADOMJU HUMORS

KĀ KRIVCOVS SAGAIDĪJA JAUNO GADU

„Jauno gadu inž. Krivcovs nodomājis sagaidīt pie „Konservbankas" līdzstrādnieka Sergeja Sergejeviča Petrova. Plkst. 10.20 viņš izkāpa pie „Južnaja" autobusa pieturas un apskatīja atzīmēto adresi: 14. kvartāls, māja 4.-A, L korpuss, dzīvoklis 137.

Krivcovs aptvēra ar skatu rindu piecstāvu kastes un jautāja satiktai vecenītai, kur tas.

Vecenīte: „4-A L? — A-a ir visi pa labi, bet kur ir L, nezinu, ābeci esmu aizmirsusi. Tu pats zināsi, kā burti iet."

Krivcovs sāka skaitīt: A, B, V, G, D, , , bet vecenīte stāstīja, ka rajons ir jauns, ielām nav nosaukumu, mājas visas vienādas. Grūti pagaidām.

Pēc 5 minūtēm Krivcovs piespieda 137. dzīvokļa pogu. Viņu sagaidīja ļoti silti: Novēlojies! Soda kausu! — Krivcovs paklanījās, izdzēra un apsēdās. Kamēr viņam lika salātus, viņš apskatīja sēdošos. Visi bija sveši.

— Kur tad saimnieks, Sergejs Sergejevičs? — viņš jautāja.

— Saimnieks esmu es, bet es neesmu Sergejs Sergejevičs, — teica brunets.

Krivcovam nokrita dakšiņa uz grīdas. Dažas sekundes visi klusēja, tad istaba sāka dūkt: dažs smējās, bet viena sieviete skaļi jautāja: — Varbūt viņš ir žuliks?

Kāpnēs jauns cilvēks panāca Krivcovu un pasniedza atpakaļ viņa šampanieti. — Kvartāls bija izrādījies ne 14., bet kaimiņu, 13.

Viss tas pats atkārtojās nākošā 137. dzīvoklī: tā bija māja Nr. 4, bez tā „A". Parādīt īsto dzīvokli neviens nevarēja.

Nākošā 137. dzīvoklī viņu uzņēma kā dievu, bet pēc tam izbīdīja ārā. Tur viņš uzzināja, ka nami stāv ne alfabeta kārtībā, bet sajaukti: Blakus B korpusam ir Ž u.t.t. Cerības uz alfabetu sagruva. Krivcovs nolēma ieiet milicijā, lai tur noskaidro. Bet arī milicijai šis darbs nebija pa spēkam. Tādu nomaldījušos bija daudz.

Krivcovu pēkšņi kāds aizkāra pie pleca: Mitja! Tas bija agrākā dienesta biedrs Petja, ar ko gan tad labi nesatika.

— Mitja! Tev ir šampanietis. Dežurējošais to atļauj dzert. Tūlīt plkst. 12. Krivcovs apmierinājās: — Zini, es agrāk nekad nedomāju, ka milicijā varētu būt tik mājīgi. Bet pie manis mājās labāk. Pieraksti adresi: „Sievernij" ciemats. — 11. kvartāls. — Māja 7./8. — Korpuss V. — 24'i-a dzīvoklis. Atnāc, būsi viesis."

aiz DZELZS aizkara

OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

LVU STUDENTI

„Redakcijā pienāca vēstule. Nē, tā nebija adresēta „Padomju Jaunatnei". Draugs rakstīja draugam: „Vienīgais, ka vakar izsviedu 11 rubļus ar taksi, jo sāku uz mājām braukt divos. Kājām nav nekāda prieka iet 12 km. Man tagad tāds sentimentāls noskaņojums, jo esmu izdzēris 4 pudeles alus un 100 g automatā." Redziet, kā dzīvo Rīgas puikas! Par rakstītāju un viņa dzīves saturu: „Albert, kad mēs abi satiksimies, mēs piedzersimies kā cūkas".

Iepazīsimies: LVU vēstures un fil. fak. latviešu valodas un lit. nod. 1. kursa students Gunārs Šteinbergs. Viņam vienas bailes — ka neiznāk iepazīšanās ar universitātes vadību. Mūsu saruna ir par to, kāpēc izslēdza Št. grupas biedru Juri Rundu.

Mūsu priekšā latviešu nodaļas 1. kursā izdotā žurnāla „Sirds uz trotuāra" vienīgais — pirmais un pēdējais — numurs. „Ubags" — tā saucas dzejolis, par ko savā laikā žurnāls izpelnījās fakultātes vadības un sabiedr. organizāciju nosodījumu un kas skaidri apliecina autora gara nabadzību:

— Hei — brīvību pērciet! —
Mēr pārdodam to!
Tā traucē mums dzīvot,
Mēs metam to projām!
Jo dzīve ir laba,
Kaut nebrīvs es esmu . . .
Lai muļķi iet cīņā
Un, karogiem plīvot,
Par brīvību izlaiž
Dzīvības pēdējo dvesmu . . .

Šis pats autors uzrakstījis dzejoli „Lamas no pagultes" . . . Pārējo jauno autoru darbi ne ar ko neatšķiras no iepriekšējiem. Eriks Ziemelis (aiz šā pseudonima slēpjas mums pazīstamais akadēmiskais parādnieks „Sirds" uz trotuāra" redaktors Juris Runds), apdzied viņa glāzi: „Pie tās „top mazais liels" . . . " Līdzīgā garā kādreiz dzejoja dekadenti, nobijušies no revolūcijas sakāves . . .

Liekas, it kā studenti dzīvotu kaut kur uz vientuļas salas, it kā uz viņiem neattiektos viss tas, kas šodien ir ap mums: septiņgade ar visām tās problēmām, jaunais cilvēks, par kuŗa veidošanos visi domā . . .

PSKP vēstures lekcijās lektors bieži vien saņem no studentiem uz zīmītēm uzrakstītus jautājumus.

„Strādnieku darba diena kļūst īsāka. Tā kā studentiem būs vēl vairāk jāmācās, viņu darba dienu saīsināt nevarēs. Vai tad studenti būs ārpus likuma?" jautā kāds 1. kursa students . . .

Vai milicijas spēku pastiprināšana ar palīgbrigadēm un tautas miliciju nav bīstams signāls, ka sabiedrība iet uz pagrimumu, ka aug huļigānu kadri?" — . . .

Šādiem tiešām pagrimuma noskaņojumiem nav vietas studentu vidū. Pret tiem jācīnās. Šīs cīņas tieši latviešu valodas un literātūras nodaļā pietrūkst. Pret tiem asi vēršas dekanats un partijas organizācija. Taču komjaunieši gan 1. kursā, gan arī citās grupās klusē un ļauj tādiem kā Šteinbergs, Runds u. c. kāpt tribīnē un sludināt savus uzskatus. Klusēdami viņi noklausās Šteinberga provokātoriskos jautājumus lektoram gaida, kuŗš nu uzvarēs. Vēl nav gadījies, ka lektors nebūtu devis atbildi, bet tas nepavisam nenozīmē, ka komjauniešiem nevajadzēja pateikt Šteinbergam: Vispirms tev kā komjaunietim pašam nav nekādas tiesības uzstāties Dallesa lomā, pūloties apšaubīt partijas un valdības veiktos pasākumus . . .

Ja šodien LVU fil. un vēst. fak. latv. val. un lit. nodaļā sev tribīni atrod sveši noskaņojumi, tad tikai tāpēc, ka tiem asi nerunā pretim . . . " („Padomju Jaunatne", 15. IV 59.).

☆

„LVU 13. komj. konference.

Konferencē nebija karstu strīdu, karstu uzstāšanos. Konference notika pustukšā zālē. No LVU 2225 komjauniešiem („LVU jauno mācību gadu sāka vairāk kā 5.000 studentu" — Radiofonā. 1. IX 58). (Tātad komjauniešu mazāk par 45%). ievēlēti tikai 296 delegāti.

Komjaunatnes grupas nav kaujnieciskas, tās nespēj organizēt studentus uz lieliem darbiem. — Laborātorijās mēs strādājam ar XIX g. s. iekārtu, trūkst jaunas literātūras ķīmijā un fizikā. — Ir nacionālās norobežošanās tendences un reizēm svešuma . . . " (2. kursa stud. A. Darbiņa. — „Sov. Molodež", 23. XI 58.).

„Kultūras universitātes"

„ . . . Viens no komūnistiskās audzināšanas veidiem ir visur nodibinātās kultūras universitātes, tautas universitātes, mākslas universitātes un citas tamlīdzīgas iestādes, kuŗām ir gan dažādi nosaukumi, bet viens un tas pats mērķis — apmierināt padomju cilvēka arvien augošās garīgās prasības . . . Pēdējā laikā nodibinātas kultūras universitātes, kas paredzētas plašākām klausītāju aprindām, piemēram, Apgabala virsnieku nama kultūras universitāte, Rīgas dzelzceļnieku kluba mākslinieciskās audzināšanas universitāte, LKP Ļeņina rajona komitejas kultūras universitāte . . . Kultūras universitātes ir jaunās, komūnistiskās sabiedrības cilvēka garīgās sejas veidošanas līdzeklis . . . Jautājums par neklātienes nodaļu organizēšanu kultūras universitātēs jau apspriests LPSR Kultūras ministrijā. Diemžēl, organizēt šādas nodaļas jau tagad, šajā mācību gadā nav iespējams galvenokārt tāpēc, ka trūkst vēl tādu universitāšu programmām atbilstošu grāmatu un mācības līdzekļu ... Jautājums par neklātienes nodaļu organizēšanu kultūras universitātēs jau apspriests LPSR Kultūras ministrijā. Diemžēl, organizēt šādas nodaļas jau tagad, šajā mācību gadā nav iespējams galvenokārt tāpēc, ka trūkst vēl tādu universitāšu programmām atbilstošu grāmatu un mācības līdzekļu . . . Nedrīkst ieslīgt galējībā. Nevar pārvērst šīs universitātes par savdabīgu izpriecas veidu klausītājiem. Bet, atklāti sakot, tādi mēģinājumi dažkārt novērojami. Nedrīkst arī lekcijas un seminārus kultūras universitātēs padarīt par pielikumu koncertiem, izrādēm, ekskursijām . . ." („Padomju Latvijas komūnists", augusts, 1959.).

☆

„Autodarbinieku kluba direktors Ju. Ostrovskijs: Mūsu universitātē ieradušies galvenokārt transporta un sakāru darbinieki. Iesniegts pa 100 iesniegumiem latviešu un krievu plūsmā. Pavisam varētu nodarboties 300. Daudziem klausītājiem nav pietiekami augsta vispārējā izglītība, un mums materiālu vajadzēs sniegt vairāk pieejamu. Kluba administrācija un universitātes lektori darīs visu, lai mūsu studenti varētu lietderīgi mācīties." (Šinī klubā par diriģentu bija paredzēts Leons Reiters, bet n ekas par viņu klubā nav vairs dzirdams. — „Sovetskaja Molodež" 20. X 59.).

☆

„Kochtla - Jarvas (Igaunijā pilsētā) uzņēmumos nodibinātas 7 strādnieku universitātes ar vairāk kā 600 klausītājiem . . ." („Komunist Estoniji", augusts, 1959.).

☆

„Zinātnes un izglītības darbinieku namā atjaunoja savu darbību trīsgadīgā mākslinieciskās audzināšanas universitāte. Tēlotājas mākslas fakultātes klausītājiem, kas mācās jau otro gadu, tagad lasa lekcijas par krievu un padomju mākslas attīstību. Vakar notika aizrobežas mākslas fakultātē ievadu lekcija. Te mācību laiks arī 3 gadi. Pēc dažām dienām sāks darboties teātŗa vēstures fakultāte. Nākošo mācības gadu veltīs padomju un krievu teātŗa vēsturei, bet trešo mācības gadu — latviešu teātŗa attīstībai." (Rīgas radiofons, 16. X 59.).

☆

„Techniskās jaunrades universitātē vairāk nekā 500 izgudrotāju un racionālizātoru 3 reizes nedēļā cels savas techniskās zināšanas". (Radiofonā) („Sovetskaja Molodež", 7. X 59.).

☆

Šovakar, 20. 10., darbu iesāks Latvijas radio literātūras un mākslas universitāte. Šo visplašākām darbaļaužu masām pieejamo kultūras universitātes organizējusi mūsu radio mākslinieciskо raidījumu redakcija, literārā un mūzikas raidījumu redakcijas. Ir plānoti 3 lekciju cikli: padomju literātūras, mūzikas un mākslas, otrs — krievu klasiķu un trešais — aizrobežu literātūru, mūzikas un mākslu. Paredzēti raidījumi arī par Latvijas klasisko un pad. lit. un mākslu. Visi kursi ilgs 2 gadus... Par mūsu universitātes studentu var kļūt ikviens . . . " (Rīgas radiofons 1. X 59.). (Parasti runāja Kārlis Krauliņš un Jānis Pujāts).

★

„Pirms pāris dienām Rīgas politiskās izglītības namā notika lekcija ar ļoti svarīgu tematu. Lielajā zālē sapulcējās vairāk kā 800 cilvēku, lai noklausītos Politisko zināšanu un zinātņu popularizēšanas biedrības lektoru b. Kudinovu. Kāds gan bija mūsu sašutums; kad mēs ieraudzījām, ka lektors uzkāpa tribīnē piedzēries. 17 minūtes ilga nesaprotama murmināšana. 18. minūtē polit. izglītības nama pārstāvis paziņoja, ka „lektors nav formā" un ka lekciju atceļ. Apkaunojošs, neticams gadījums!". (Rīgas jūrskolas pr-ka v. A. Račkov, „Sov. Latvija" 21. X 59.).

Kolonijās skolu ēkas ceļ maz

„PSKP CK savienoto republiku zinātnes, augstskolu un skolu nodaļā šinīs dienās notika apspriede par skolu u. c. bērnu iestāžu celtniecību . . . Nodaļas vad. V. A. Kirillins:

„Stāvoklis rindā republiku rada nopietnu trauksmi. Ik gadus neizlieto daudz līdzekļu. Skolu celtniecība neapmierinoša arī šogad. Slikti ceļ skolas no vietējā budžeta summām. Ir fakti, kad neparedz skolotāju dzīvokļus pie lauku skolām. Daudzās republikās skolu celtniecību ieskata par blakus lietu. Ķirģizijā skolu un bērnu iestāžu celtniecība sastāda tikai 1/20 no kopīgā celtniecības darba. Armēnijā 3. maiņā vēl arvien mācās 1.500 bērnu. — Nemazumu skolas ēku līdz šim ieņem citas organizācijas un iestādes. Daudzas klašu telpas pēdējā gadā aizņemtas mācību darbnīcām. — Ar katru gadu palielinās skolu celtniecība uz kolchozu rēķina. — Turkmenijā pēdējos 3 gados kolchoznieki uzcēluši 3 reizes vairāk skolu telpu nekā uz valsts rēķina. Bet skolu celtniecībā laukos ir lieli trūkumi: nav materiālu. Nav attaisnojams, ka projekts apēd 1/4 un pat vairāk no izmaksas. — No skolu celtniecībai paredzētiem līdzekļiem rīko ceļus, ielas, laukumus. Ķieģeļu cena svārstās no 205—800 rub. / 1.000 gab., cements 140—460 rub. / t., saliekamais dzelzs betons 200—1.000 rub. / kub. m. Tas nav normāli. — Viena vieta kopmītnē izmaksā pat 15.610 rub., skolās viena vieta Vladivostokā — 5.700 rub. . . . " („Učiteļskaja Gazeta", 15. X 59.).

„Jauna astoņgadīgā skola"

„ . . . Astoņgadīgās skolas mācību plāna projektā visumā saglabāti pašreizējie mācību priekšmeti, kā arī ietilpināti daži jauni: IV klasē — dzimtenes daba (ģeografijas un dabaszinību vietā) un VIII klasē — PSRS konstitūcija (kopā ar Latvijas PSR konstitūciju) . . .

Skolās ar krievu mācību valodu nedēļas stundu skaits V - XI klasē samazināts, jo tajās turpmāk mācībām paredzēti 11 gadi . . . Mācību gadu paredzēts dalīt 2 pasgados: no 1. septembŗa līdz 30. dcembrim un no 10. janvāŗa līdz mācību gada beigām. Mācību gada laikā paredzēti 3 brīvlaiki: novembrī (4 dienas), janvārī (10 dienas) un martā (8 dienas) . . .

Krievu valodas kurss radikāli pārkārtots kā sistēmas, tā arī apjoma un mācīšanas metodes ziņā, jo pašreizējās programmas un mācību grāmatas nenodrošināja skolēniem vajadzīgās krievu valodas zināšanas. Audzēkņi, beidzot astoņgadīgo skolu, būs apguvuši 3.000 krievu vārdu . . . Visā svešvalodu mācīšanas laikā astoņgadīgajā skolā katram audzēknim pilnīgi jāapgūst 1.200 vārdu un visbiežāk lietojamo svešvalodas frazeoloģisko izteicienu . . .

Pašreizējā vēstures programma, kas bija sastādīta septiņgadīgajai skolai, nenodrošina audzēkņiem vajadzīgās zināšanas: beidzot skolu, viņi slikti orientējās PSRS vēsturē un neiepazinās ar jaunāko laiku vēsturi. Tāpēc programma astoņgadīgajai skolai ir radikāli pārkārtota . . .

Skolās ar krievu mācību valodu lielākā daļa priekšmetu tiks mācīta pēc KPFSR programmām. Pēc mūsu Izglītības ministrijas apstiprinātajām programmām krievu skolās strādās tikai ģeografijā un vēsturē, latviešu valodā, darba apmācības stundās, fizkultūrā un mākslas vēsturē. Skolās ar krievu mācību valodu latviešu valoda paredzēta, sākot ar 2. klasi. Beidzot astoņgadīgo skolu, audzēkņi būs apguvuši 2.800 vārdu un latviešu gramatikas pamatlikumus, kas nepieciešami sakarīgas runas un rakstu valodas veidošanai. . . . Astoņgadīgā skola pilnīgi sāks strādāt pēc jaunajām programmām tikai 1962./63. m. gadā . . . Būs arī jaunas mācību grāmatas . . . "

Skolotāju dzīvokļi: „ . . . Kādai vidusskolas skolotājai, kam bija 4 ģimenes locekļi, izpildkomiteja dzīvokļa īrēšanai ik mēnesi izmaksāja tikai 15,75 rubļu, kaut gan par 30 kv. m. lielu dzīvokli viņa pati maksāja 100 rubļu . . . Daudzos rajonos dzīvokļu jautājums vēl nav atrisināts un 1948. g. 17. aprīļa LPSR min.padomes lēmums netiek pildīts . . . " (Viļānu rajonā) („Padomju Latvijas Skola", Nr. 7, 1959.).

KO DĀVINĀT 1960. GADA?
DV TŪRISMA SEKCIJAS DALĪBAS ZĪMI,
kas dod iespēju segt ceļojuma izdevumus $1.000.- apmērā, vai arī saņemt skaidrā naudā.
LAIMĪGĀ CEĻOTĀJA VĀRDS NOSKAIDROSIES 1960. G. 13. FEBRUĀRĪ.
DALĪBAS ZĪMES $1,- gab.
TĀS DABŪJAMAS VISĀS DV NODAĻĀS KANADĀ, vai pieprasot pa pastu sekcijas vadītājai
M. GRUZĪTE, 257 ELLIS AVE., TORONTO, ONTARIO, CANADA,
vai kasierei
I. BREIKŠAI, 174 MAIN ST., W., APT 22, HAMILTON, ONT., CANADA.

Gatavojieties jau laiku
MASKU
6.
PALACE PIEK
Piedalās: VILIBALDS
ATSPIRDZINĀJUMI.
Spēlēs A. KRŪMKOKA deju
Visus

DARI
TO
TAGA

. . . kad viegli pieejami amatni
materiāli. Tāpat ēkštelpu, bi
fabriku atremontēšanu labāk
mas periodā. Dārzu un zāļāj
darba rīku, elektrisko piederum
automobiļu, kā arī aizkaru,
šanu un pārkārtošanu u. c. ie
ziemas periodā.

Tuvākai in
sazinieties
Darba

ISSUED BY AUTHORITY OF TH
OF LABOUR, CANADA

KAKTI
TRANSPORTA FI
Veicam visādus transportus ar
(mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam
LE 5-6619. 941 Dovercourt

Cook Funeral Home 72

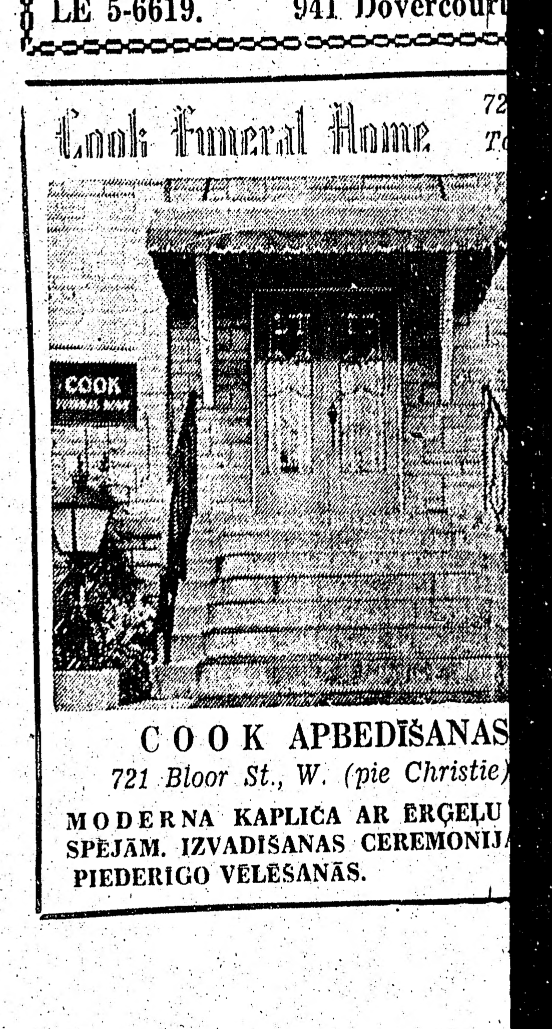

COOK APBEDĪŠANAS
721 Bloor St., W. (pie Christie)
MODERNA KAPLIČA AR ĒRĢEĻ
SPĒJAM. IZVADĪŠANAS CEREMONIJ
PIEDERĪGO VĒLĒŠANĀS.

v. A. Račkov, „Sov. Latvija" 21. X 59.).

Kolonijās skolu ēkas ceļ maz

„PSKP CK savienoto republiku zinātnes, augstskolu un skolu nodaļā šinīs dienās notika apspriede par skolu u. c. bērnu iestāžu celtniecību . . . Nodaļas vad. V. A. Kiriļins:

„Stāvoklis rindā republiku rada nopietnu trauksmi. Ik gadus neizlieto daudz līdzekļu. Skolu celtniecība neapmierinoša arī šogad. Slikti ceļ skolas no vietējā budžeta summām. Ir fakti, kad neparedz skolotāju dzīvokļus pie lauku skolām. Daudzās republikās skolu celtniecību ieskata par blakus lietu. Kirgizijā skolu un bērnu iestāžu celtniecība sastāda tikai 1/20 no kopīgā celtniecības darba. Armēnijā 3. maiņā vēl arvien mācās 1.500 bērnu. — Nemazumu skolas ēku līdz šim ieņem citas organizācijas un iestādes. Daudzas klašu telpas pēdējā gadā aizņemtas mācību darbnīcām. — Ar katru gadu palielinās skolu celtniecība uz kolchozu rēķina. — Turkmenijā pēdējos 3 gados kolchoznieki uzcēluši 3 reizes vairāk skolu telpu nekā uz valsts rēķina. Bet skolu celtniecībā laukos ir lieli trūkumi: nav materiālu. Nav attaisnojams, ka projekts apēd 1/4 un pat vairāk no izmaksas. — No skolu celtniecībai paredzētiem līdzekļiem rīko ceļus, ielas, laukumus. Ķieģeļu cena svārstās no 205—800 rub. / 1.000 gab., cements 140—460 rub. / t., saliekamais dzelzs betons 200—1.000 rub. / kub. m. Tas nav normāli. — Viena vieta kopmītnē izmaksā pat 15.610 rub., skolās viena vieta Vladivostokā — 5.700 rub. . . . " („Učiteļskaja Gazeta", 15. X 59.).

„Jauna astoņgadīgā skola"

„ . . . Astoņgadīgās skolas mācību plāna projektā visumā saglabāti pašreizējie mācību priekšmeti, kā arī ietilpināti daži jauni: IV klasē — dzimtenes daba (ģeografijas un dabaszinību vietā) un VIII klasē — PSRS konstitūcija (kopā ar Latvijas PSR konstitūciju) . . .

Skolās ar krievu mācību valodu nedēļas stundu skaits V - XI klasē samazināts, jo tajās turpmāk mācībām paredzēti 11 gadi . . . Mācību gadu paredzēts dalīt 2 pasgados: no 1. septembra līdz 30. dcembrim un no 10. janvāra līdz mācību gada beigām. Mācību gada laikā paredzēti 3 brīvlaiki: novembrī (4 dienas), janvārī (10 dienas) un martā (8 dienas) . . .

Krievu valodas kurss radikāli pārkārtots kā sistēmas, tā arī apjoma un mācīšanas metodes ziņā, jo pašreizējās programmas un mācību grāmatas nenodrošināja skolēniem vajadzīgās krievu valodas zināšanas. Audzēkņi, beidzot astoņgadīgo skolu, būs apguvuši 3.000 krievu vārdu . . . Visā svešvalodu mācīšanas laikā astoņgadīgajā skolā katram audzēknim pilnīgi jāapgūst 1.200 vārdu un visbiežāk lietojamo svešvalodas frazeoloģisko izteicienu . . .

Pašreizējā vēstures programma, kas bija sastādīta septiņgadīgajai skolai, nenodrošina audzēkņiem vajadzīgās zināšanas: beidzot skolu, viņi slikti orientējās PSRS vēsturē un neiepazinās ar jaunāko laiku vēsturi. Tāpēc programma astoņgadīgajai skolai ir radikāli pārkārtota . . .

Skolās ar krievu mācību valodu lielākā daļa priekšmetu tiks mācīta pēc KPFSR programmām. Pēc mūsu Izglītības ministrijas apstiprinātajām programmām krievu skolās strādās tikai ģeogrāfijā un vēsturē, latviešu valodā, darba apmācības stundās, fizkultūrā un mākslas vēsturē. Skolās ar krievu mācību valodu latviešu valoda paredzēta, sākot ar 2. klasi. Beidzot astoņgadīgo skolu, audzēkņi būs apguvuši 2.800 vārdu un latviešu gramatikas pamatlikumus, kas nepieciešami sakarīgas runas un rakstu valodas veidošanai. . . . Astoņgadīgā skola pilnīgi sāks strādāt pēc jaunajām programmām tikai 1962./63. m. gadā . . . Būs arī jaunas mācību grāmatas . . . "

Skolotāju dzīvokļi: „ . . . Kādai vidusskolas skolotājai, kam bija 4 ģimenes locekļi, izpildkomiteja dzīvokļa īrēšanai ik mēnesi izmaksāja tikai 15,75 rubļu, kaut gan par 30 kv. m. lielu dzīvokli viņa pati maksāja 100 rubļu . . . Daudzos rajonos dzīvokļu jautājums vēl nav atrisināts un 1948. g. 17. aprīļa LPSR min.padomes lēmums netiek pildīts . . . " (Viļānu rajonā) („Padomju Latvijas Skola", Nr. 7, 1959.).

Gatavojieties jau laikus! Gatavojieties jau laikus!

TRADICIONĀLAI

MASKU BALLEI TORONTO

6. FEBRUĀRĪ, 6.

PALACE PIER TELPĀS — ONTARIO EZERA KRASTĀ.

Piedalās: VILIBALDS DROSMIŅŠ ar pārējiem kanakiem, kas vadīs

ATSPIRDZINĀJUMI. masku parādi un godalgošanu. GALDIŅI.

Spēlēs A. KRŪMKOKA deju orķestris. Pārsteigumi un viss, kam jānotiek karnevālā.

Visus laipni ielūdz DAUGAVAS VANAGU TORONTO SAIME.

Dundas - Gladstone raj.

IZĪRĒJAMAS

divas nemēbelētas istabas un virtuve, vai arī viena istaba un virtuve. Uz vēlēšanos garāža. Zvanīt pēc pl. 6 v., sestdienās un svētdienās visu dienu. Tel. LE 6-6535, Toronto.

218 Keele St.

IZĪRĒJAMAS

2 nemēbelētas istabas ar virtuvi.

Zvanīt pēc plkst. 5 vakarā.

RO 6-4651, Toronto.

IZĪRĒJAMA

Danforth -Broadview raj.

mēbelēta istaba, uz vēlēšanos uzturs, parkošanas iespējas. HO 1-4127, Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM

Tel. LE 4-1403

THE CANADA FAIR EMPLOYMENT PRACTICES ACT

(KANADAS TAISNĪGAIS NODARBINĀTĪBAS AKTS)

AIZLIEDZ DISKRIMINĒŠANU DARBĀ

ŠĪ AKTA NOLŪKS ir pasargāt strādniekus no diskriminācijas darba vietās un arodbiedrībās atkarā no RASES, RELIĢIJAS un nacionālās PIEDERĪBAS AKTĀ PAREDZĒTS, ka nodarbinātie darba vietās, tāpat arodbiedrību biedri, ir respektējamas personas. Šinī grupā ietelp kuģniecības darbinieki, navigācijā, dzelzceļos, ūdensceļos, būvēs, telegrafā, lidlaukos un gaisa satiksmē, federālajās sabiedrībās, bankās, radio un televīzijas raidījumos nodarbinātie un tie, kas deklarējuši, ka strādā Kanadas izveidošanai, kā arī visi, kas nav pakļauti provinces jurisdikcijas likumiem.

AR ŠO AKTU AIZLIEGTS darba devējiem noraidīt personu nodarbināšanu vai diskriminēt darbiniekus atkarā no RASES, RELIĢIJAS, ĀDAS KRĀSAS vai NACIONĀLĀS PIEDERĪBAS. DARBA devējiem aizliegts sadarboties ar tādām darba sagādes aģentūrām, kuras praktizē diskriminēšanu; tāpat aizliegts sludināt darba spēka piedāvājuma diskriminēšanu un uzdot diskriminējoša satura jautājumus, iztaujājot darba meklētājus.

TĀPAT AR AKTU AIZLIEGTA diskriminēšana arodbiedrībās to biedru starpā vai sakarā ar darbu, bazējoties uz RASES, TICĪBAS, ĀDAS KRĀSAS vai NACIONĀLO IZCELSMI.

KATRA PERSONA IR PASARGĀTA, IESNIEDZOT ATTIECĪGAS SŪDZĪBAS šī akta robežās. Tāpat no varbūtējām represijām, kas varēja tikt vērstas pret viņiem, aizsargāti visi tie, kuri nodod attiecīgas liecības.

SŪDZĪBAS ŠĪ AKTA IETVAROS IESŪTĀMAS RAKSTVEIDĀ:

DIRECTOR OF INDUSTRIAL RELATIONS, DEPARTMENT OF LABOUR, OTTAWA.

HON. MICHAEL STARR, Ministrs — A. H. BROWN, Viceministrs

DARIET TO TAGAD!

. . . kad viegli pieejami amatnieki un būvmateriāli. Tāpat iekštelpu, biroja telpu, fabriku atremontēšanu labāk paveikt ziemas periodā. Dārzu un zāļāju kopšanas darba rīku, elektrisko piederumu, motoru, automobiļu, kā arī aizkaru, grīdsegu tīrīšanu un pārkārtošanu u. c. ieteicams veikt ziemas periodā.

Canada Winter Work Campaign — JAN FEB MAR

Tuvākai informācijai sazinieties ar vietējo Darba pārvaldi.

ISSUED BY AUTHORITY OF THE MINISTER OF LABOUR, CANADA.

ZIRGU KOPĒJS,

uzticības persona, steidzīgi vajadzīgs zirgu audzētavā pie sacīkšu zirgiem. Audzētavas vadīšanā un zirgu sagatavošanā sacīkšu jāšanai a v a n s ē š a n ā s iespējas.

Brīvs dzīvoklis, uzturs un piemērots atalgojums.

Steidzīgi rakstīt:

M. Puhris, Keswick / Ont., Trakelmen Farm.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

NUJORKA

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

ČIKĀGĀ

Cikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.

Svētdien, 17. janvārī, pl. 10, bērnu dievvārdi un svētdienas skola. Pl. 11 draudzes dievkalpojums, pēc dievkalpojuma iesvētes mācība.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Jāņa draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu, plkst. 10,00 rītā, draudzes baznīcā, 1701 N. Richmond ielā. Māc. G. Straumanis.

Māc. A. Sudars, 1030 — 30 Ave. Belwood, Ill.

Cikāgas latviešu ev. lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Kirsons, Meivudā, Ill., tel. FI 2-2420

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10,30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So., 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 44619.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMVA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Plebalgs, Kalamazū, 328 S. Rose St., tel. 4-8255. un 3. svētdienā, plkst. 10 no rīta.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E. Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 10 no rīta un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā pl. 2 p.p., bērniem pl. 1.15 p.p.

Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Mineapoles St. Paula latviešu ev.- lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave.

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, pl. 2.00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 427 Van Norman St., Port Arthur, Ont., tel. 40302.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 10. janvārī, pl. 11,00 dievkalpojums.

Svētdien, 17. janvārī, pl. 3,00 dievkalpojums.

Svētdien, 24. janvārī, pl. 11,00 dievkalpojums.

Pēc dievkalpojuma draudzes gadskārtējā pilnsapulce.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto. Ont., tel. LE 6-2510.

17. janvārī, plkst. 2 p. p., dievkalpojums Sv. Trīsvienības baznīcā. Svētdienas skola.

24. janvārī, plkst. 2 p. p., dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Svētdienas skola. Iesvētes mācība.

31. janvārī, plkst. 2 p. p., pateicības dievkalpojums sakarā ar draudzes mācītāja 25 g. amata atceri. — Sv. Trīsvienības baznīcā. Sprediķi teiks māc. V. Šēfers. Azaids Columbus Hall.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

24. janvārī, plkst. 2,30 p.p. dievkalpojums. Svētdienas skola.

31. janvārī, plkst. 2,30 p.p. dievkalpojums. Svētdienas skola.

Bramptonā: Latviešu ev - lut. draudzes dievkalpojums 17. janvārī, plkst. 1,30 p.p. Grace United baznīcā.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

Ceturtdien, 14. janvārī, plkst. 7-os vakarā draudzes bībeles stunda baznīcas blakus telpās.

Svētdien, 17. janvārī, plkst. 3,30 p.p., dievkalpojums bērniem ar sekojošu svētdienas skolu; plkst. 4 p.p. dievkalpojums pieaugušiem.

Piektdien, 22 janvārī, plkst. 7,30 vakarā, jaunatnes stunda — 109 Ferguson Ave., South. Sestdien, 23. janvārī, plkst. 7 vakarā, draudzes dāmu komitejas sanāksme mācītāja mājā.

Ceturtdien, 28. janvārī, plkst. 7 vakarā draudzes Bibeles stunda baznīcas blakus telpās.

Pirmdien, 18. janvārī, plkst. 6,30 vakarā iesvētes mācības sākums mācītāja mājā.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

VINIPEGA

Latviešu Sv. Krusta draudzes dievkalpojumi notiek Sv Lūkasa baznīcā, Hartford un McGregor ielu stūrī.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa 1 Ontario. Tel.: RE 3-3906

SADBERIJĀ

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Virdžinijtaunā svētdien, 17. janvārī, plkst. 13 anglikāņu baznīcā dievkalpojums.

Norandā svētdien, 17. janvārī, plkst. 16 United baznīcā dievkalpojums.

MONTREĀLA

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

17. janvārī, plkst. 2 p. p. jaunatnes dievkalpojums.

24. janvārī, plkst. 2 p.p. dievkalpojums.

Māc. Arturs Voitkus,

Dievkalpojumi notiek Jāņa ev. - lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave., (pie Monkland Ave.). Draudzes nams, kanceleja un māc. dzīvoklis — 3438 Rosedale Ave., tālr. HU 9-3224.

Trešdien, 13. janvārī, plkst. 7,30 vakarā baznīcā. Temats: Dievišķais vārds.

Ceturtdien, 14. janvārī, plkst. 7,30 vakarā draudzes namā. Temats: Ievērojamas sievietes.

Piektdien, 15. janvārī, plkst. 7,30 vakarā baznīcā. Temats: Baznīcas ārlietas.

Svētdien, 17. janvārī, plkst. 1,00 p.p. Svētdienas skola. Plkst. 1,30 dievkalpojums. Sprediķis: Kāpēc tu esi citāds? (Sprediķo draudzes mācītājs). Pēc dievkalpojuma iesvētību stunda.

Piektdien, 22. janvārī, plkst. 7,30 vakarā draudzes namā jaunatnes stunda.

Svētdien, 24. janvārī, plkst. 1,30 p.p. dievkalpojums. Sprediķis: Slava. Pēc dievkalpojuma draudzes gada pilnsapulce.

Trešdien, 27. janvārī, plkst. 8,00 vakarā draudzes namā Bibeles stunda.

Svētdien, 31. janvārī, plkst. 1,00 p.p. Svētdienas skola. Plkst. 1,30 p.p. dievkalpojums. Sprediķis: Vara.

ST. KATARINES

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Cahtarines, Ont Tel. MU 5-5098.

Sv. Katarīnes latviešu ev.-lut. draudzē dievkalpojums 17. janvārī, plkst. 3,00 p.p. Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.. Dziedās no dziesmu grāmatām. Pēc dievkalpojuma draudzes apakš. zālē draudzes gada sapulce.

Niagārā latviešu ev. - lut. draudzē dievkalpojums 7. februārī, pl. 2 p. p., anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd..

Niagārā, Ont., latviešu ev. - lut. draudzes salaulāti: Jānis Viķelis un Vēra Sakare.

EDMONTONĀ

Māc. Elmārs Caune (10990 - 125 St. Tālr.: HU 8-1693, Edmonton, Alta).

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl 8 Bibeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pietuvas tuvumā. Svētdienas rītos, pl. 10.45—11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu; viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218.

Latvijas Amerikā pārstāvis Hamiltonā, JĀNIS GAILĪTIS, 12 GREEN MEADOW RD., Hamilton, Ont., tel. FU 3-7717.

KAKTIŅŠ

TRANSPORTA FIRMA

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Cook Funeral Home — 721 Bloor St., W. Toronto, LE 6-2245

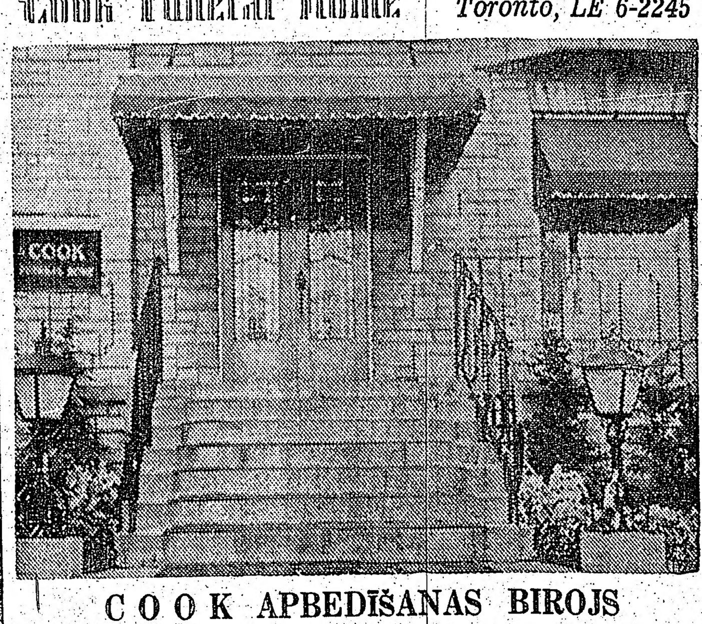

COOK APBEDĪŠANAS BIROJS

721 Bloor St., W. (pie Christie). LE 6-2245

MODERNA KAPLIČA AR ĒRĢEĻU PAVADĪJUMA IESPĒJĀM. IZVADĪŠANAS CEREMONIJAS IZKĀRTO PĒC PIEDERĪGO VĒLĒŠANĀS. F. Cook — vad.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss ....

Adrese: ....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....

.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai

(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lācī, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

VECĀ ĀBERA PAKALPOJUMI

NOSŪTU SAINĪŠUS UZ DZIMTENI AR VISVĒRTĪGĀKAJĀM DRĀNĀM UN APAVIEM.

(Nepieņemu pasūtinājumus uz pārtikas un pašgatavotiem saiņiem).

Atrakstiet un sīki pastāstiet: ko, kādu un kādam nolūkam gribat sūtīt; pievienojiet sev atpakaļ adresētu aploksni — piesūtīšu paraudziņus visam jūs interesējošam un pasacīšu savu cenu.

Nosūtīšu tieši to un tādu, kā izvēlēsities.

PILNA GARANTIJA un ATBILDĪBA.

MAN NAV NEAPMIERINĀTU KLIENTU. UN — NEBŪS TĀDU!

NOSŪTU UZ TURIENI NAUDU

Par katru $1.00 tur Rb. 10.00.

$2.50 sūtīšanas izdevumiem jāpiemaksā vienīgi tad, ja sūtāmā summa mazāka par $50.00, bet ar $50.00, pārvedumiem jāpiemaksā nav ne cents. Un no saņēmēja arī netiks prasīta ne kapeika. Starptautiskā pasta garantija. Bankas apliecināti čeki vai pasta money orderi jāpiesūta uz mana vārda.

Vienumēr, ja grib atbildi vai kvīti, jāpieliek sev atpakaļadresēta neapmarkota aploksne!

ALFREDS ĀBERS,

716 So., SHERIDAN AVE., TACOMA 5, WASH., U.S.A.

SPORTS

Skandāls ar zviedru basketbola vienību

Nepareizi iesāktā un stūrgalvīgi turpinātā Zviedrijas valstskomandas viesošanās Ņujorkā izvērtās abpusīgi nepatīkama. Zviedri vēlējās par savām spēlēm ASV zināmu atlīdzību, lai segtu savus ceļošanas izdevumus. Bija izdevies sarunāt 10 basketbola vienības (to skaitā Ņujorkas LSB un Vidējo valstu vienību Čikagā) turnejai. Bet ASV amatieru sporta ūnija (AAU) pēdējā brīdī cēla iebildumus, un Zviedrijas valstskomandai ierodoties Ņujorkā, to sagaidīja AAU sekretārs Dans Ferriss ar kategorisku noliegumu spēlēt nodomātā turnejā. Amerikāņu avīzes šim notikumam veltījušas slejas ar sensāciju raksturu. Minēts arī, ka vienībai, kas brauc šurp mācīties, jo nav Eiropā pat kvalificējusies kā viena no spēcīgākām, jāmaksā pašai izdevumi par „skolu".

Amatierisma un profesionālisma robeža gan te grūti novelkama, pie kam zviedru vienība nebūt nav domājusi „pelnīties" šajā turnejā. Bet viena lieta gan skaidra — pasākums nav sākts pareizā veidā, ar nelietpratīgiem padomdevējiem un nepietiekamu faktu pārbaudīšanu.

Izņēmuma veidā Dāns Ferriss atļāvis 3. janvārī zviedriem spēlēt pret Ņujorkas latviešu vienību ,ar noteikumu, ka no skatītājiem nedrīkst ņemt ieejas maksu. Tā īstenošanai 3 AAU amatpersonas spēles laikā uzturējās zālē kā pārraugi.

Iespējams, ka šāds atrisinājums bija arī nodomātai spēlei Čikāgā. Bet pārējās spēles — ar amerikāņu vienībām — neiespējamas.

Paceļas jautājums — kā nu zviedri segs savus izdevumus? Stāvoklis patiešām neapskaužams. Kā zināms, vienībā ir arī 2 latviešu basketbolisti (Kraulis un Zālamans) un treneris Reneslācis.

„Medaļas" otrā puse ir Ņujorkas Latviešu sporta biedrības dīvainā izrīcība. Ignorējot latviešu sporta vadības un organizāciju priekšrakstus, NLSB vēlējās riskēt ar austrumpiekrastes latviešu basketbola labo slavu, pastāvot, ka spēlēs tikai „Rakte". Gan vidējo valstu pārvalde, gan ALA's sporta biroja vadītājs, tāpat austrumu piekrastes pārvalde un pilnsapulce gana aizrādīja uz nevēlamām sekām, bet atbilde bija loģiski neizskaidrojama stūrgalvība. Bet — nelaime nenāk viena. Sarežģījušos apstākļu dēļ, NLBS sacīkstes izziņoja tikai nedēļu pirms noliktā — 2. janvāra termiņa tieši neminot arī, ka „Rakte" būs pretinieks zviedriem. Un beidzot — sacensība nemaz nevarēja notikt noliktā laikā un vietā.

3. janvārī, citā vietā — Viljamsburgas YMCA's vingrotavā — sacensība beidzot notika 80 skatītāju priekšā (un tie paši nesamaksāja ieeju). Rezultātā — „Rakte„ nespēja godam pārstāvēt mūsu basketbolu un jūtami zaudēja — 88:70. Piekrastes izlasei gan būtu bijusi iespēja zviedru vienībai nopietnāk pretoties. — Nostājoties „vientuļā vilka" lomā, NLSB ir zaudējusi vairāk nekā so spēli. Kopīgą solidāritāte būtu šoreiz līdzējusi daudz vairāk.

Zviedru basketbolistu likstas turpinās

Zviedru valstsvienības vadītājs Ake Nilsons iesūdzējis AAU (amerikāņu amatieru apvienību) tiesā, pieprasot $5.000,- zaudējumu atlīdzību, kas cēlušies ar turnejas noliegšanu. Paredzētajās 10 spēlēs bijis cerēts saņemt ap 500 dol. atlīdzību par katru spēli. Šo naudu — brauciena izdevumus — spēlētāji esot aizņēmušies, ar cerību ASV naudu „atpelnīt".

Vienība velti mērojusi tālo ceļu uz Ziemeļkarolainu. Visas koledžu vienības spiestas AAU noliegumu ievērot. Cerības esot uz divām spēlēm Kanadā — Montreālā. Bet ar to vēl financiāli nekas daudz nebūs līdzēts.

Nelaimes galvenais iemesls — nepareizi sākta turnejas organizēšana, bez atļaujas prasīšanas no AAU. Ja zviedri būtu spēlējuši, presē tiem nebūtu daudz rindu veltīts (vienības līmenis līdzīgs apmēram austrumu piekrastes latviešu izlases līmenim), bet tagad vienību piemin vai katra ASV avīze.

Stāvokli mēģinājusi glābt Zviedrijas sūtniecība ar vairāku senātoru palīdzību, bet bez panākumiem — AAU savu noliegumu neatceļ.

Konrāds nav 1959. gada labākais

Izraugot 1959. gada labāko sportistu peldēšanā, šis gods kritis japānim Tsujoši Yamanakam, kurš „izdzēsis" vairākus Jāņa Konrāda pasaules rekordus. Mazais (5 pēdas un 6 collas) japānis to izdarījis laikā, kad Konrāds bija „ziemas guļā". Eksperti atzīst, ka pasaulē pašreiz ir tikai 2 peldēšanas giganti — Yamanaka un Konrāds. Roma būs viņu galīgā „norēķinu" vieta. Konrādam paregō iespējas atgūt „kroni", jo 1960. gadam vajadzētu būt viņa spēju kulminācijas gadam. Pēc tam — draud atkāpšanās no askētiskiem treniņiem — dzīves prasību dēļ un, kļūstot vecākam, arī mazāk cerību kāpināt tempu. 18 gadi atzīti peldēšanas sportā par vecumu, kur sportistam vislabākās cerības būt sasniegumu kalngalos.

Konrāds gan izraudzīts kā 1959. gada izcilākais Austrālijas kontinenta sportists. Atsākot treniņus, Konrāds, paredzams, pasaules rekordu sarakstu par jaunu pārrakstīs savā labā.

Z. K.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

16. janvārī — Cedelghēmas absolventu vakars Kroātu namā, 1650 Dupont St., Tor. Sidraba Āvas brālība un Toronto latviešu darba kopa. Varjetē un deja.
16. janvārī, pl. 8 vakarā TLB dāmu komitejas tējas vakars b-bas telpās, 198 Osler ielā.
17. janvārī Jaunatnes koncerts Sv. Andreja baznīcas zālē.
19. janvārī, pl. 8-os vakarā Pilsētas valdes sēžu zālē sarīkojums par godu Kanadas jaunajiem pilsoņiem.
23. janvārī Preses balle Palace Pier zālē.
31. janv. TLTA sestdienas ģimnazijas Draudzīgā aicinājuma atcere Sv. Andreja baznīcas zālē. Izrāde: „Septiņas vecmeitas".
6. februārī Masku balle Palace Pier telpās, DV Toronto nod.
18. februārī V. Ruševica koncerts Unitarian Church zālē, Koncertapvienības sarīkojumā.
19. februārī — Toronto latviešu studentu kopas karnevāls „Nakts Latīņu kvartālā", Poļu zālē, Claremont ielā.
26. februārī — Mākslinieku karnevāls.
6. martā Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienību 9. gada svētki, darbu skate Sv. Andreja baznīcas telpās.
26. martā — Mūzeja zālē DV Teātris Kanadā izrādīs „Jo pliks, jo traks".

HAMILTONA

16. janvārī — veco un jauno deju vakars Rainbow Room, HLB.
13. februārī — Karnevāls Pigbridžā. DV sarīkojums.
20. februārī — prāv. A. Skrodeļa referāts, 47 Forest Ave.
27. februārī — Hamiltonas skautu un gaidu gada svētki.
13. martā — TLB teātra izrāde „Septiņas vecmeitas" Sv. Miķeļa zālē.
26. martā — mūzikāli literārs vakars, 47 Forest Ave.
2. aprīlī — vīru kora „Viesturs" koncerts, 752 Barton St., E.
24. aprīlī — Hamiltonas Daugavas Vanadžu sarīkojums.
7. maijā — HLB naudas loterijas izloze un balle, Rainbow zālē.

TLB SESTDIENAS SKOLAS SARĪKOJUMI

13. februārī Ūsiņa nakts (skolai par labu).

LONDONA, ONT.

1. maijā Ģimenes diena.
5. jūnijā skolas darba nobeiguma un izlaiduma akts.

IZPUTINĀTIE DĀMU „SINDIKĀTI"

Kopš kāda gada, kad Italijā oficiāli tika likvidēta prostitūcija un „prieka mājas", italiešu policijai nācis klāt sarežģīts darbs, jo visās lielākajās pilsētās (kur apgrozās pēc siņjorām kāri un naudīgi tūristi) sākuši dibināties slepeni „dāmu sindikāti", kuri darbojoties pēc „call-girl" apvienību principiem. Tā nesen Milānā policija „uzspridzinājusi" kādu 2.000 apvienoto grēcinieču sindikātu, ar kuru sakari bijuši uzņemami frizieru veikalos. Sindikāta vadība, kurai biedrenes maksājušas pusi no ienēmumiem, savas dāmas izīrējusi vienīgi uz dienām vai nedēļām, pie kam par „iespaidīgākām dāmām" naudīgi ārzemju kundes maksājuši 100.000 līru dienā. No atrastās Milānas „dāmu sindikāta kartotēkas esot redzams, ka tajā darbojušās ne vien „vieglas meitenes", bet arī labāko aprindu dāmas, lai sev sagādātu papildus kabatas naudu un mīlas dēkas ar bagātniekiem.

Dr. K. R. Dzelzītis

MORĀLES UN TIESĪBU NORIETS UN TO ATDZIMŠANAS IZREDZES

III

Pēdējā laikā ir daudz kritizēta un pat nosodīta arī latviešu trimdas aprindās un presē prezidenta Eizenhauera politika par Chruščeva uzaicināšanu apmeklēt ASV un prezidenta solījumu dot pretvizīti Padomju Savienībai. Šīs politikas pareizību vai nepareizību var diskutēt un par tās sekmīgumu vai nesekmīgumu galīgo spriedumu varēs nodot tikai pēc ilgāka laika, kad būs noticis arī prezidenta apmeklējums Padomju Savienībā. Taču šīs politikas nosodīšanai pagaidām nav nekāda pamata. Nav noliedzams, ka Padomju Savienības milzīgais militārais un techniskais potenciāls, un uz ASV prezidenta pleciem gulstas atbildība ne vien amerikāņu, bet visas pasaules tautu priekšā par kara novēršanu ar visiem iespējamiem līdzekļiem, jo pašreizējā situācijā šāds karš var izvērsties par atomkaru, kurā ietu bojā civilizētās pasaules lielākā daļa. Ar Chruščeva ultimātu Berlīnes jautājumā kara izcelšanās varbūtība bija ļoti kritiskā stadijā. Lai impulsīvais Chruščevs, kura viena paša rokās nonākusi lemšana par karu vai mieru, eventuāli nepārspekulētos un kādā saskaitīšanās izdomības brīdī nepalaistu vaļā atomkaru, ir saprotams prezidenta mēģinājums „apgaismot" bravūrīgā, bet tik trūcīgi izglītotā diktātora prātus, parādot tam ASV varenību un reizē arī visavansētākā kapitālisma valsts strādnieku šķiras augsto labklājību, kas ir vismaz desmit reizes augstāka par Padomju Savienības darba ļaužu zemo dzīves standartu. No šī viedokļa raugoties, nebūtu par ļaunu parādīt ASV pat visiem komūnistiem, jo tad daudzi no tiem pagrieztu savai partijai muguru. Šādas valdības galvu vizītes un apspriedes neapšaubāmi arī veicina miera atmosfairu. Nekāda vaina vēl nav saskatāma minētā vizīšu apmaiņā kā tādā un sarunu vešanā starp abu notiecošo lielvalstu galvām, bet viss atkarājas no pareizas vai nepareizas stājas šādu vizīšu laikā un sarunu vešanā. Sajā ziņā ne prezidentam Eizenhaueram, ne amerikāņu oficiālajām aprindām neko nevar pārmest. Prezidenta stāja, Chruščevu saņemot un izvadot (aizsūtot savā vietā viceprezidentu Chruščevu izvadīt), bija korrekti rezervēta, un arī sarunās viņš nekur nav nodevis līdzšinējos ASV principus, nedz arī savu sabiedroto intereses. Par diezgan lielu panākumu ir jāieskata abu valsts galvu deklarācija, ka Berlīnes krize tiks risināta tikai ar miera līdzekļiem, sarunu ceļā un, ja vienošanos neizdosies panākt, tad Berlīnē paliks spēkā līdzšinējās Rietumu sabiedroto tiesības. Tāpat par panākumu jāieskata sakarā ar Chruščeva vizīti amerikāņu strādnieku vadoņiem (tāpat kā Chruščeva Anglijas vizītes laikā angļu strādnieku partijas vadoņiem) dotā lieliskā iespēja atmaskot visas pasaules priekšā Kremļa valsts kapitālisma lideri un komūnistus vispār kā strādnieku šķiras apspiedējus un izmantotājus, noraujot tiem liekulības masku.

Blakus ASV stāv jaunā demokrātiskā Rietumvācija kā ievērojams spēks cīņā par morāles un tiesību atdzimšanu un arī kā ASV cienīgs sabiedrotais nesamierināmā opozicijā amorālajiem komūnisma mērķiem. Pretēji divām pārējām kontinentā Eiropas lielvalstīm — Francijai un Itālijai, kur katrs ceturtais vai piektais pilsonis ir komūnists vai to līdzskrējējs, Rietumvācijas demokrātiskās vēlēšanās komūnisti ir spējuši iegūt tikai 1-2% vēlētāju balsu (tas ir mazāk, nekā savā laikā Latvijas Saeimu vēlēšanās, kurās par maskēto komūnistu t. s. „kreiso arodnieku" sarakstu balsoja apm. 6-7% vēlētāju). Tas attiecas uz to vācu tautas daļu, kas apspiesta zem komūnistu diktātoriskā režīma Austrumvācijā, tad tās balss pašlaik nevar izpausties, taču par godu šiem apspiestajiem vāciešiem jāmin, ka tie kā pirmie pacēla revolūcijas karogu pret komūnismu 1953. gada jūnijā Austrumberlīnē. Rietumvācija pati uz savu iniciātīvu ir jau izmaksājusi cietām valstīm daudzu miljonu markas lielas Hitlera Vācijas nodarīto zaudējumu reparācijas summās un ir solījusi atlīdzināt tādus zaudējumus arī privātām personām, kas cietušas no Hitlera režīma kādu zaudējumu; pietiekumi vēl tiek pieņemti. Tā rīkojas tiesiska valsts!

Kā ASV, tā Rietumvācijā jau kopš ilgāka laika norit jauna „industriāla revolūcija", kuras viens no tās galvenajiem mērķiem ir strādnieku šķiras labklājības celšana vēl līdz šim nepieredzētā augstumā, starp citu decentralizējot arī ražošanas kapitālu tādā veidā, ka strādnieki pamazām lielā mērā top par „kapitālistiem" — sava uzņēmuma līdzīpašniekiem. Ar to tiec dots nāvīgs trieciens Marksa mācībai par kapitāla aizvien lielāku koncentrāciju nedaudzu īpašnieku rokās un ar šādu koncentrāciju saistīto proletārizēšanu un nospiešanu arvien lielākā nabadzībā, un šādai attīstībai loģisku un taisnīgu atrisinājumu var dot vienīgi „ekspropriātoru ekspropriācija" sociālā revolūcijā.

ASV jau daudzos lielos uzņēmumos pastāv jauktas uzņēmuma vadītāju un strādnieku komisijas, kuras automātiski paaugstina strādnieku algas, saskaņā ar dzīves dārdzības pieaugšanu un uzņēmuma ražošanas ekspansiju resp. profita celšanos. Gluži pretēji šai attīstībai, padomju sistēmas „lielie sasniegumi" ir galvenokārt uz strādnieku, it sevišķi kolchoznieku un vergu darba nesaudzīgu izmantošanu un dzīves līmeņa nospiešanu līdz „eksistences minima" līmenim, kādā pēc Marksa mācības arvien esot nospiestas strādnieku algas kapitālisma iekārtā.

Visas Staļina piegādes ir iznesuši uz saviem skrandainiem pleciem un koka tupelēs klabošām kājām nesaudzīgi izmantotie kolchoznieki, padomju spaidu darbu nometnēs ieslodzītie neskaitāmi vergu miljoni, kas strādāja tikai „par vēderu" un drusku mazāk izmantotie līdz minētā „eksistences minimuma" līmenim nospiestie pilsētu rūpniecības strādnieki, kas dzīvoja līdz šim nevis patstāvīgos dzīvokļos, bet uz kvadrātmetros noteiktas grīdas platības, kas „kapitālistiskās" valstīs nekur vēl nebija piedzīvots.

Jaunās septiņgades laikā Chruščevs sola padomju rūpniecības ražošanas potenci dubultot un dažās atsevišķās nozarēs pacelt par desmitkārtīgi vai vairāk, bet strādnieku algas paredzēts paaugstināt tikai par 40%. Mēs novērojam tādu dīvainu attīstību, ka vismodernākais kapitālisms arvien vairāk „socializējas", tā kapitāls decentralizējas un demokratizējas un kapitālistisko valstu imperiālisms nozied, bet komūnistu uzceltā „sociālistiskā" iekārta tuvinās agrīnā kapitālisma (Frühkapitalismus) nežēlīgajām strādnieku nesaudzīgas izmantošanas metodēm, tās vēl pārspējot, nolūkā sekmēt jo ātrāku kapitāla akumulāciju un ražošanas izplešanu; ka komūnistiskajā sistēmā kapitāls arvien vairāk koncentrējas un nonāk nedaudzu personu vai pat vienas personas neaprobežotā rīcībā un ka komūnisma imperiālisms nesalīdzināmā kārtā pārtrumpo agrāko kapitālisma imperiālismu. ... Ir jākonstatē, ka Marksa paregotā vēstures attīstība tiešām realizējas, taču nevis kapitālismā, bet viņa propagandētās sociālās revolūcijas rezultātā — komūnismā, pareizāk, tā nodibinātā reakcionārā un amorālā valsts kapitālisma attīstībā, kas noved strādniecību „dzimtbūšanā" vai verdzībā, atmetot tiem visas iespējas cīnīties par sava stāvokļa uzlabošanu (ar streikiem brīvām arodbiedrībām u. c. līdzekļiem).

Ievērojot šīs divas tik interesantās un pamācīgās attīstības, ir tiešām ļoti vēlama plaša delegāciju, it sevišķi strādnieku delegāciju apmaiņa starp Padomju Savienību no vienas puses un „kapitālistiskajām" valstīm, it sevišķi ASV un Rietumvāciju, no otras puses. Ja šādas strādnieku delegācijas studētu uz vietas strādnieku algas un to kustību „virsvērtības" apmēru, kādu paņem no strādniekiem liberālais privātais kapitāls un vairākkārt lielāko „virsvērtību", kādu piesavinās padomju valsts kapitālisms, arodbiedrību uzbūvi un funkcijas, dzīvokļu jautājumu u. c., tad šādas delegācijas nāktu pie neapšaubāma gala secinājuma, ka liberālais privātais kapitālisms savā jaunākajā attīstības fazē modernās demokratijas tiesiskos rāmjos vai demokratiskā sociālisma vai tautas labklājības valstīs (kā Zviedrija, Jaunzēlande u. c.) nesalīdzināmi labāk nodrošina strādnieku tiesisko stāvokli un augstāku dzīves standartu nekā padomju sistēma, kuru komūnisti ar Chruščevu priekšgalā kladzina par to visprogresīvāko.

(Nobeigums sekos)

AUKĀRT ZEMES LODEI

● Marokāņu valdība nesen izdevusi likumu, kurš paredz pat nāves sodu par noziegumiem pret tautas veselību. Bargais likums radies tādēļ, ka nesen vairāki tūkstoši marokāņu smagi saslimuši pēc ēdamās eļļas lietošanas. Ir arī daudz miruši. Izrādās, ka uzņēmīgi tirgotāji, cerībā, ka „marokāņu vēderi panes visu", pārdošanā laiduši „ēdamo eļļu, kura sagatavota no lēti pirktas, vecas amerikāņu strūklu lidmašīnu smēreļļas un niecīgām olīveļļas piedevām . . .

● Grieķijas pasts nesen izdevis pastmarku ar Ungārijas kadariešu nonāvētā Imres Naģa attēlu. Šo grieķu soli ieskata par atriebību Padomju Savienībai, kura izdevusi pastmarku „par godu" komūnistu spiegam Gleosam, kas Grieķijā notiesāts un tagad izciež savu pelnīto cietumsodu.

● Kā izriet no Oksfordas universitātes mācības spēka Dr. R. W. Parnella atzinumiem, kurus viņš balsta ilgi vāktās statistikas novērojumos u. t. t., tad resnām meitenēm esot lielākas izredzes dabūt ātrāk vīrus kā tievajām. Esot pierādījies, ka vismaz 90% no resnajām meitenēm apprecoties daudz ātrāk nekā tievās, no kurām tai pašā laika sprīdī apprecoties tikai 60%.

● Rokenrolla dancošana huligānismu neveicinot — pie tāda atzinuma nākuši angļu ārsti savā izdevumā. „Medical Press" Kratīšanās jaunajiem cilvēkiem stipri vien palīdzot tikt vaļā no liekās enerģijas, kura citādi tiekot izlādēta kautiņos. Arī policija apliecinot, ka tur, kur dancojot rokenrollu, reti kad notiekot duršanās ar nažiem.

● Italiešu policija nesen apcietinājusi kādu 44 g. v. Milānas pārdevēju, kura savā 15 gadu ilgajā darba laikā veikala vadībai tīri nemanot pievākusi preces apmēram 20.000 dolaru vērtībā, jo viņa izvēlējusies galvenokārt vērtīgus galda piederumus. Vēl pirms 2 gadiem manīgā zagle no veikala vadības saņēmusi prēmiju par ilggadīgu kalpošanu līdz ar medaļu par godīgumu un uzticamību . . .

● Pavisam dumji nesen izgājis Madrides kramplauzim Karlosam Mundam, kas caur atmūķētu logu iekļuvis kādā guļamistabā. Mājas kundze dodoties uz nakts dusu bijusi uz sejas uzlikusi kādu skaistumkopšanas masku, kura mēnesnīcas gaismā izskatījusies tik baiga, ka to ieraugot, rūdītais kramplauzis, iebrēcoties saļimis nesamaņā . . . No viņa kliedziena, kritiena un mūkizeru nožvadzēšanas atmodinātie gulētāji steidzīgi izsaukuši policiju, kura kramplauzi nogādājusi cietumā vēl nesamaņas stāvoklī.

● Vācu zinātnieki noskaidrojuši, ka dzīvnieki nemaz neesot tik krāsu akli, kā to apgalvo. Sarkanā krāsa uztraucot ne vien vēršus, bet arī aitas un vistas. Mājas kaķi nemīlot balto krāsu, un zaļā krāsa turpretī nomierinoši iedarbojoties uz visām pazīstamajām kaķu sugām. Spilgtas krāsas veicinot suņu temperamentu. Aitas spējot atšķirt un dažādi reaģējot uz 20 dažādām krāsām, un arī cūkas spējot atšķirt 12-15 dažādas krāsas.

● Rietumvācijā procentuāli vislielākā mirstība 50 gadu vecumā esot lauksaimniecēm un laukstrādniecēm. Lauku sievietes praktiski visu mūžu nodzīvojot bez atvaļinājumiem un atpūtas, kādēļ jau pusmūžā, vismaz Vācijā, viņām gandrīz visām esot dažnedažādas sirds slimības.

Ezera foreļu makšķerēšanu uz ledus sekmīgi ievadīja Keņišs ar 12 mārciņu lomu.
Foto A. Jānītis.

BRĪVĀ DABĀ

ATKAL JAUNS ČEMPIONS

Yes sir, šodien man atkal uznākusi tāda maza vēlēšanās proklamēt jaunu meistaru — bungas nupat norībinātas, triumfa bazūnes nopūstas, un tā es svinīgi paziņoju pirmo 1960. gada žibulēšanas meistaru — jauniešu klasē līdaku nozarē. Meistara vārds: Juris Apše, 14 gadu vecs, neprecējies, Kanadā iebraucis no Anglijas uz mata pirms 1 gada un 3 mēnešiem. Mācās Humberside vidusskolā, dzīvo ar vecākiem, māsām un brāli 213 Glenlake Ave., pie High Parka.

Juris Apše.

Jura vecākais brālis Māris ar draugiem ik nedēļas mājā vedis pāris simtu spurainu asaru. Mūsu Jurim tas drusku tā kā kremties. Un tā Juris pašā Jaunā gada sākumā pirmoreiz ticis uz izslavētā Kočičinga ezera ledus, nospriedis, ka šitanī ezerā var būt arī lielāki kukaiņi. Aizsoļojis kādu pusmaili no krasta. Izcirtis āliņģīti, uzlicis uz āķa uz mata 1 collu garu minovu, ielaidis auklu uz mata 20 pēdas dziļi ezera ūdenī un gaidījis. Ilgi nebijis jāgaida. Viens tā kā sagrābis uzreiz auklu un davai prom pa ezera dibenu. Jurim bijusi laba 2 mārciņu izturības nailona aukla. Šis tādēļ neko daudz neuztraucies, tikai saucis: „Nupat baigais piekodies! Nāk nu palīgā lielāku āliņģi pacirst!" Drusku trīcēdams, mūsu jaunietis mierīgi tinis auklu iekšā un, kad zivs jau bijusi redzama pie āliņģa, saucis: „Bai Džek! Liekas ka liela līdaka!" Tā arī bijis, Juris savu lomu laimīgi dabūjis no ezera laukā un drīz vien noskaidrojies, ka līdaka ir uz mata 34 collas gara un sver 7½ mārciņas. Tā kā man pagaidām nav zināms, vai kādas cits jaunietis vai gados vecāks jaunietis būtu šogad uz Kočičinga ezera izvilcis lielāku līdaku, tad es ar vieglu sirdi atļaujos piešķirt līdaku žibulēšanas meistara titulu Jurim Apšem, kas ne vien labi makšķerē, bet arī mācās skolā. Tā redziet, vecie jaunieši — īstie jaunieši jums griež pogas laukā gaišā dienas laikā pašā gada sākumā!

Arī es taisos izbraukt drusku pasalt uz Simko ezera, bet būs jāpierunā, lai mans troņmantinieks labāk paliek mājā un skatās televiziju vai paspēlē ar draugiem slidotavā hokeju. Citādi, kas zina, arī viņš man var deguna priekšā noņemt Oro pludmales asaru čempiona titulu. Un kas gan šodien ir vienkāršs latvietis, kas nav ne Zilo asiņu reģistrī iereģistrējies, ne čempions mailīšu vai sasaru žibulēšanā. Pie tam jāievēro, ka tajā Kanadas dižciltīgo baronu grāmatā iereģistrēties maksā diezgan pulka naudas. Godkārības velniņu var daudz lētāk apmierināt ar 15. janvāra veiksmīgākā žibulētāja titulu.

☆

Skaistais ziemas laiciņš vilināt vilina žibulētājus arī uz tālākām vietām, kur keroties pat lielākas zivis kā Jura Apšes brangā līdaka un 8 - collīgie asari. Lake of Bays ledus nedod mieru tiem, kas par katru cenu grib dabūt pa ezera forelei. Kā par brīnumu foreles itin labi arī keras.

Mans slepenais aģents A. J. ziņo par mūsu žibulētāju vieglprātīgo rīkošanos pie Beisvilles. Šogad sniegputeņi ir pārvilkuši bīstamas plānas ledus kabatas. Šur un tur tālāk no krasta, zem pāris collu biezas ledus kārtas ir kādu pēdu dziļš ūdens, tad paplāns ledus, tad atkal veca sniega kārta un beigās tikai kādu collu biezs īstais ledus. Smagāks vīrs, uz šādas ledus kabatas uzkāpis, var pavisam viegli iekrist pavisam aukstā ūdenī. Ar vārdu sakot, esiet uzmanīgi! Piesardzība nekad nebūs par daudz.

☆

Pastā kādreiz notiek dīvainas lietas. Vēstule, kas laikam bija domāta man un ko 25. novembrī rakstījis Jānis Gailītis, kas dzīvo 12 Green Meadow Rd., Hamilton, manā rīcībā nonāca tikai š. g. 7. janvārī. Nav nozīmes skaidrot, kā tas noticies. Galvenais, vēstule ir man priekšā. Starplaikā misters Gailītis droši vien jau nopriecājies, ka viņa teorija, ka es makšķerēšanas un medību sporta vēstījumos pie vārda nelaižu nekādu opozicijas balsi, ir pareiza. Bet tā nu nav! Nododu mūsu lasītāju ieskatam J. Gailīša kunga vēstuli, bez kādiem labojumiem un ļauju, lai paši lasītāji spriež, vai es tiešām esmu tāds brālis, kas raksta tikai par draugiem un patīkamiem notikumiem un, tādus objektīvus informātorus, kāds, varbūt, ir mūsu šīs vēstules autors, acu galā neieraugu un pie vārda nemaz nelaižu.

Te nu ir Jāņa Gailīša vēstule:

„Vēstule Pēram Gintam Konrādam.

Zenta Mauriņa ir slavena ar savu neaizsūtīto vēstuli, Mukts un Pelēkais ar nenodrukātām, bet kādreiz jau jāpakasās. Kad es izdošu savu avīzi, tad atkal tikai to, kas man pa prātam. Žēl, ka nav naudas, ar ko izlaist savu avīzi. Skaudības un nenovīdības manī nav. Sanāk tikai kādreiz, kā saka, „cemme", ka raksta to, kā nav un neraksta to, kas ir. Tā, piemēram, kad seši Hamiltonas organizētie mednieki pavadīja sešas dienas North Bay rajonā briežu medībās, par visiem nogāza vienu 300 mārciņu briedi un mājās braucot, pie North Bay izdarītā auto kontrolē vienam mašīnā atrada lauku irbīti, par ko medniekam atņēma bisi un bija jāsamaksā $25,- sods — un tā kā te bija darīšanas ar organizētiem medniekiem, tad soda naudu izdalīja uz galviņām — lūk, par šādām lietām neraksta neviens, bet visi klusē. Govi nošaut — tas jau tīrais nieks, ragu lops paliek ragu lops un šķelti nagi arī ir, kas par to, ka slaucams. Es gribētu redzēt tikai tās tukšās šnabja pudeles, cik izdzertas uz medībām, es domāju, būs daudz vairāk nekā tās, kas 21. novembrī Hamiltonā „Tīģeru Kaķu" futbola spēles laikā bija saliktas rindā un nofotografētas. Un tad jau nav brīnums, ka brieža vietā krīt vai nu govs vai irbīte.

Visu to skaistāko. J. Gailītis."

Mums būtu jāpieņem, ka Gailīša kungs kā acu liecinieks ir pilnīgi atbildīgs par vēstulē pieminētajiem faktiem. Es negribētu pielaist varbūtību, ka vēstules autors savu apsūdzību dibina uz no trešām personām saklausītām baumām. Droši vien mūsu mednieki nākošajā sezonā neliegs arī Gailīša kungam iespēju redzēt, cik tukšu pudeļu paliek pēc medībām un tad varēs arī rasties akurāts salīdzinājums — kur īsti paliek vairāk tukšu trauku: pēc futbola sacīkstēm vai pēc medībām.

☆

Ar ziemas mēnešiem klāt ir ne vien žibulēšanas, bet arī bezdarba sezona. Daudzi krietni latviešu amatnieki ir ziemas un cietās kredita politikas dēļ pašlaik palikuši bez darba. Daudzi no viņiem pažibulē, pamedī, bet daudzi no svaiga gaisa un veselīgā makšķerēšanas sporta vien dzīvot nevar. Manā rīcībā pašlaik ir laba latviešu mūrnieka, galdnieka un krāsotāja telefona numuri. Izmantojot pazeminātās zemās cenas, es nupat izmantoju viņu pakalpojumus, lai uzsvaidzinātu manu veco hacziendu. Varbūt, ka arī jums ievajagās pagrabu pārvērst par atpūtas telpām. Uzmūrēt kādu kamīnu, vai pārkrāsot kādu istabu. Labprāt varu ieteikt šos vecīšus, jo ceru, ka arī jūs būsit ar viņu darbu un cenām tikpat apmierināti kā es. Piezvaniet vai atrakstiet.

A. Pelēkais.